

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ფინანსური
ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

2017 წლის 31 დეკემბერი

თქვეს ხელს

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგებისა და ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები:

1 „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ და მისი საქმიანობა.....	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	6
3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	7
4 ინფორმაცია შეფასების, განუსაზღვრელობისა და განსჯის ძირითადი წყაროების შესახებ	20
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება.....	21
6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები	22
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	27
8 ძირითადი საშუალებები	28
9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.....	29
10 სხვა გრძელვადიანი აქტივები.....	30
11 ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	30
12 საწესდებო კაპიტალი	30
13 გადავადებული შემოსავალი.....	31
14 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება.....	31
15 შემოსავალი.....	31
16 სხვა შემოსავალი.....	32
17 სხვა საოპერაციო ხარჯები.....	32
18 მიმართულებების მარკეტინგისა და განვითარების ხარჯები	32
19 მოგების გადასახადი	33
20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და პირობითი ვალდებულებები	34
21 ფინანსური რისკის მართვა	34
22 რეალური ღირებულების გამჟღავნება	38
23 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით	40
24 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ	40

სხვა ინფორმაცია - მმართველობითი ანგარიშგება - კომპანიის საქმიანობის მიმოხილვა 2017

აქტიუნი

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების“ მფლობელს და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება („ფინანსური ანგარიშგება“) სამართლიანად წარადგენს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების“ (შემდგომში კომპანია) ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

რისი აუდიტი ჩავატარეთ

ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის;
- მოგებისა და ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები, რომელიც მოიცავს მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის რეზიუმეს.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ „აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების“ (ასს-ები) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობები დამატებით აღწერილია წინამდებარე ანგარიშის შემდეგ ნაწილში: აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე.

მიგვაჩნია, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები ჩვენი მოსაზრებისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს წარმოადგენს.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ კომპანიისგან დამოუკიდებლობები ვართ, როგორც ამას ითვალისწინებს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული კოდექსი პროფესიონალი ბუღალტრებისათვის (IESBA-ის კოდექსი). შევასრულეთ IESBA-ს კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციის მომზადებაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებას და მასთან დაკავშირებულ ჩვენი აუდიტორის ანგარიშს).

ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“.

Handwritten signature and text: აუდიტორი

ჩვენს მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ვალდებული ვართ წავიკითხოთ „მმართველობის ანგარიშგება“ და განვსაზღვროთ, „მმართველობის ანგარიშგება“ ხომ არ არის არსებითად შეუსაბამო ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის მიმდინარეობისას მიღებული ჩვენი ცოდნისა, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობას.

ამასთან, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოგვეთხოვება მოსაზრების გამოთქმა იმის თაობაზე, „მმართველობის ანგარიშგების“ გარკვეული ნაწილები შეესაბამება თუ არა შესაბამის მარეგულირებელ-ნორმატიულ აქტებს და აგრეთვე იმის დადგენა, „მმართველობის ანგარიშგება“ შეიცავს თუ არა ინფორმაციას, რომელიც მოითხოვება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

თუ ჩვენს მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ „მმართველობის ანგარიშგება“ არსებით უზუსტობას შეიცავს, მოგვეთხოვება ამ ფაქტის ასახვა ანგარიშში. არ აღმოგვიჩენია რაიმე საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ანგარიშში ასახვა.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- „მმართველობის ანგარიშგებაში“ იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლის ფინანსური ანგარიშგებაც წარმოდგენილია, მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად; და
- „მმართველობის ანგარიშგება“ მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას და შესაბამისობაშია შესაფერის მარეგულირებელ ნორმებთან.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებით

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ვალდებულია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას შეაფასოს, შეუძლია თუ არა კომპანიას, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და საჭიროების შემთხვევაში, პასუხისმგებელია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და აღრიცხვის საფუძველად ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხების გამჟღავნებაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან ოპერაციების შეწყვეტა, ან მას არა აქვს აღნიშნულის განხორციელების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან

ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას დაეყრდნობიან.

ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტის ფარგლებში ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, განვსაზღვრავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისათვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისათვის საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორ ინტერპრეტირებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლეთ აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის მექანიზმები, რათა დავგეგმოთ გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას და სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობას, ასევე შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- დასკვნას ვაკეთებთ ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე - არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა, კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენ გვევალება აუდიტორის ანგარიშში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის ანგარიშის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მოვლენების ან პირობების გავლენით კომპანიამ შეიძლება შეწყვიტოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე იმას, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს დაგეგმილი აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტორული შემოწმებით გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ფაქტების შესახებ, მათ შორის აუდიტორის მიერ გამოვლენილი შიდა კონტროლის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანების შესახებ.

მომზადებულია შპს ფრაისვოთერჰაუსკუპერს საქართველოსათვის და მისი სახელით (Reg.# SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (Reg.#SARAS-A-562091)

2018 წლის 24 დეკემბერი
საქართველო, თბილისი

ოქროსი ხელი

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	377,620	348,725
საინვესტიციო ქონება		471	484
არამატერიალური აქტივები		143	88
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10	8,426	1,430
სულ გრძელვადიანი აქტივები		386,660	350,727
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		1,198	781
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	6,500	3,328
გადახდილი ავანსები		1,633	196
წინასწარ გადახდილი გადასახადი		2,683	2,059
ფული და ფულის ეკვივალენტები	11	59,006	6,826
სულ მოკლევადიანი აქტივები		71,020	13,190
სულ აქტივები		457,680	363,917
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	12	394,816	323,035
დაგროვილი ზარალი		(100,040)	(98,990)
სულ საკუთარი კაპიტალი		294,776	224,045
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები		248	299
გადავადებული შემოსავალი	13	156,582	133,279
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		156,830	133,578
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	14	3,812	4,400
მიღებული ავანსები		2,262	1,894
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		6,074	6,294
სულ ვალდებულებები		162,904	139,872
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		457,680	363,917

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელმძღვანელობის სახელით ხელი მოეწერა 2018 წლის 24 დეკემბერს:

ივანე ლეკიშვილი
დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

ქეთევან ელოშვილი
ფინანსური მენეჯერი

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“
მოგებისა და ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ამონაგები	15	54,848	38,257
სხვა შემოსავალი	16	839	991
ხელფასები და ბენეფიტები		(5,753)	(4,824)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	(11,274)	(8,566)
უსაფრთხოების ხარჯები		(8,060)	(7,126)
მიმართულებების მარკეტინგის და განვითარების ხარჯები	18	(7,187)	(3,157)
გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურება	8	(18,042)	(12,720)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(8,535)	(7,930)
საოპერაციო ზარალი		(3,164)	(5,075)
ფინანსური მოგება		1,143	952
ნეტო მოგება უცხოური ვალუტის გა დაფასებიდან		971	585
ზარალი, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(1,050)	(3,538)
მოგების გადასახადის ხარჯი	19	-	(7,925)
წლის ზარალი		(1,050)	(11,463)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული ზარალი		(1,050)	(11,463)

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5-40, ამ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელი ნაწილია.

თქვენი ხელმოწერა

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	დაგროვილი ზარალი	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვარს	286,689	(79,989)	206,700
შენატანი კაპიტალში (მე-12 შენიშვნა) კაპიტალის გატანა	36,485 (139)	(7,538) -	28,947 (139)
წლის ზარალი	-	(11,463)	(11,463)
სულ წლის სრული ზარალი	-	(11,463)	(11,463)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	323,035	(98,990)	224,045
შენატანი კაპიტალში (მე-12 შენიშვნა) კაპიტალის გატანა	71,847 (66)	- -	71,847 (66)
წლის ზარალი	-	(1,050)	(1,050)
სულ წლის სრული ზარალი	-	(1,050)	(1,050)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	394,816	(100,040)	294,776

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე კორექტირებები:		(1,050)	(3,538)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	11,274	8,566
გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურება	8	18,042	12,720
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია	13	(13,865)	(8,593)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	17	107	8
სავაჭრო მოთხოვნების ჩამოწერა	17	3	49
ფინანსური შემოსავალი		(1,143)	(952)
მოგება უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(971)	(585)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		12,397	7,675
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილება			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზრდა		(4,311)	(753)
მარაგების ზრდა		(359)	(486)
გადახდილი ავანსების ზრდა		(1,444)	(107)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების (შემცირება) /ზრდა		(1,247)	2,383
მიღებული ავანსების ზრდა		696	493
წინასწარ გადახდილი გადასახადების ზრდა		(624)	(2,478)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		5,108	6,727
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,143	952
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		6,251	7,679
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8	(26,422)	(19,298)
მოგება ძირითადი საშუალებების გასვლიდან		24	3
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(75)	(45)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(26,473)	(19,340)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
კაპიტალში შენატანი მფლობელის მიერ	12	71,700	-
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		71,700	-
სავალუტო კურსის ცვლილებების გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		702	744
ფულისა და ფულის ეკვივალენტების წმიდა ზრდა/(შემცირება)		52,180	(10,916)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	11	6,826	17,742
ფული და ფულის ეკვივალენტები, წლის დასასრულს	11	59,006	6,826

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5-40, ამ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელი ნაწილია.

თქმე ჩავიდა

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

1 „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ და მისი საქმიანობა

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების“ (შემდეგში „კომპანია“) ეს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად 2017 წლის 31 დეკემბრით დარსულებული წლისათვის.

კომპანია დაფუძნდა 2010 წლის 1 ნოემბერს. 2011 წლის 19 აპრილს კომპანია შეერწყა სს „თბილისის საერთაშორისო აეროპორტს“ და მისი სამართალმემკვიდრე გახდა ყველა არსებულ სახელშეკრულებო ურთიერთობაში. კომპანია შეზღუდული პასუხისმგებლობის საწარმოა და შექმნილია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, მდებარეობს საქართველოში და რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 404389693.

კომპანიის უშუალო და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა („მესაკუთრე“), წარმოდგენილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროთი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის საქმიანობა მოიცავს საქართველოში სამოქალაქო აეროპორტების განვითარებას, ოპერირებასა და ზედამხედველობას. კომპანია თბილისში, ბათუმსა და ქუთაისში მდებარე საერთაშორისო აეროპორტების მფლობელია, ისევე როგორც მესტიისა და ამბროლაურის (2017 წლიდან) ადგილობრივი დანიშნულების აეროპორტებისა. ქუთაისის, მესტიისა და ამბროლაურის აეროპორტების ოპერირებას კომპანია ახორციელებს, ხოლო თბილისისა და ბათუმის აეროპორტების ოპერირება კონცესიური შეთანხმებების ფარგლებში ხორციელდება.

2005 წლის 6 სექტემბერს სს „თბილისის საერთაშორისო აეროპორტმა“ „თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის ტერმინალის შენობისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის მშენებლობის, ოპერირებისა და გადაცემის შეთანხმებით“ („თავდაპირველი შეთანხმება“) თბილისის აეროპორტის მიწა, ყველა შენობით, მოწყობილობებით, ავტომატური მანქანა-დანადგარებითა და მარაგით, გამოყენების უფლებით გადასცა შპს „ტავ ურბან ჯორჯიას“ („ტავ“ „ოპერატორი“). აღნიშნული თავდაპირველი შეთანხმებით (რომელშიც ცვლილებები შევიდა 2006 და 2010 წლებში), თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის ოპერირების უფლების სანაცვლოდ „ტავმა“ იკისრა ვალდებულება ახალი აეროპორტისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის მშენებლობასთან დაკავშირებით, ასევე კარგი საოპერაციო მდგომარეობის შენარჩუნებათან დაკავშირებით. კონცესიის პერიოდი განისაზღვრა 10,5 წლით ახალ ტერმინალში ოპერაციების დაწყებიდან. ახალ ტერმინალში ოპერაციების შესრულება 2007 წლის 7 თებერვალს დაიწყო.

2006 წლის 4 აგვისტოს ცვლილება შევიდა მშენებლობის, ოპერირებისა და გადაცემის თავდაპირველ შეთანხმებაში, „ტავი“ დათანხმდა მინიმუმ USD 28.5 მილიონის დახარჯვას ბათუმის აეროპორტში, თბილისის აეროპორტის კონცესიის პერიოდის 9.5 წლით გაგრძელების სანაცვლოდ.

2015 წლის მაისში კომპანიის მფლობელმა ბათუმის აეროპორტის მიწა და შენობები შეიტანა კომპანიის კაპიტალში. 2015 წლის 28 მაისს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანებამ“ შეთანხმება გააფორმა შპს „ბათუმის აეროპორტთან“, რომელიც არის 100%-ით საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრებაში, რომლის მართვას ახორციელებდა შპს „ტავ ბათუმი ოპერეიშნს“, ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტის გადაცემასა და ოპერირებაზე 2027 წლის 10 აგვისტომდე.

2015 წლის 28 მაისს „ტავმა“ და „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანებამ“ ხელი მოაწერეს შეცვლილ და გადასინჯულ „მშენებლობის, ოპერირებისა და გადაცემის შეთანხმებას თბილისის საერთაშორისო აეროპორტთან დაკავშირებით“ („გადასინჯული შეთანხმება“), რომლის შესაბამისად „ტავმა“ აიღო დამატებითი მოფრენის ტერმინალისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის მშენებლობის ვალდებულება. კონცესიის პერიოდის დასრულების ვადა განისაზღვრა 2027 წლის 21 იანვრამდე აღნიშნული დამატებითი მოფრენის ტერმინალის ოპერირება 2017 წლის ივლისში დაიწყო.

თქვენი ხელს

1 „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ და მისი საქმიანობა (გაგრძელება)

ზემოაღწერილი შეთანხმებების შესაბამისად კომპანია ღებულობს პროექტის საზღაურს თბილისისა და ბათუმის აეროპორტების ოპერატორებისგან, რაც წარმოადგენს წილს მოფრენისა და მიწაზე მომსახურების საზღაურიდან, რომელსაც ოპერატორები თავიანთ მომხმარებლებს აკისრებენ. ამასთან, კომპანიის ამონაგები წარმოიქმნება უსაფრთხოების მომსახურებიდან, ავიაკომპანიების თვითმფრინავებისა და მგზავრების უსაფრთხოების მომსახურებისთვის, რაც შესაბამის აეროპორტებში გაიწევა.

ქუთაისის აეროპორტი საერთაშორისო აეროპორტია, რომელიც ფოკუსირებულია იაფი საერთაშორისო რეისების განვითარებაზე, დაბალბიუჯეტის ავიახაზების მოზიდვისა და კონკურენციის გასაზრდაზე, ქართული მაკროეკონომიკური, პოლიტიკური და ბიზნეს-გარემოს პოპულარიზაციაზე, და შედეგად ხელს უწყობს თვითმფრინავის ბილეთების დაბალ ფასებს, რათა გაიზარდოს მგზავრთა ნაკადი, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოში ტურიზმის განვითარებას.

ბათუმის, მესტიისა და ამბროლაურის აეროპორტებში რეგულარული რეისების შენარჩუნებისათვის კომპანია ფინანსურ დახმარებას იღება საქართველოს მთავრობისგან, რომ დასუბსიდირდეს ამ რეისების ორგანიზების დანახარჯების ნაწილი.

რეგისტრაციის მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრაციის მისამართია საქართველო, თბილისი, ისანი-სამგორის რაიონი, აეროპორტის დასახლება, 0109. კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო, თბილისის, ქუთაისის, ბათუმის, მესტიისა და ამბროლაურის აეროპორტები.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ქართულ ლარში (GEL).

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია ძირითად სამეურნეო საქმიანობას საქართველოში ახორციელებს. საქართველოს აქვს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლები, მათ შორის შედარებით მაღალი საპროცენტო განაკვეთები. ქართული საგადასახადო კანონმდებლობას ახასიათებს განსცვალებული ინტერპრეტაციები და ხშირი ცვლილებები.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვანწილადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ გატარებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ, ფულად-საკრედიტო ღონისძიებებზე, საგადასახადო, სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ ცვლილებებთან ერთად.

ხელმძღვანელობას არ შეუძლია ყველა ცვლილების, რომელსაც შეუძლია გავლენის მოხდენა ქართულ ეკონომიკაზე, წინასწარ განჭვრეტა და იმ გავლენის განსაზღვრა, რაც აღნიშნულმა ცვლილებებმა შეიძლება მოახდინონ, თუ იქნება ასეთი, კომპანიის სამომავლო ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის ყველა აუცილებელ ზომას იღებს კომპანიის საქმიანობის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

თქმ. ხ-გ-ნ

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძვლები.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა“ (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის მიხედვით. ქვემოთ მოცემულია ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები, რომელიც გამოყენებულ იქნა ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. აღნიშნული პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად მითითებული არ არის (კომპანიის მიერ მიღებული ახალი და გადასინჯული სტანდარტები მოცემულია მე-5 შენიშვნაში).

შეფასების საფუძვლები. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ შესაბამისად. ის მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ის შესაბამისად მომზადებისათვის საჭიროა გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენება. მოითხოვება ასევე ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. სფეროები, სადაც მაღალი ხარისხით იქნა გამოყენებული განსჯა და სირთულით ხასიათდება, ასევე სფეროები, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისათვის, გამჟღავნებულია მე-4 განმარტებით შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები:

უცხოური ვალუტის გადაყვანა. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც კომპანია ეწევა საქმიანობას. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ქართული ლარი (“GEL”).

ოპერაციები და ნაშთები. მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაყვანილია შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლის კურსით. უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან მოგება და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსით გადაყვანიდან, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, ფინანსური შემოსავლის ან დანახარჯის სახით. წლის ბოლოს არსებული კურსით გადაყვანა არ ვრცელდება არამონეტარულ მუხლებზე, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებითაა შეფასებული.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური ვალუტის კურსები: აშშ დოლარი (“USD”) 1 = GEL 2.5922 და ევრო (“EUR”) 1 = GEL 3.1044. (2016 წ. 31 დეკემბერი: USD 1 = GEL 2.6468 და 1 EUR = GEL 2.7940). დღეისათვის ქართული ლარი თავისუფლად კონვერტირებადი არ არის საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

თქმ- ს-ს-ს

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის თანხით ან გაუფასურების ანარიცხებით, საჭიროებისამებრ. შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოსვლა და შესაძლებელია დანახარჯების საიმედოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტისა და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. თუ მსგავსი ნიშნები არსებობს, ხელმძღვანელობა შეაფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის რეალურ ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. გასულ წლებში აღიარებული აქტივის გაუფასურების ზარალი ანულირდება როდესაც შესაფერისია, თუ ადგილი ჰქონდა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასებების ცვლილებებს.

გასვლიდან წარმოქმნილი შემოსავალი ან ზარალი განისაზღვრება ამონაგების შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება.

კონცესიური მომსახურების გარიგებებში გამოყენებული აქტივები და გადავადებული შემოსავალი. კომპანია კონცესიის აქტივის სახით აღიარებს კონცესიური მომსახურების ოპერატორის მიერ შექმნილ აქტივს და/ან არსებული აქტივის გაუმჯობესებას მის მიერ, თუ:

ა) კომპანია აკონტროლებს ან არეგულირებს, რა სახის მომსახურება უნდა გასწიოს ოპერატორმა ამ აქტივის მეშვეობით, ვის უნდა გაუწიოს და რა ფასად; და

ბ) კომპანია აკონტროლებს - საკუთრებისა და ბენეფიციარის უფლებამოსილების მეშვეობით, ან სხვა გზით - მნიშვნელოვან დარჩენილ წილს აქტივში, შეთანხმებით გათვალისწინებული ვადის ბოლოს.

კომპანია მსგავსი კონცესიური აქტივის თავდაპირველ შეფასებას ახორციელებს მისი რეალური ღირებულებით. როდესაც კომპანიის არსებული აქტივი აკმაყოფილებს ზემოთ მოცემულ (ა) და (ბ) ქვეპუნქტებში მითითებულ პირობებს, კომპანია ამ აქტივის რეკლასიფიკაციას ახდენს კონცესიური მომსახურების აქტივად, მაგრამ მის საბალანსო ღირებულებით შეფასებას აგრძელებს. კონცესიური მომსახურების აქტივები კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში აისახება „ძირითად საშუალებებში“. თავდაპირველი აღიარების ან რეკლასიფიკაციის შემდეგ კონცესიური მომსახურების აქტივები აღირიცხება, როგორც აქტივების ცალკე ჯგუფი, ბასს 16-ის შესაბამისად, თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურებით.

ორმოცდაერთი

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

როდესაც კომპანია კონცესიური მომსახურების აქტივს აღიარებს, ის აღიარებს ასევე ვალდებულებას და მის თავდაპირველ შეფასებას ახორციელებს იმავე თანხით, რომლითაც კონცესიური მომსახურების აქტივია შეფასებული. კომპანია ვალდებულებას არ აღიარებს, როდესაც კომპანიის არსებული აქტივი რეკლასიფიცირდება კონცესიური მომსახურების აქტივად. როდესაც კომპანიას არა აქვს ოპერატორისთვის ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადახდის უპირობო მოვალეობა კონცესიური მომსახურების აქტივის მშენებლობის, განვითარების, შეძენის ან გაუმჯობესებისთვის და ოპერატორს აძლევს მესამე მხარის მომხმარებლებისგან შემოსავლის მიღების უფლებას, კომპანია ამ ვალდებულებას აღრიცხავს, როგორც კომპანიასა და ოპერატორს შორის აქტივების გაცვლიდან წარმოშობილი შემოსავლის გამოუმუშავებელ ნაწილს. ეს ვალდებულება ფინანსურ ანგარიშგებაში აისახება „გადავადებული შემოსავლის“ სახით.

კომპანია შემოსავალს აღიარებს და ვალდებულებას ამცირებს კონცესიური მომსახურების შეთანხმების ეკონომიკური შინაარსის შესაბამისად, რაც გულისხმობს, რომ კომპანია კონცესიური მომსახურების შეთანხმების ფარგლებში ოპერატორისთვის შეთანხმების ვადის განმავლობაში გადაცემული უფლების სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებულ სარგებელს გამოიმუშავებს. შემოსავალი აღიარდება და ვალდებულება შემცირდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, რადგან ლონცესიური მომსახურების აქტივის გამოყენების უფლება ოპერატორს გადაცემული აქვს ამ კონცესიური მომსახურების შეთანხმების ვადის განმავლობაში.

უფლების გადამცემის მიერ შეღავათიანი შეთანხმებების სააღრიცხვო მიდგომისთვის IPSAS 32-ის - „შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი“ - გამოყენებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი განსჯის გამოყენების შესახებ ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-4 შენიშვნა.

ცვეთა. მიწასა და დაუმთავრებელ მშენებლობასა ცვეთა არ ერიცხება. სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე ღირებულების გასანაწილებლად:

• შენობები	10 - 50 წელი
• მანქანები და მოწყობილობები	5 - 20 წელი
• ავტომობილები	8 - 10 წელი
• სხვა	5 - 10 წელი

აქტივის სალიკვიდაციო ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასვლიდან, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით, აქტივი უკვე იმ ხნის და იმ მდგომარეობაში რომ იყოს, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ ადგილი ექნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების სალიკვიდაციო ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება და შესწორდება, საჭიროების შემთხვევაში.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის ყველა არამატერიალურ აქტივს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს და ძირითადად მოიცავს კაპიტალიზებულ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზდება მათი შეძენისა და გამოსაყენებლად მომზადებისთვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

ორი-ს-გ-ი-ბ

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

კომპანიის მიერ კონტროლირებულ იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან პირდაპირ დაკავშირებული შექმნის დანახარჯები არამატერიალური აქტივების სახით აღირიცხება, თუ მოსალოდნელია ზრდადი ეკონომიკური სარგებლის, რაც დანახარჯებს აღემატება, შემოსვლა. კაპიტალიზებული დანახარჯები მოიცავს იმ თანამშრომლების გასამრჯელოების ხარჯს, რომლებიც მის შექმნაზე მუშაობდნენ და ასევე შესაბამისი ზედნადები ხარჯების სათანადო ნაწილს. კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ყველა სხვა დანახარჯი, მაგ., მისი საექსპლუატაციო ხარჯი, გაწევისთანავე ხარჯებში აისახება.

არამატერიალურ აქტივებს ამორტიზაცია ერიცხება წრფივი მეთოდით, მათი მომსახურების ვადის განმავლობაში. კომპანიის პროგრამული უზრუნველყოფისა და ლიცენზიების სასარგებლო მომსახურების ვადა 5-დან 25 წლამდეა.

გაუფასურების შემთხვევაში არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება მათი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდესამდე.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის კომპანიის მიერ ფლობილი უძრავი ქონება, საიჯარო შემოსავლის ან კაპიტალის ფასის გაზრდისთვის, ან ორივე მიზეზით, და რომელიც არ არის კომპანიის მიერ დაკავებული. საინვესტიციო ქონება მოიცავს ასევე მომავალში საინვესტიციო ქონების სახით გამოსაყენებლად გამიზნულ მშენებარე აქტივებს.

საინვესტიციო ქონება აისახება თვითღირებულებით, გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ანარიცხი, საჭიროებისამებრ. საინვესტიციო ქონების შესაძლო გაუფასურების რაიმე ნიშნის არსებობს შემთხვევაში კომპანია ანაზღაურებად ღირებულებას აფასებს გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდესით. საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე წლის მოგება ზარალზე დარიცხვის მეშვეობით. გასულ წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ანულირდება, თუ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასებები შეიცვლება.

შემდგომი დანახარჯი მხოლოდ მაშინ კაპიტალიზდება, როდესაც მოსალოდნელია, რომ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა და შესაძლებელია დანახარჯის საიმედოდ შეფასება. შეკეთებისა და მოვლა-შენახვის ყველა სხვა დანახარჯი გაწევისთანავე ხარჯებში აისახება. თუ საინვესტიციო ქონებას მფლობელი დაიკავებს, მაშინ ის ძირითად საშუალებებში რეკლასიფიცირდება.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არამატერიალურ აქტივებს, რომლებსაც განუსაზღვრელი მომსახურების ვადა აქვს ან არამატერიალურ აქტივებს, რომლებიც გამოყენებისთვის მზად არ არის, ცვეთა არ ერიცხება და ყოველწლიურად ხდება მათი გაუფასურებაზე ტესტირება. აქტივებს, რომლებსაც ცვეთა და ამორტიზაცია ერიცხებათ, მიმოიხილავენ გაუფასურების თვალსაზრისით, როდესაც მოვლენები ან ვითარების ცვლილება მიუთითებს, რომ შეიძლება საბალანსო ღირებულება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხით, რომლითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი თანხა არის აქტივის რეალურ ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივებს აჯგუფებენ რაც შეიძლება უმცირეს დონეზე, რომელზეც არსებობს დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების ადრინდელი გაუფასურება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით გადაისინჯება გაუფასურების შესაძლო ანულირების თვალსაზრისით.

თუქმ - 16526

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება რეალური ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით, რაც დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე და აღწერილია ქვემოთ.

რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად შეფასების თარიღით ბაზრის მონაწილეებს შორის გარიგებისას. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიური ბაზარი გახლავთ ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, ფასდება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონე გახლავთ იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი, ფასებით შეფასება, (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან ირიბად (მაგ. წარმოებულია ფასებიდან), და (iii) მესამე დონის შეფასებები გახლავთ შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არა-დაკვირვებადი ინფორმაცია). რეალური ღირებულების დონეები იერარქიაში ცვლილებები ხორციელდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ 22-ე შენიშვნა.

გარიგების დანახარჯები გახლავთ ზრდადი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. ზრდადი დანახარჯი არის დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავენ სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ, როგორც გაყიდვების აგენტები) გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, აგრეთვე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალ პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობა დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარდა საწყის აღიარებისას, შემცირებული ძირითადი თანხის ნებისმიერი გადახდით, მიმატებული დაგროვი პროცენტი, და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული ჩამოწერილი გაუფასურე ზარალით. დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგე დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტურ საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საზღაურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს), ცალკე არ აისახება შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების დაკავშირებული მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ორიზონტი

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით შეფასებული სამომავლო ფულადი გადახდები ან ფულის მიღება (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გარდა) ზუსტად დისკონტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროებისამებრ, ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები, პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მერყევ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებისა, რომელთა საბაზრო განაკვეთების მიხედვით ხელახლა განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) სესხები და მოთხოვნები; (ბ) გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები; (გ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებს თავის მხრივ ორი ქვეკატეგორია გააჩნიათ: (i) აქტივები, რომელთაც ეს კლასიფიკაცია ენიჭებათ საწყისი შეფასებისას, და (ii) გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული.

სესხები და დებიტორული დავალიანებები არის არაკოტირებული, არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, გარდა იმ აქტივებისა, რომელთა ახლო მომავალში გაყიდვა აქვს განზრახული კომპანიას. კომპანიის სესხები და დებიტორული დავალიანებები მოიცავს „სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას“ და „ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს“ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია ფინანსურ ვალდებულებებს შემდეგი შეფასების კატეგორიები გააჩნიათ: (ა) სავაჭროდ გამიზნული, რომელიც მოიცავს აგრეთვე ფინანსურ წარმოებულებს და (ბ) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. სავაჭროდ გამიზნული ვალდებულებები აღირიცხება რეალური ღირებულებით, როდესაც ღირებულების ცვლილება წლის მოგებაში ან ზარალში აღიარდება (როგორიცაა მაგალითად ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური დანახარჯები) მათი წარმოქმნის პერიოდში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. კომპანიის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს „სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას“ და „ნასესხებ თანხებს“ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება. გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები, წარმოებულები და მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით, მიმატებული გარიგების დანახარჯები. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იგივე ინსტრუმენტის სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას.

ფინანსური აქტივების (რომელთა მიწოდება მოითხოვება რეგულირებით ან ბაზრის კონვენციით („ჩვეულებრივი“ შესყიდვები და გაყიდვები)) გარკვეულ ვადებში შეძენა და გაყიდვა აისახება ვაჭრობის თარიღით, რაც გახლავთ თარიღი, როდესაც კომპანიამ აიღო ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულება. ყველა სხვა შეძენა აღიარდება მაშინ, როდესაც საწარმო გახდება მოცემული ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მონაწილე მხარე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება სხვაგვარად შეწყდება ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) გადაცემულია აგრეთვე აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთაშოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, (ii) დეფოლტი და (iii) გადახდისუუნარობა ან გაკოტრება.

ფული და ფულის ეკვივალენტები ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამი თვე ან უფრო ნაკლებია. ფული და ფულის ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისაგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. ნაშთები, რომელთა გადაცვლაზე ან რომელთა მეშვეობით ვალდებულების ანგარიშსწორებაზე მინიმუმ თორმეტ თვიანი შეზღუდვა მაინც არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ, აისახება სხვა გრძელვადიან აქტივებში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღიარდება და შემდგომში აღრიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, როდესაც იგი წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენის („ზარალის გამომწვევი მოვლენები“) შედეგად, რომლებიც მოხდა ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდეგ და რასაც გავლენა აქვს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის, საიმედოდ შეფასებად სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობასა და ვადებზე. თუ კომპანია განსაზღვრავს, რომ არ არსებობს ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, მიუხედავად იმისა მნიშვნელოვანია იგი თუ არა, იგი მოცემულ აქტივს ასახავს მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფში და მათ კოლექტიურად შეაფასებს გაუფასურებაზე. ძირითადი ფაქტორები, რომლებსაც კომპანია ითვალისწინებს იმისათვის, რომ განსაზღვროს გაუფასურებულია თუ არა ფინანსური აქტივი, გახლავთ ვადაგადაცილების მდგომარეობა და დაკავშირებული უზრუნველყოფის რეალიზებადობა, თუ ასეთი არსებობს. იმის დასადგენად, არსებობს თუ არა გაუფასურების ზარალის ობიექტური მტკიცებულება, გამოიყენება აგრეთვე შემდეგი კრიტერიუმები:

- პარტნიორს მნიშვნელოვანი ფინანსური პრობლემები აქვს, რასაც ადასტურებს კომპანიის მიერ მოპოვებული მისი ფინანსური ინფორმაცია;

იქმ - 16-52-03

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

- პარტნიორი განიხილავს გაკოტრების ან ფინანსური რეორგანიზაციის ალტერნატივას;
- ქვეყნის მასშტაბის ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გამო, რაც გავლენას ახდენს პარტნიორზე, უარყოფითად იცვლება გადახდის სტატუსი; ან
- უზრუნველყოფის ღირებულება, თუ ასეთი არსებობს, მნიშვნელოვნად მცირდება გაუარესებული საბაზრო პირობების გამო.

გაუფასურებაზე კოლექტიურად შეფასების მიზნებისათვის ფინანსურ აქტივებს აჯგუფებენ მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების საფუძველზე. აღნიშნული მახასიათებლები შესაფერისია მსგავსი აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებისათვის, რადგან ისინი გვიჩვენებენ მოვალის უნარს, განახორციელოს შესაფასებელი აქტივების სახელშეკრულებო პირობებით გათვალისწინებული ყველა გადახდა.

გაუფასურებაზე კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების ჯგუფის ფულადი ნაკადები ფასდება ამ აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადებისა და ხელმძღვანელობის გამოცდილების საფუძველზე იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად გადავადდება თანხების დაფარვა წარსულში მომხდარი ზარალის გამომწვევუ მოვლენების გამო და ასევე ვადაგადაცილებული თანხების ამოღების ისტორიის საფუძველზე. წარსული გამოცდილება კორექტირდება მიმდინარე დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რათა გათვალისწინებული იქნეს იმ არსებული პირობების გავლენა, რომლებიც წარსულ პერიოდებში არ ახდენდნენ გავლენას და რათა არ იქნეს გათვალისწინებული წარსულში არსებული იმ პირობების გავლენა, რომლებიც დღეს აღარ არსებობს.

თუ ამორტიზებული ღირებულებით ასახული გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობები გადაისინჯება ან სხვაგვარად მოდიფიცირდება მსესხებლის ან გამცემის ფინანსური სირთულეების გამო, მაშინ გაუფასურების შეფასება ხდება თავდაპირველი, მოდიფიცირებამდე არსებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. შემდეგ გადასინჯული აქტივის აღიარება შეწყდება და ახალი აქტივი აღიარდება რეალური ღირებულებით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის რისკები და სარგებელი არსებითად არის შეცვლილი. როგორც წესი, აღნიშნულის მტკიცებულება გახლავთ არსებითი განსხვავება თავდაპირველი ფულადი ნაკადების და ახალი, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებებს შორის.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ყოველთვის ანარიცხების ანგარიშის მეშვეობით ხდება, აქტივის საბალანსო ღირებულების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებამდე (რაც არ შეიცავს სამომავლო საკრედიტო ზარალს, რომელიც ჯერ არ არის მიღებული). უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშებაში გათვალისწინებულია ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას დაგირავებული ქონების მეგირავნის საკუთრებაში გადასვლიდან, შემცირებული გირაოს მიღების და გაყიდვის ხარჯებით, მიუხედავად იმისა, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების მეგირავნის საკუთრებაში გადასვლა.

თუ შემდეგ პერიოდში გაუფასურების ზარალის ოდენობა შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად იქნეს დაკავშირებული გაუფასურების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენასთან (მაგალითად, მოვალის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესება), ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალი ანულირდება წლის მოგება-ზარალის მეშვეობით ანარიცხის ანგარიშის შესწორებით.

ამოუღებელი აქტივები ჩამოიწერება დაკავშირებული გაუფასურების ზარალის ანარიცხის საპირისპიროდ, აქტივის ამოსაღებად ყველა აუცილებელი პროცედურის განხორციელებისა და ზარალის ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდეგში ამოღება დაკრედიტდება გაუფასურების ზარალის ანგარიშზე მოცემული წლის მოგება-ზარალში.

თქმ-ბ-ფ-ე

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაგენტი ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღიარდება, შემდეგ კი აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საოპერაციო იჯარა როდესაც კომპანია მოიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაეცემა კომპანიას მეიჯარის მიერ, მაშინ იჯარის მთლიანი გადახდები იჯარის მომსახურების ვადის განმავლობაში წრფივი მეთოდით აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. იჯარის ვადა არის შეუწყვეტადი პერიოდი, რომლისთვისაც მოიჯარემ ხელშეკრულება გააფორმა მოცემული აქტივის იჯარით გაცემაზე, იმ დამატებით ვადასთან ერთად, რომლის განმავლობაშიც მეიჯარეს ამ აქტივის იჯარით ფლობის გაგრძელების ოფციონი აქვს, შემდგომი გადახდებით თუ გადახდების გარეშე, როდესაც საიჯარო ურთიერთობის დაწყებისას გონივრულად სარწმუნოა, რომ მეიჯარე გამოიყენებს ამ ოფციონს.

მოგების გადასახადი მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია არსებული საანგარიშგებო პერიოდისთვის ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2017 წლის 1 იანვრამდე მოგების გადასახადის ხარჯი / (კრედიტი) მოიცავდა მოგების მიმდინარე გადასახადსა და გადავადებულ გადასახადს, რაც აღიარებოდა წლის მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი აღიარებოდა სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, რადგან დაკავშირებული იყო იმ ოპერაციებთან, რომლებიც ასევე სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში აღიარდა იმავე ან სხვა პერიოდში.

მიმდინარე მოგების გადასახადი იყო თანხა, რომელიც მოსალოდნელი იყო, რომ გადაიხდებოდა საგადასახადო ორგანოებისათვის ან მათგან მიიღებოდა მიმდინარე და გასული პერიოდების დასაბეგრ მოგებასთან ან ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეფუძნებოდა შეფასებებს, როდესაც ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცდებოდა საგადასახადო დეკლარაციის ჩაბარებამდე.

გადავადებული მოგების გადასახადი აისახებოდა ბალანსის მეთოდით, გადასახადის მომავალ პერიოდში გადატანისათვის და აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი განსხვავებებისათვის. საწყისი აღიარებისგან გათავისუფლების გამო გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხებოდა აქტივის ან ვალდებულების საწყისი აღიარებისას წარმოქმნილ დროებით სხვაობებზე, გარდა იმ ოპერაციებისა, რომლებიც არ მოიცავს საწარმოთა გაერთიანებას, თუ ეს ოპერაციები საწყისი აღიარებისას გავლენას არ ახდენდა არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ნაშთების შეფასება ხდებოდა გადასახადის იმ განაკვეთებით, რომლებიც ძალაში იყო ან შემდეგში შევიდოდა ძალაში საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ გავრცელდებოდა იმ პერიოდზე, როდესაც დროებითი განსხვავებები ანუღირდებოდა ან გამოყენებული იქნებოდა შემდეგ პერიოდებში გადატანილი საგადასახადო ზარალი.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გამოქვითვადი დროებითი სხვაობებისათვის და გადატანილი საგადასახადო ზარალისათვის აღირიცხებოდა მხოლოდ იმ დაშვებით, რომ მოსალოდნელი იყო, რომ დროებითი სხვაობები მომავალში ანუღირდებოდა და საკმარისი სამომავლო დასაბეგრი მოგება წარმოიქმნებოდა იმისათვის, რომ შესაძლებელი ყოფილიყო მის საპირისპიროდ აღნიშნული გამოქვითვების გამოყენება.

თქმ- 1-91-6

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები გადაიფარებოდა, როდესაც არსებობდა მიმდინარე საგადასახადო აქტივებით მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებების გადაფარვის იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები დაკავშირებული იყო მოგების გადასახადთან, რომელიც დაკისრებული იყო იმავე საგადასახადო ორგანოს მიერ იმავე დასაბეგრ საწარმოზე ან სხვა დასაბეგრ საწარმოებზე, როდესაც არსებობდა ამ ნაშთების ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების განზრახვა.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვით კომპანიები (გარდა ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო კომპანიების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) ვალდებული არ არიან გადაიხადონ მოგების გადასახადი 2017 წლის 1 იანვრიდან გამომჟღავნებულ მოგებაზე მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება ან ჩაითვლება განაწილებად დივიდენდის სახით.

მოგების გადასახადის განაკვეთია 15% მთლიან თანხაზე (ანუ წმინდა დივიდენდები იბეგრება 5%-იანი განაკვეთით, საჭიროების შემთხვევაში, და მთლიანი თანხის მისაღებად უნდა გაიყოს 0.85-ზე) ფიზიკური პირების ან არარეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის დივიდენდის გადახდის მომენტში. 2017 წლის 1 იანვრიდან რეზიდენტი იურიდიული პირებზე მოგებიდან გადახდილი დივიდენდები არ იბეგრება.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში აკუმულირებულ მოგებაზე დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იგივე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილების შედეგად წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც მოგების გადასახადის ხარჯი იმ პერიოდში, როდესაც გამოცხადდა დივიდენდები, მიუხედავად ფაქტიურად გადახდის თარიღისა, ან იმ პერიოდში, როდესაც განხორციელდა დივიდენდების გადახდა. შედეგად, კომპანიამ შეწყვიტა ყველა გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და ვალდებულების აღიარება 2016 წლის 31 დეკემბერს და შესაბამისი გავლენა ასახა 2016 წლის მოგება-ზარალში. პირობითი მოგების საგადასახადო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდების გადახდისას, არ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

დივიდენდების განაწილების გარდა მოგების გადასახადი გადასახდელია იმ ხარჯებსა და სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებულნი ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უფასო მიწოდება და წარმომადგენლობითი დანახარჯები, რაც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა გადახდილი ავანსი საწარმოებზე, რომლებიც რეგისტრირებულნი არიან პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში და სხვა გარკვეული ოპერაციები მსგავს საწარმოებთან, ისევე როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, გადასდისთანავე დაბეგვრადია. მსგავსი გადასახადები, სხვა გადასახადებთან ერთად, პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული საწარმოებისაგან აღნიშნული გადახდილი ავანსის სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო კრედიტის გამოკლებით, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების ამოღების გამოკლებით, აღირიცხება საოპერაციო ხარჯებში ასახულ 'გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა'.

ორმოცდაათი

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

გაურკვეველი საგადასახადო პოზიცია. ხელმძღვანელობა კომპანიის გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის პოზიციებისთვის, როდესაც ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს, რომ უფრო მეტად სავარაუდოა, რომ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას საგადასახადო ორგანოების მხრიდან კითხვები რომ დაისვას. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ძალაშია ამჟამად ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და მოგების გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებითი ღირებულების გადასახადი წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი, დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) დებიტორული დავალიანებების ამოღება კლიენტებისაგან ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღე იქვითება ჩასათვლელ დღე-სთან, დღე-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღე-ის ანაზღაურება ნეტო საფუძველზე.

მარაგი. მარაგი აღირიცხება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგის თვითღირებულება მოიცავს შესყიდვის ფასს, საბაჟო გადასახადსა და სხვა აუნაზღაურებად გადასახადებს, ტრანსპორტირებისა და დატვირთვის დანახარჯებსა და ნებისმიერ სხვა პირდაპირ მიკუთვნებად დანახარჯებს. ნეტო სარეალიზაციო ფასი არის შეფასებული, ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობისას გასაყიდი ფასი, შემცირებული დასრულებისა და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსი გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის მფლობელის მიერ. კომპანიის წესდებაში ცვლილებების (მათ შორის საწესდებო კაპიტალის, საკუთრებისა და სხვა) შეტანა შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე. მფლობელის მიერ კომპანიაში არაფულადი შენატანები ფასდება შეტანილი აქტივების რეალური ღირებულებით. რეალური ღირებულებასა და მფლობელის გადაწყვეტილებით განსაზღვრულ საწესდებო კაპიტალში შენატანს შორის სხვაობა პირდაპირ კომპანიის საკუთარ კაპიტალში, გაუნაწილებელ მოგებაში / დაგროვილ ზარალში აისახება.

ორი- ხუთი

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

დივიდენდები დივიდენდები კაპიტალში აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გამოცხადება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები გამჟღავნდება საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნებში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადისა და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ მოვალეობის შესასრულებლად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება ვალდებულების ანგარიშსწორებისათვის საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორცაა მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საზღაური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც მოხდება მავალდებულებელი მოვლენა, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის, რაც განისაზღვრება კანონმდებლობით, რომელიც განაპირობებს მოცემული გადასახადის გადახდის ვალდებულებას. თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსის სახით.

როდესაც კომპანია მოელის ანარიცხის ანაზღაურებას, მაგალითად, სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში, მაშინ ეს ანაზღაურება ცალკე აქტივად აღიარდება, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურების მიღება ფაქტობრივად ეჭვს არ იწვევს.

შემოსავლის აღიარება შემოსავლის შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულებით და წარმოადგენს ჩვეულებრივი საქმიანობისას გაწეული მომსახურებისთვის მისაღებ თანხებს, ფასდაკლებების, უკან დაბრუნებებისა და გაყიდვებთან დაკავშირებული გადასახადების გარეშე. შემოსავალი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია, რომ სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი შემოვა საწარმოში და შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ შეფასება. როდესაც შეუძლებელია ბარტერული გაცვლისას მიღებული საქონლის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი ფასდება გადაცემული საქონლის ან მომსახურების რეალური ღირებულებით.

მომსახურების გაყიდვა. მომსახურების გაყიდვა აღიარდება იმ სააღრიცხვო პერიოდში, როდესაც მომსახურება გაიწევა, კონკრეტული ოპერაციის დასრულების ეტაპის გათვალისწინებით. დასრულების ეტაპი განისაზღვრება, როგორც ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების ხვედრითი წილი მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში.

საავიაციო შემოსავალი მოიცავს სხვადასხვა სააეროპორტო მომსახურებიდან წარმოქმნილ შემოსავალს, მათ შორის შემოსავალს უსაფრთხოების მომსახურებიდან, პარკირებიდან და სხვა მომსახურებებიდან. ამონაგები აღიარდება მგზავრთა რაოდენობის, ასაფრენი ბილიკის გამოყენების (აფრენისა და მოფრენისთვის), პარკირებისა და სხვა მომსახურებების შესახებ თანამშრომლებისა და ავიაკომპანიების ყოველდღიური ანგარიშების საფუძველზე.

თქმ-ბეზი-ი

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

არასაკავიაციო შემოსავალი მოიცავს პროექტის საზღაურს, რომელიც თბილისისა და ბათუმის აეროპორტების ოპერატორებისგან მიიღება. პროექტის საზღაურიდან ამონაგები მოიცავს თბილისისა და ბათუმის აეროპორტების ოპერატორების მიერ დარიცხული მოფრენისა და მიწაზე მომსახურების საზღაურის წილს. მიწაზე მომსახურებიდან შემოსავალი აღიარდება მომსახურების გაწევისას, ოპერატორებისგან მიღებული ყოველთვიური ანგარიშების საფუძველზე. ოპერატორების მოფრენის საზღაურის განაკვეთები განისაზღვრება მშენებლობის, ოპერირებისა და გადაცემის შეთანხმებით და აღიარდება მომსახურების გაწევისას, ოპერატორებისგან მიღებული ყოველთვიური ანგარიშების საფუძველზე.

არასაკავიაციო შემოსავალი მოიცავს კონტრაგენტებისათვის მგზავთა ტრანსპორტირების, რეკლამის, საწვავის და სხვა სერვისების ექსკლუზიური უფლების გადაცემიდან შემოსავალს დარიცხვის მეთოდით, რომელიც ეფუძნება საიჯარო პერიოდს(თვე) და/ან აეროპორტში გამოყენებულს ფართს. გაცემული უფლებებისთვის კომპენსაცია ფიქსირებულია და დაკავშირებულია გაწეული მომსახურების მოცულობასთან.

კონცესიური უფლებების გაცემიდან შემოსავალი აღიარდება იმ თარიღიდან, როდესაც ამ უფლების გამოყენება შესაძლებელი გახდა, კონცესიის პერიოდის განმავლობაში, რათა აისახოს ეკონომიკური სარგებელი, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ ოპერატორი მოიხმარს.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება დროის პროპორციულად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის მეშვეობით.

სახელმწიფო გრანტები. სახელმწიფოსგან მიღებული გრანტები რეალური ღირებულებით აღიარდება, როდესაც დასაბუთებული რწმუნება არსებობს, რომ კომპანია გრანტს მიიღებს და შეასრულებს დაკავშირებულ პირობებს. დანახარჯების ანაზღაურებასთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები (სუბსიდიები) მოგება-ზარალში გაინეტება შესაბამის დანახარჯთან.

მომუშავეთა გასამრჯელოები კომპანიის თანამშრომლებისთვის გადახდილი ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი დაირიცხება თანამშრომლების მიერ დაკავშირებული მომსახურების გაწევის წელს. კომპანია არ ეწევა რაიმე ხარჯებს თავისი თანამშრომლების საპენსიო ანარიცხებთან ან დაქირავების შემდგომ გასამრჯელოებთან დაკავშირებით.

ცვლილებების შეტანა ფინანსურ ანგარიშგებაში, მისი გამოცემის შემდეგ. ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოცემის შემდეგ ცვლილებების შეტანა უნდა დაამტკიცოს კომპანიის ხელმძღვანელობამ, ვინც გამოსაცემად დაამტკიცა ეს ფინანსური ანგარიშგება.

ოქრო ჯიჯი

4 ინფორმაცია შეფასების, განუსაზღვრელობისა და განსჯის ძირითადი წყაროების შესახებ

კომპანია აკეთებს შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებებისა და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიიჩნევა, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა საადრიცხო პოლიტიკის გამოყენებისას შეფასებებთან ერთად იყენებს ასევე განსჯას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

კონცესიური მომსახურების შეთანხმებების საადრიცხო მიდგომა. ფასს-ში პირდაპირ არ არის მოცემული სახელმძღვანელო მითითებები უფლების გამცემის მიერ კონცესიური მომსახურების აქტივების აღრიცხვის შესახებ. უფლების გამცემის მიერ აღნიშნულის აღრიცხვის შესახებ პირდაპირი სახელმძღვანელო მითითებების არარსებობის გამო კომპანიამ გადაწყვიტა საადრიცხო პოლიტიკის შემუშავება „სახელმწიფო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს“ (IPSASB) მიერ გამოცემული IPSAS 32-ში - კონცესიური მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გამცემი - მოცემული სახელმძღვანელო მითითებების საფუძველზე, რაც თანმიმდევრულია ოპერატორის მიერ გამოყენებული IFRIC 12-ის - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები - და არ ეწინააღმდეგება ფასს-ებს. IPSAS 32-ის შესაბამისად კომპანია ინფრასტრუქტურულ აქტივებს თავის ბალანსზე აღიარებს, გადავადებული შემოსავლის ნაშთთან ერთად.

ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულების შეფასება. ოპერატორის მიერ კონცესიური მომსახურების აქტივის სახით შექმნილი ძირითადი საშუალების აქტივი და/ან არსებული აქტივის გაუმჯობესება და მფლობელის მიერ მიწისა და შენობების კაპიტალში შენატანი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რასაც დამოუკიდებელი შემფასებელი განსაზღვრავს. საბაზრო მიდგომა იქნა გამოყენებული იმ შემთხვევებში, როდესაც აქტივების კოტირებული ფასები პირდაპირ ან ირიბად იყო ხელმისაწვდომი. როდესაც ძირითადი საშუალების ერთეული სპეციალიზებულია და ძალიან იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე, სამეურნეო საქმიანობის შემადგენლობაში გაყიდვის გარდა, მაშინ ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება ძირითადად განისაზღვრება ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულების მეთოდის გამოყენებით, რადგან საქართველოში არ არსებობს მსგავსი ძირითადი საშუალებების აქტიური ბაზარი და რეალური ღირებულების განსაზღვრისთვის საბაზრო მიდგომის გამოყენებისათვის საჭირო მტკიცებულება ხელმისაწვდომი არ არის. ამ მეთოდით განისაზღვრება ძირითადი საშუალების ხელახლა შექმნის ან ჩანაცვლების დანახარჯები, შესწორებული ფიზიკური, ფუნქციური ან ეკონომიკური ცვეთისა და მოძველების გასათვალისწინებლად. ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრასთან ერთად შემოსავლის მიდგომა იქნა გამოყენებული აღნიშნული ღირებულებების დასაბუთებულობის შესაფასებლად. ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება შემოსავლის მიდგომით განსაზღვრული ღირებულებებით შესწორდა იმ შემთხვევაში, როდესაც შემოსავლის მიდგომის საფუძველზე განსაზღვრული ღირებულება ნაკლები იყო ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულებაზე.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებასა და ცვეთაზე გავლენას ახდენს საბაზრო ღირებულებებთან, ჩანაცვლების ღირებულებასთან, ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულებასთან, სამომავლო წმინდა შემოსავლის შეფასებასთან, კაპიტალის შეწონილ ღირებულებასთან აქტივების მოსალოდნელ ეკონომიკურ გამოყენებასთან და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით გაკეთებული შეფასებები და დაშვებები. ამ დაშვებების ცვლილებამ შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს ძირითადი საშუალების რეალურ ღირებულებაზე.

ოქტომბერი-2017

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

4 ინფორმაცია შეფასების, განისაზღვრელობისა და განსჯის ძირითადი წყაროების შესახებ (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა ხელმძღვანელობის განსჯის საკითხია და ემყარება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა მოსალოდნელი მოხმარება, შეფასებული ტექნიკური მოძველება, ფიზიკური ცვეთა და ფიზიკური გარემო, სადაც გამოიყენება აქტივი. ზემოაღნიშნული პირობებიდან ნებისმიერმა ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს სამომავლო ცვეთის განაკვეთების შესწორება.

ფუნქციონირებადი საწარმო. ხელმძღვანელობამ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე მოამზადა. აღნიშნული გადაწყვეტილების მიღებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული განზრახვები, ოპერაციების მოგებიანობა და ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობა. 2017 წელს კომპანიის წმინდა ზარალმა 1,050 ათასი ლარი შეადგინა (2016: 11,463 ათასი ლარი). 2017 წელს კომპანიის საოპერაციო ფულადი ნაკადები და შემოსავალი პროცენტის დარიცხვამდე, დაბეგრამდე, ცვეთისა და ამორტიზაციის გამოქვითვამდე (EBITDA) პოზიტიური იყო, 6,251 ათასი ლარი და GEL 28,266 ათასი ლარი, შესაბამისად. (2016: 7,679 ათასი ლარი და 17,748 ათასი ლარი). კომპანიის ლიკვიდობა და ზოგიერთი მსხვილი კაპიტალური პროექტის განხორციელება დამოკიდებული იქნება სახელმწიფო დახმარებაზე. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მსგავსი დახმარება ხელმისაწვდომი იქნება, რაც კომპანიას საპროგნოზო მომავალში თავისი საქმიანობის შეკვეცის გარეშე შესრულების საშუალებას მისცემს. შესაბამისად, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს აღრიცხული აქტივის თანხების ანაზღაურებადობისა და კლასიფიკაციასთან და ვალდებულებების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებულ შესწორებებს, რაც ალბათ აუცილებელი იქნებოდა, თუ კომპანია ვერ შეძლებდა საქმიანობის გაგრძელებას, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმო.

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

2017 წლის 1 იანვარს ძალაში შევიდა შემდეგი შეცვლილი სტანდარტები, მაგრამ მათ მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიაზე.

- გამჟღავნების ინიციატივა – ცვლილებები ბასს 7-ში (გამოცემულია 2016 წლის 29 იანვარს, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება არარეალიზებული ზარალისთვის – ცვლილებები ბასს 12-ში (გამოცემულია 2016 წლის 19 იანვარს, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ცვლილებები ფასს 12-ში, რაც ასახულია ფასს-ების წლიური გაუმჯობესების 2014-2016 წწ. ციკლში (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

თქმ - K-გა 67

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები

გამოცემული იქნა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, და რომელთა ვადაზე ადრე გამოყენება კომპანიას ჯერ არ განუხორციელებია.

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ (ცვლილებები შევიდა 2014 წლის ივლისში და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ახალი სტანდარტის ძირითადი საკითხებია:

- მოითხოვება ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია შეფასების სამ კატეგორიად: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI) და მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVPL).
- სავალო ინსტრუმენტების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს საწარმოს ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელი და აგრეთვე ის, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხის გადახდებს (SPPI) წარმოადგენენ თუ არა. თუ სავალო ინსტრუმენტი ფლობილია ამოღებისათვის, შესაძლებელია მისი ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხვა, თუ იგი იმავდროულად აკმაყოფილებს SPPI-ს მოთხოვნას. სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ SPPI მოთხოვნას და ფლობილია პორტფელის შემადგენლობაში, რომელსაც საწარმო ფლობს როგორც აქტივების ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით, ისე აქტივების გასაყიდად, მაშინ შეიძლება კლასიფიცირდეს, როგორც FVOCI. ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ შეიცავენ ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენენ SPPI-ს, უნდა შეფასდეს FVPL-ით (მაგალითად, წარმოებულები). ჩართული წარმოებულების ფინანსური აქტივებისაგან განცალკევება აღარ ხდება, მაგრამ გათვალისწინებული იქნება SPPI პირობის შეფასებისას.
- წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები ყოველთვის რეალური ღირებულებით ფასდება. თუმცა, ხელმძღვანელობას შეუძლია გააკეთოს შეუქცევადი არჩევანი, რათა რეალური ღირებულების ცვლილებები წარადგინოს სხვა სრულ შემოსავალში, თუკი მოცემული ინსტრუმენტი გასაყიდად არ არის გამიზნული. როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტი ფლობილია გასაყიდად, რეალური ღირებულებების ცვლილებების წარდგენა ხდება მოგება-ზარალში.
- ბასს 39-ში მოცემული ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების უმეტესობა უცვლელად იქნა გადატანილი ფასს 9-ში. ძირითადი ცვლილება გახლავთ ის, რომ საწარმოს მოეთხოვება მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით კლასიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებების საკუთარი საკრედიტო რისკის ცვლილებების გავლენის წარდგენა სხვა სრულ შემოსავალში.
- ფასს 9-ით შემოღებულია გაუფასურების ზარალის აღიარების ახალი მოდელი - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელი. ეს გახლავთ 'სამეტაპიანი' მიდგომა, რომელიც ეფუძნება საწყისი აღიარებიდან დაწყებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას. პრაქტიკაში ახალი წესები ნიშნავს, რომ საწარმოებმა 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ოდენობით უნდა აღრიცხონ ზარალი იმ ფინანსური აქტივების საწყისი აღიარებისას, რომელთა საკრედიტო მდგომარეობა არ არის გაუფასურებული (ან მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ოდენობით სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისათვის). როდესაც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად იზრდება, გაუფასურების შეფასება ხდება მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ოდენობით და არა 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ოდენობით. აღნიშნული მოდელი მოიცავს საოპერაციო დონეზე გამარტივებებს საიჯარო და სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისათვის.

თქმ- ს- 6

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

- ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნები შეიცვალა, აღრიცხვის რისკის მართვასთან უფრო მეტად დასაკავშირებლად. სტანდარტი საწარმოებს უზრუნველყოფს სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანით ფასს 9-ში მოცემული ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებასა და ბასს 39-ის მოთხოვნების გამოყენებას შორის, ყველა ჰეჯირებისათვის, ვინაიდან ამ ეტაპზე ეს სტანდარტი მაკრო ჰეჯირების აღრიცხვას არ ეხება.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ანალიზის საფუძველზე და აგრეთვე აღნიშნული თარიღით არსებული ფაქტებისა და გარემოებების საფუძველზე, კომპანიის ხელმძღვანელობა არ მოელის მნიშვნელოვან გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახალი სტანდარტის 2018 წლის 1 იანვარს მიღებიდან.

ახალი სტანდარტით შემოღებულია ასევე განვრცობილი გამჟღავნების მოთხოვნები და ცვლილებები წარდგენაში. მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული განაპირობებს კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების ხასიათისა და მოცულობის ცვლილებას, განსაკუთრებით ახალი სტანდარტის შემოღების წელს.

ფასს 15 - მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგები (გამოიცა 2014 წლის 28 მაისს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული პერიოდებისათვის). ახალი სტანდარტით შემოღებულია ძირითადი პრინციპი, რაც გულისხმობს, რომ შემოსავალი უნდა აღიარდეს სტანდარტით შემოღებულია ძირითადი პრინციპი, რაც გულისხმობს, რომ შემოსავალი უნდა აღიარდეს საქონლის ან მომსახურების კლიენტისათვის მიწოდებისას, გარიგების ფასით. საქონლის ან მომსახურების პაკეტი, რომელიც გამორჩეულია, ცალკე უნდა აღიარდეს, ხოლო საკონტრაქტო ფასის ნებისმიერი ფასდაკლება ან ფასდათმობა ზოგადად უნდა გადანაწილდეს ცალკეულ ელემენტებზე. როდესაც ანაზღაურება ცვალებადია რაიმე მიზეზის გამო, უნდა აღიარდეს მინიმალური თანხები, თუ მათი ანულისრების მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს. კლიენტებთან კონტრაქტების გაფორმებასთან დაკავშირებული ხარჯების კაპიტალიზება უნდა განხორციელდეს და იმ პერიოდის განმავლობაში უნდა მოხდეს მათი ამორტიზება, როდესაც მიიღება კონტრაქტებიდან წარმოქმნილი სარგებელი. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახალი სტანდარტის გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ფასს 15-ში - მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგები (გამოცემულია 2016 წლის 12 აპრილს, ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ამ ცვლილებებით არ იცვლება სტანდარტის საბაზისო პრინციპები, მაგრამ ახსნილია, თუ როგორ უნდა იქნეს ეს პრინციპები გამოყენებული. ცვლილებებით ახსნილია, თუ როგორ უნდა მოხდეს საქონლისა და მომსახურების კლიენტისათვის გადაცემის დაპირება) მოვალეობის იდენტიფიცირება კონტრაქტში; როგორ უნდა განისაზღვროს კომპანია ძირითად საწარმოს წარმოადგენს (საქონლის ან მომსახურების მიმწოდებელი) თუ აგენტს (პასუხისმგებელი საქონლის ან მომსახურების მიწოდების ორგანიზებაზე); და როგორ უნდა განისაზღვროს ლიცენზიის მინიჭებიდან ამონაგები დროის მომენტში უნდა აღიარდეს, თუ დროის განმავლობაში. გარდა აღნიშნული ახსნისა, ცვლილებები მოიცავს აგრეთვე ორ დამატებით გათავისუფლებას, რათა შემცირდეს დანახარჯები და სირთულე კომპანიისათვის, რომელიც პირველად იყენებს ახალ სტანდარტს. კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილების გავლენის შეფასებას

ფასს 15-ში მოცემული გადასვლის დებულებების შესაბამისად კომპანიამ არჩია გადასვლის გამარტივებული მეთოდი, გადასვლის ეფექტის 2018 წლის 1 იანვარს აღიარებით ფინანსურ ანგარიშგებაში 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, რომელიც იქნება პირველი წელი როდესაც კომპანია გამოიყენებს ფასს 15-ს.

თქმ- ს-ი-ი

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

კომპანია გეგმავს ნებადართული გამარტივებული გარდამავალი პერიოდის პრაქტიკული მეთოდის გამოყენებას. კომპანია ფასს 15-ს რეტროსპექტულად გამოიყენებს მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებისათვის, რომლებიც არ არის დასრულებული მისი თავდაპირველი გამოყენებისას (2018 წლის 1 იანვარი).

ფასს 15-ის მიღება გამოიწვევს ცვლილებებს სააღრიცხვო პოლიტიკაში. 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული კომპანიის შემოსავლის ანალიზის საფუძველზე ინდივიდუალური კონტრაქტების პირობებისა და იმ ფაქტების და გარემოებების საფუძველზე, რომლებიც არსებობდა ამ თარიღით, გადასვლის გამარტივებული მეთოდის გამოყენების თვალსაზრისით, კომპანიის ხელმძღვანელობა არ მოელის მნიშვნელოვან გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 1 იანვარს ახალი სტანდარტის მიღების შედეგად.

ფასს 15-ის მიღების შედეგად მოსალოდნელი ძირითადი ცვლილებები აღწერილია ქვემოთ:

- ხელშეკრულებების ცვლილებების აღრიცხვა,
- დამატებითი სახელშეკრულებო ვალდებულებების იდენტიფიცირება,
- ცვალებადი ანაზღაურების აღრიცხვა,
- მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის აღრიცხვა,
- მომხმარებელთა ერთგულების პროგრამების აღრიცხვა,
- შემოსავლის აღიარების ვადების ცვლილება (დროთა განმავლობაში აღიარებიდან დროის მომენტში აღიარებაზე გადასვლა და პირიქით),
- თანხის დაბრუნებების აღრიცხვა,
- ლიცენზიების აღრიცხვა,
- კონტრაქტის დადებისთვის გაწეული დანახარჯების აღრიცხვა,
- კონტრაქტის შესრულებისათვის გაწეული დანახარჯების აღრიცხვა,
- სახელშეკრულებო აქტივების და კონტრაქტის ვალდებულებების წარდგენა,
- სხვა.

საერთო ჯანში ხელმძღვანელობა არ მოელის იმ თანხების შესწორებებს, რომლებიც აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2018 წლის 1 იანვარს, რაც წარმოადგენს კომპანიის მიერ ფასს 15-ის საწყისი გამოყენების თარიღს 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში. ეს კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ წინასწარი ხედვაა და შეიძლება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული საბოლოო გავლენა განსხვავდებოდეს ამ წინასწარი შეხედულებისგან.

ფასს 16, იჯარა (გამოცემულია 2016 წლის 13 იანვარს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ახალი სტანდარტით დადგენილია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენის და გამჟღავნების პრინციპები. ყველა იჯარის შედეგია მოიჯარის მიერ აქტივის გამოყენების უფლების მიღება საიჯარო ურთიერთობის დასაწყისში და როდესაც საიჯარო გადახდები დროთა განმავლობაში ხორციელდება, დაფინანსების მიღებაც. შესაბამისად, ფასს 16-ით გამორიცხულია იჯარის კლასიფიკაცია საოპერაციო იჯარად და ფინანსურ იჯარად, როგორც ეს მოითხოვებოდა ბასს 17-ით და სანაცვლოდ შემოღებულია იჯარის აღრიცხვის ერთი მოდელი. მოიჯარეს მოეთხოვება აღიაროს: (ა) აქტივები და ვალდებულებები ყველა იჯარისათვის, რომელთა ხანგრძლივობა აღემატება 12 თვეს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბაზისო აქტივის ღირებულება დაბალია; და (ბ) საიჯარო აქტივების ცვეთა მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა სრულ შემოსავალში განაცალკევოს საიჯარო ვალდებულებების პროცენტისაგან. ფასს 16-ით არსებითად გადატანილია ბასს 17-ში მოცემული მეიჯარის აღრიცხვის მოთხოვნები. შესაბამისად, მეიჯარე განაგრძობს თავისი იჯარის კლასიფიკაციას საოპერაციო იჯარად და ფინანსურ იჯარად, და ამ ორი ტიპის იჯარის განსხვავებულად აღრიცხვას. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახალი სტანდარტის გავლენის შეფასებას.

ოქრო ჯიჯი

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ფასს 17 "სადაზღვევო ხელშეკრულებები" (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ხელშეკრულებების ამ ჯგუფში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული ჯგუფი ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია არ მოელის თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახალი სტანდარტის რაიმე გავლენას.

ფასს 23 „განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით“ (გამოცემულია 2017 წლის 7 ივნისს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს). ბასს 12-ში მითითებულია, თუ როგორ უნდა აღრიცხოს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადი, მაგრამ არ არის განსაზღვრული თუ როგორ უნდა აისახოს გაურკვევლობის გავლენა. ამ ინტერპრეტაციაში განმარტებულია, თუ როგორ უნდა იქნეს გამოყენებული ბასს 12-ში მოცემული აღიარების და შეფასების მოთხოვნები, როდესაც გაურკვევლობა არსებობს მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით. საწარმომ უნდა განსაზღვროს თითოეული გაურკვეველი საგადასახადო მიდგომა განიხილოს ცალ-ცალკე თუ ერთ ან მეტ გაურკვეველ საგადასახადო მიდგომასთან ერთად, იმის მიხედვით, თუ რომელი მიდგომა უზრუნველყოფს გაურკვევლობის გადაჭრის უკეთესად პროგნოზირებას. საწარმომ უნდა გააკეთოს დაშვება, რომ საგადასახადო ორგანო შეისწავლის იმ თანხებს, რომელთა შემოწმების უფლებაც გააჩნია მას და შემოწმებისას მას შესწავლილი ექნება ყველა დაკავშირებული ინფორმაცია. თუ საწარმო დაასკვნის, რომ არ არის მოსალოდნელი საგადასახადო ორგანოს მიერ გაურკვეველი გადასახადის მოცემული მიდგომის მიღება, გაურკვევლობის ეფექტი აისახება დაკავშირებული დასაბეგრი მოგების ან ზარალის, საგადასახადო ბაზის, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო კრედიტის ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრაში ყველაზე მეტად სავარაუდო თანხის ან მოსალოდნელი ღირებულების გამოყენებით, რაც დამოკიდებულია საწარმოს მოლოდინზე იმასთან დაკავშირებით, თუ რომელი მეთოდით იქნება უზრუნველყოფილი გაურკვევლობის აღმოფხვრის უკეთესად განჭვრეტა. საწარმო სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების სახით ასახავს ფაქტების ან გარემოებების ცვლილების ან ახალი ინფორმაციის გავლენას, რაც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ განსჯაზე ან შეფასებებზე. ფაქტების და გარემოებების ცვლილებების ან ახალი ინფორმაციის, რასაც შეუძლია გამოიწვიოს განსჯის ან შეფასების ხელახლა განხორციელება მაგალითები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემოწმებებით ან სხვა ზომებით საგადასახადო ორგანო მიერ, საგადასახადო ორგანოს მიერ დადგენილი წესების ცვლილებები ან საგადასახადოს მიერ საგადასახადო მიდგომის შემოწმების ან ხელახლა შემოწმების უფლების ვადის გასვლა. საგადასახადო მიდგომასთან დაკავშირებით საგადასახადო ორგანოსთან შეთანხმება ან უთანხმოება თავისთავად, არ არის სავარაუდო, რომ წარმოადგენდეს ფაქტების და გარემოებების ცვლილებას ან ახალ ინფორმაციას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ განსჯაზე და შეფასებებზე. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ინტერპრეტაციის გავლენის შეფასებას.

ოქტ-16-50-6

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი არ არის, რომ ქვემოთ მოცემულმა ბუღალტრული აღრიცხვის ახალმა ოფიციალურმა დოკუმენტებმა არსებითი გავლენას იქონის კომპანიაზე:

- აქტივების გაყიდვა ან შენატანები ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის იმ თარიღით ან მას შემდეგ დაწყებულ წლიური პერიოდებისათვის, რომელსაც განსაზღვრავს ბასსი).
- ცვლილებები ფასს 2-ში - წილობრივი გადახდა (გამოცემულია 2016 წლის 20 ივნისს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ფასს 9-ის - ფინანსური ინსტრუმენტები, გამოყენება ფასს 4-თან - სადაზღვევო ხელშეკრულებები - ცვლილებები ფასს 4-ში (გამოცემულია 2016 წლის 12 სექტემბერს და ძალაში შედის, გამოყენებული მიდგომის მიხედვით, 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის იმ საწარმოებისათვის, ვინც აირჩევს დროებითი გათავისუფლების გამოყენების ალტერნატივას, ან როდესაც საწარმო პირველად გამოიყენებს ფასს 9-ს იმ საწარმოებისათვის, ვინც გადაფარვის ალტერნატივას აირჩევს).
- საინვესტიციო ქონების გადაცემა - ცვლილებები ბასს 40-ში (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ფაისკ 22 - სავალუტო ოპერაციებისა და ავანსის გათვალისწინება (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- გადახდილი ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები ფასს 9-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- გრძელვადიანი წილი მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობაში - ცვლილებები ბასს 28-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები 2015-2017 ციკლში - ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ბასს 12-ში და ბასს 23 (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის)).

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, არ არის მოსალოდნელი, რომ აღნიშნული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ოქტო ნიკი-ნი

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

საზოგადოდ, მხარეები დაკავშირებულ მხარეებად მიიჩნევიან, თუ ეს მხარეები საერთო კონტროლს ექვემდებარებიან ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის კონტროლი ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდება ან ისინი ერთობლივ კონტროლს ახორციელებენ სხვა მხარის ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებაზე. თითოეული შესაძლო დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთკავშირის შინაარსზე და არა მხოლოდ ფორმაზე.

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ დაკავშირებულ მხარეებთან დასაფარი ნაშთები:

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	272	345
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(908)	(709)

კრედიტორულ დავალიანებას პროცენტი არ ერიცხება.

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები:

	2017	2016
არასავიაციო და სავიაციო მომსახურებებთან დაკავშირებული შემოსავალი	357	326
სახელმწიფო სუბსიდიები	2,666	2,668
უსაფრთხოების ხარჯები	(8,060)	(7,126)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(224)	(129)

დაკავშირებულ მხარეებთან მიმართებით სხვა უფლებები და ვალდებულებები არ არსებობს.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება. მთავარი ხელმძღვანელი პირია კომპანიის დირექტორი. ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია მთავარი ხელმძღვანელი პირის ანაზღაურების შესახებ:

	2017	2016
მოკლევადიანი გასამრჯელოები:		
- ხელფასი	72	72
სულ მთავარი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	72	72

მოკლევადიანი ბონუსები გადაიხდება თორმეტ თვეში, იმ პერიოდის შემდეგ, როდესაც ხელმძღვანელობამ გასწია დაკავშირებული მომსახურება.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების წინაშე რაიმე ვალდებულება ან პირობითი ვალდებულება არ არსებობს.

ოქმ-ბ-5-9-9

8 მირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებების ცვლილებები:

აქტივები, რომელთა ოპერირებას კომპანია ახორციელებს													აქტივები, რომელთა ოპერირებას კონცესიის ოპერატორი ახორციელებს																			
მიწა			შენიშვები			მანქანები და მოწყობილობები			დაუმიჯრედი			სულ			მიწა			შენიშვები			მანქანები და მოწყობილობები			დაუმიჯრედი			სულ					
მიწა			შენიშვები			ბი			ანები			მა და სხვა*			აქტივები			მიწა			შენიშვები			ანები			ა და სხვა*			აქტივები		
თვითღირებულება																																
2016 წ. 1 იანვარს			25,091	5,897	3,011	4,575	618	39,192	114,914	117,897	1,211	220	3,044	237,286	276,478																	
დამატებები			29,619	618	681	-	16,363	47,281	-	34,669	-	-	20,037	54,706	101,987																	
გადაცემები			69	875	1,900	1,274	(4,049)	69	(69)	-	-	-	-	(69)																		
გასვლები			(131)	(7)	(11)	-	(149)	-	-	-	-	-	-	-	(149)																	
2016 წ. 31 დეკემბერს			54,648	7,383	5,581	5,849	12,932	86,393	114,845	152,566	1,211	220	23,081	291,923	378,316																	
დამატებები			224	3	125	72	20,796	21,220	47	60,249	-	-	(23,081)	37,215	58,435																	
გადაცემები			35	2,166	2,526	967	(5,659)	35	(35)	-	-	-	-	(35)																		
გასვლები			(66)	(191)	(2)	(49)	-	(308)	-	(7)	-	-	-	(7)	(315)																	
2017 წ. 31 დეკემბერს			54,841	9,361	8,230	6,839	28,069	107,340	114,857	212,808	1,211	220	-	329,096	436,436																	
ცვლილება და გაუფასურება																																
2016 წ. 1 იანვარს			-	(298)	(810)	(724)	(459)	(2,291)	-	(5,944)	(99)	(44)	-	(6,087)	(8,378)																	
ცვლილების ხარჯი			-	(354)	(547)	(749)	-	(1,650)	-	(6,695)	(150)	(44)	-	(6,889)	(8,539)																	
გასვლა			-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1																		
გაუფასურების ხარჯი			-	(744)	(1,527)	-	(10,404)	(12,675)	-	-	-	-	-	-	(12,675)																	
2016 წ. 31 დეკემბერს			-	(1,396)	(2,883)	(1,473)	(10,863)	(16,615)	-	(12,639)	(249)	(88)	-	(12,976)	(29,591)																	
ცვლილების ხარჯი			-	(416)	(722)	(978)	-	(2,116)	-	(8,932)	(150)	(44)	-	(9,126)	(11,242)																	
გასვლა			-	30	1	28	-	59	-	-	-	-	-	59																		
გაუფასურების ხარჯი			-	(18)	(1,182)	-	(16,842)	(18,042)	-	-	-	-	-	(18,042)																		
2017 წ. 31 დეკემბერს			-	(1,800)	(4,786)	(2,423)	(27,705)	(36,714)	-	(21,571)	(399)	(132)	-	(22,102)	(58,816)																	
საბალანსო ღირებულება																																
2016 წ. 1 იანვარს			25,091	5,599	2,201	3,851	159	36,901	114,914	111,953	1,112	176	3,044	231,199	268,100																	
2016 წ. 31 დეკემბერს			54,648	5,987	2,698	4,376	2,069	69,778	114,845	139,927	962	132	23,081	278,947	348,725																	
2017 წ. 31 დეკემბერს			54,841	7,561	3,444	4,416	364	70,626	114,857	191,237	812	88	-	306,994	377,620																	

დაუმთავრებელი მშენებლობა და სხვა* - დასამონტაჟებელი მოწყობილობები და დაუმთავრებელი მშენებლობა

თქმ- 14-52 6

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები		
შემცირებული: მოთხოვნების გაუფასურების ზარალის ანარიცხით	6,470	3,318
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ფარგლებში	-	-
	6,470	3,318
სხვა მოთხოვნები		
	30	10
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6,500	3,328

სავაჭრო მოთხოვნების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით:

	2017 წ. 31 დეკემბერი		2016 წ. 31 დეკემბერი	
	სავაჭრო მოთხოვნები	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური მოთხოვნები	სავაჭრო მოთხოვნები	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური მოთხოვნები
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული –				
-ავიაკომპანიები	1,805	-	768	-
-ოპერატორები	1,825	1,518	1,340	-
-სხვა	374	-	528	415
სულ არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	4,004	1,518	2,636	415
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული				
- 30 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	430	-	366	-
- 30 - 90 დღით ვადაგადაცილებული	1,163	-	114	-
- 91 - 180 დღით ვადაგადაცილებული	826	-	165	-
- 181 - 360 დღით ვადაგადაცილებული	18	-	-	-
- 360-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული	29	-	37	-
სულ ვადაგადაცილებული და მაგრამ არა გაუფასურებული	2,466	-	682	-
გამოკლებული გაუფასურების ანარიცხი	-	-	-	-
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6,470	1,518	3,318	415

ორივე-სა

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

10 სხვა გრძელვადიანი აქტივები

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი მოთხოვნები	1,518	415
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები	6,908	1,015
სულ სხვა გრძელვადიანი აქტივები	8,426	1,430

მოძრაობა ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილ ავანსებში:

	2017	2016
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	1,015	-
დამატება	6,908	1,015
შემცირება დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას ან დაუმთავრებელ მშენებლობაზე გადატანისას	(1,015)	-
სულ გადახდილი ავანსები 31 დეკემბერს	6,908	1,015

11 ფული და ფულის ეკვივალენტები

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
ფული სალაროში	2	2
მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	59,004	6,824
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	59,006	6,826

მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთების საკრედიტო ხარისხი, Fitch-ის რეიტინგის მიხედვით:

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	58,586	6,701
BB-	288	4
B	130	119
B+		
სულ	59,004	6,824

12 საწესდებო კაპიტალი

2016 წელს საქართველოს მთავრობამ გადაწყვიტა კომპანიის საწესდებო კაპიტალის გაზრდა 36,485 ათასი ლარით და ფოთში, მესტიისა და ამბროლაურში რამდენიმე მიწის ნაკვეთისა და თბილისში წყალარინების მილსადენისა და ელექტრონული ქსელის შენატანი განახორციელა კაპიტალში. მფლობელის გადაწყვეტილებასა და არაფულადი შენატანების რეალურ ღირებულებას - 29,001 ათასი ლარი, შორის განსხვავება, აღიარდა პირდაპირ კომპანიის კაპიტალში, დაგროვილ ზარალში.

2017 წელს საქართველოს მთავრობამ გადაწყვიტა კომპანიის საწესდებო კაპიტალის გაზრდა 71,847 ათასით ლარით, რომელიც მოიცავდა 71,700 ათასი ლარის ფულად შენატანს.

ორი-ჩვი-ს

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

13 გადავადებული შემოსავალი

	2017	2016
გადავადებული შემოსავალი 1 იანვარს	133,279	87,166
გადავადებული შემოსავლის გაზრდა	37,168	54,706
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია	(13,865)	(8,593)
გადავადებული შემოსავალი 31 დეკემბერს	156,582	133,279

14 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	3,082	4,246
ვალდებულებები შეძენილი ძირითადი საშუალებებისთვის	728	139
სულ ფინანსური გადასახდელები სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების ფარგლებში	3,810	4,385
სხვა კრედიტორული დავალიანება	2	15
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	3,812	4,400

15 შემოსავალი

შემოსავალი კატეგორიების მიხედვით:

	2017	2016
საავიაციო შემოსავალი	22,651	15,477
თბილისი	3,255	2,740
ქუთაისი	2,546	1,489
ბათუმი	53	33
მესტია	13	-
ამბროლაური		
არასავიაციო შემოსავალი	9,323	7,812
თბილისი	1,340	872
ქუთაისი	1,800	1,241
ბათუმი	2	-
ამბროლაური		
შემოსავალი გაცემული საკონცესიო უფლებებიდან (მე-8 და მე-13 შენიშვნა)	13,865	8,593
თბილისი		
სულ შემოსავალი	54,848	38,257

თქმ-ი-5-ი-6

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

16 სხვა შემოსავალი

	2017	2016
შიდა ფრენების პროექტიდან შემოსავალი	307	407
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	535	584
სულ სხვა შემოსავალი	839	991

17 სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2017	2016
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა	4,106	3,151
მარკეტინგის ხარჯები	680	124
კომუნალური ხარჯები	425	301
მივლინებები	412	321
საკონსულტაციო ხარჯები	375	1,578
წარმომადგენლობითი ხარჯები	329	192
დაზღვევა	326	282
საწვავ-საცხები მასალები	236	128
დასუფთავების მომსახურება	184	152
შეკეთება და ექსპლუატაცია	182	424
საკომუნიკაციო ხარჯები	158	76
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა	107	8
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	46	139
მოთხოვნების ჩამოწერა	3	49
სხვა ხარჯები	966	1,005
სულ საოპერაციო ხარჯები	8,535	7,930

(*) საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს 79 ათასს ლარს - აუდიტის და სხვა პროფესიული მომსახურებისათვის აუდიტორისთვის/აუდიტორული ფირმისთვის მიცემულ ანაზღაურებას, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ კანონის შესაბამისად.

18 მიმართულებების მარკეტინგისა და განვითარების ხარჯები

მიმართულებების მარკეტინგისა და განვითარების დანახარჯები მოიცავს ავიაკომპანიებისათვის გადახდილ წამახალისებელ ანაზღაურებას, შეთანხმებული კომპანიის მიერ განსაზღვრული სხვადასხვა წამახალისებელი პაკეტებით, რაც ორიენტირებულია ქუთაისისა და თბილისის აეროპორტების მიმართულებების რაოდენობის, სიხშირისა და/ან მგზავრთა ნაკადების გაზრდისთვის. მიმართულებების მარკეტინგისა და განვითარების აქტივობების კომპენსირებისათვის კომპანია იხდის ყოველთვიურ წამახალისებელ ანაზღაურებას ავიაკომპანიების შედეგებიდან გამომდინარე (მაგ., ახალი მიმართულებები, მგზავრთა რაოდენობა პერიოდის განმავლობაში, სიხშირე პერიოდის განმავლობაში და .შ.), რომელიც არსებითად დაკავშირებულია წამახალისებელი პაკეტების მოთხოვნებთან.

თქვენი ხელს 6

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

19 მოგების გადასახადი

	2017	2016
მიმდინარე მოგების გადასახადი	-	-
გადავადებული გადასახადის ხელახლა შეფასება საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების გამო	-	7,925
მოგების გადასახადის ხარჯი	-	7,925

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში ცვლილებების შეტანამდე, როგორც ეს ახსნილია მე-3 შენიშვნაში, კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარებულ თანხებსა ამ აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ორგანოების მიერ აღიარებას შორის სხვაობა და ამჟამად გამოუყენებელი, გადატანილი საგადასახადო ზარალი და საგადასახადო კრედიტი წარმოქმნის დროებით სხვაობებს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და მათ საგადასახადო ბაზას შორის.

ინფორმაცია საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად აღნიშნული ხელახლა გადაფასების გავლენის შესახებ:

	2016 წ. 1 იანვარი	ხელახლა შეფასება საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების გამო	2016 წ. 31 დეკემბერი
გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების საგადასახადო გავლენა			
არამატერიალური აქტივები	133	(133)	-
მარაგი	77	(77)	-
გადავადებული შემოსავალი	13,075	(13,075)	-
მთლიანი გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	13,285	(13,285)	-
დაბეგვრადი დროებითი სხვაობების საგადასახადო გავლენა			
ძირითადი საშუალებები	(5,286)	5,286	-
საინვესტიციო ქონება	(74)	74	-
მთლიანი გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	(5,360)	5,360	-
ნეტო გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	7,925	(7,925)	-

თქმ- ხე- ბ

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირად გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოების მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას რამოდენიმე სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავების, ჯარიმისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ ინსპექტირებისთვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც რჩება ღია. აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გარემოსდაცვითი საკითხები საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნან არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები. კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

21 ფინანსური რისკის მართვა

საკრედიტო რისკი. კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ საქონლის კრედიტით გაყიდვით და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციებით, რაც ფინანსურ აქტივებს წარმოქმნის.

თქვენი ხელმოწერა

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების ჯგუფების მიხედვით:

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები (შენიშვნა 10)		
- სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები	1,518	415
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (შენიშვნა 9)		
- სავაჭრო მოთხოვნები	6,470	3,318
ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 11)		
- საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე ანგარიშზე	59,006	6,826
სულ საბალანსო რისკი	66,994	10,559
მაქსიმალური საკრედიტო რისკი	66,994	10,559

კომპანია საკრედიტო რისკის დონეებს ადგენს კონტრაგენტებთან ან კონტრაგენტთა ჯგუფებთან მიმართებით რისკის ზღვრების განსაზღვრით. საკრედიტო რისკის ზღვრებს პერიოდულად ამტკიცებს ხელმძღვანელობა. მსგავსი რისკების მონიტორინგი პერიოდულად ხორციელდება და წლიურად ან უფრო ხშირად გადაისინჯება.

კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს ვადაგადაცილებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ხანდაზმულობის ანალიზს. შესაბამისად ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ შესაფერისია რომ წარმოადგინოს საკრედიტო რისკის შესახებ ხანდაზმულობისა და სხვა ინფორმაციის ასახვა, როგორც ეს მე-9 განმარტებით შენიშვნაშია.

საბაზრო რისკი კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) აქტივებსა და ვალდებულებებთან, რომელთაც პროცენტი ერიცხებათ (რომელთაგან ყველას აქვს საბაზრო ცვლილებების საერთო და სპეციფიკური რისკები), მიმართებით. ხელმძღვანელობა ადგენს მისაღები რისკის ზღვრებს, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას ამ ზღვრების მიღმა, უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკებისადმი სენსიტიურობა ემყარება ერთი რომელიმე ფაქტორის ცვლილებას, ყველა დანარჩენი ფაქტორის უცვლელად დატოვებით. პრაქტიკაში ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ეს მოხდეს და გარკვეული ფაქტორების ცვლილებები შეიძლება ურთიერთდაკავშირებული იყოს - მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები და სავალუტო კურსების ცვლილებები.

თქმ. ჩ. გ. ნ.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებით ხელმძღვანელობა რისკის ზღვრებს ადგენს, როგორც ვალუტების მიხედვით, ისე მთლიანობაში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის სავალუტო რისკი საანგარიშგებო პერიოდების ბოლოს:

	2017 წ. 31 დეკემბერი			2016 წ. 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ი ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ი ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	54,703	(1,704)	52,999	4,193	(2,084)	2,109
აშშ დოლარი	2,924	(67)	2,857	1,104	(981)	123
ევრო	9,367	(2,289)	7,078	5,262	(1,634)	3,628
სულ	66,994	(4,060)	62,934	10,559	(4,699)	5,860

ზემოთ მოცემული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. მიჩნეულია, რომ კაპიტალში და არაფულად აქტივებში ინვესტიციები არ წარმოქმნის არსებით სავალუტო რისკს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მოგება-ზარალისა და კაპიტალის სენსიტიურობა კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით გაცვლითი კურსების გონივრულად შესაძლო ცვლილებებისადმი, სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების პირობებში:

	2017	2016
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით	3,143	135
აშშ დოლარის გაუფასურება 10%-ით	(3,143)	(135)
ევროს გამყარება 10%-ით	7,786	3,991
ევროს გაუფასურება 10%-ით	(7,786)	(3,991)

რისკი გამოთვლილ იქნა კომპანიის სამუშაო ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში გამოსახული მონეტარული აქტივებისათვის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას აქვს მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების არსებული დონეების მერყეობის გავლენის რისკი. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები, საბალანსო ღირებულებებით, დაჯგუფებული სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა დადგენისა და დაფარვის თარიღებს შორის ადრინდელი ვადით.

Handwritten signature

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-6 თვე	6-12 თვე	1 წელზე მეტი	5 წელზე მეტი	პროცენტის გარეშე
2017 წ. 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	65,109	367	-	1,518		66,994
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(3,656)	(8)	(148)	(248)	-	(4,060)
საპროცენტო განაკვეთისადმი ნეტო სენსიტიურობა 2017 წ. 31 დეკემბერს	61,453	359	(148)	1,270	-	62,934
2016 წ. 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	9,659	485	-	415	-	10,559
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(4,166)	(174)	(60)	(252)	(47)	(4,699)
საპროცენტო განაკვეთისადმი ნეტო სენსიტიურობა 2016 წ. 31 დეკემბერს	5,493	311	(60)	163	(47)	5,860

ლიკვიდობის რისკი ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას პრობლემები ექნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებაში. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების ყოველთვიური გარდამავალი პროგნოზის მონიტორინგს. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის, რომელიც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებებს, შენარჩუნებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბერს, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს, ფინანსური იჯარის მთლიანი ვალდებულებების ჩათვლით (სამომავლო ფინანსური დანახარჯების გამოქვითვამდე). მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება ოფიციალური გაცვლითი კურსით, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ორქო- სერია

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბერს:

	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-3 თვე	3-12 თვე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება						
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(3,656)	(8)	(148)	(248)	-	(4,060)
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები	(3,656)	(8)	(148)	(248)	-	(4,060)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2016 წლის 31 დეკემბერს:

	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-3 თვე	3-12 თვე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(4,166)	(174)	(60)	(252)	(47)	(4,699)
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები	(4,166)	(174)	(60)	(252)	(47)	(4,699)

22 რეალური ღირებულების გამჟღავნება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონე არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება, (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი მონაცემები დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან ირიბად (მაგ. წარმოებულია ფასებიდან), და (iii) მესამე დონის შეფასებები გახლავთ შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არა-დაკვირვებადი ინფორმაცია).

ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება არის მე-3 დონის შეფასება. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

თქო-ხეი-ნი

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

22 რეალური ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით შეფასებული არ არის, მაგრამ მათ რეალური ღირებულება გამჟღავნებულია. რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით გაანალიზებული რეალური ღირებულებები და იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით შეფასებული არ არის, მოცემულია ქვემოთ:

	2017 წ. 31 დეკემბერი			
	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
ფინანსური აქტივები				
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	59,006	-	-	59,00
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	6,470	-	6,47
- სხვა გრძელვადიანი აქტივები	-	1,518	-	1,51
სულ აქტივები	59,006	7,988	-	66,99

ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური კრედიტორული დავალიანებები	-	3,810	-	3,81
- სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	248	-	24
სულ ვალდებულებები	-	4,058	-	4,06

	2016 წ. 31 დეკემბერი			
	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
ფინანსური აქტივები				
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	6,826	-	-	6,82
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	3,318	-	3,31
- სხვა გრძელვადიანი აქტივები	-	415	-	41
სულ აქტივები	6,826	3,733	-	10,55

ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური კრედიტორული დავალიანებები	-	4,385	-	4,38
- სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	299	-	29
სულ ვალდებულებები	-	4,684	-	4,68

რეალური ღირებულების იერარქიაში მე-2 და მე-3 დონის რეალური ღირებულებები შეფასებული იქნა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. შეფასდა, რომ ცვალებადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე კოტირებული არ არის, რეალური ღირებულება მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია. არაკოტირებული ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება შეფასებულ იქნა სამომავლო ფულადი ნაკადების, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისათვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ.

ოქტომბერი 2017

22 რეალური ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, დისკონტირებულს მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია პარტნიორის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტები შეფასებული იქნა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე, მსგავსი საკრედიტო რისკებისა და დარჩენილი დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისათვის.

23 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნებისათვის ბასს-ით 39 - ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება - ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ოთხ კატეგორიად: (ა) სესხები და მოთხოვნები ; (ბ) გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები; (გ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებს თავის მხრივ ორი ქვეკატეგორია გააჩნიათ: (i) აქტივები, რომელთაც ეს კლასიფიკაცია ენიჭებათ საწყისი შეფასებისას, და (ii) დაფარვის ვადამდე ფლობილად კლასიფიცირებული. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ქმნის ცალკე კატეგორიას. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი ხვდება სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაში. კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით.

24 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არ მომხდარა რაიმე მოვლენა, რამაც შეიძლება განაპირობოს ფინანსური ანგარიშგების შესწორება ან ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნაში ასახვა.

ოქო- სეი- ბი

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

მმართველობითი ანგარიშგება

კომპანიის საქმიანობის მომხილვა

I. კომპანიის შესახებ

შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ (შემდეგში - „აეროპორტების გაერთიანება“ / „კომპანია“) წარმოადგენს სახელმწიფოს 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოს, რომელიც სახელმწიფოს მიერ დელეგირების საფუძველზე ახორციელებს საქართველოში არსებული, ადგილობრივი და საერთაშორისო, სამოქალაქო აეროპორტების მართვას. „აეროპორტების გაერთიანება“ სახელმწიფოს მიერ დაფუძნდა 2010 წლის 01 ნოემბერს. მისი შექმნის მისია იყო საქართველოში სხვადასხვა სახით და ფორმით არსებული სამოქალაქო აეროპორტების გაერთიანება ერთიანი ქოლგის ქვეშ, მათი ჰარმონიულად და სისტემურად განვითარების უზრუნველსაყოფად.

კომპანია აერთიანებს 3 საერთაშორისო და 3 ადგილობრივ სამოქალაქო აეროპორტს, კერძოდ:

- შოთა რუსთაველის სახელობის თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი;
- ალექსანდრე ქართველის სახელობის ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტი;
- დავით აღმაშენებლის სახელობის ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი;
- თამარ მეფის სახელობის მესტიის ადგილობრივი აეროპორტი;
- ამბროლაურის ადგილობრივი აეროპორტი;

ასევე, „აეროპორტების გაერთიანების“ საკუთრებაშია ზუგდიდისა და ფოთის ყოფილი აეროპორტების მიწის ნაკვეთები და ინფრასტრუქტურა, თუმცა ეს აეროპორტები ამ ეტაპზე არ ფუნქციონირებს..

2011 წლის 19 აპრილს, „აეროპორტების გაერთიანებას“ შეერწყა თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის მფლობელი კომპანია სს „თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი, რომელიც ასევე 100% სახელმწიფო კომპანია იყო და „აეროპორტების გაერთიანება“ გახდა ამ კომპანიის უფლებამონაცვლე.

რაც შეეხება სხვა აეროპორტებს, იმავე პერიოდიდან დაიწყო და ეტაპობრივად ხდებოდა სხვადასხვა აეროპორტების ქონების შემოტანა „აეროპორტების გაერთიანების“ კაპიტალში სახელმწიფოს მიერ. აღნიშნული ხდებოდა მხოლოდ ქონების შემოტანის სახით და „აეროპორტების გაერთიანებას“ არ ჰქონია რაიმე უფლებამონაცვლეობითი სახის სამართლებრივი ურთიერთობა სხვა აეროპორტების მფლობელ სახელმწიფო კომპანიებთან, რომლებიც მანამდე არსებობდნენ.

კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები შემდეგია:

- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებზე ზედამხედველობა;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებში საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფა, უშუალოდ ან კონტრაქტორი კომპანიის მეშვეობით;

ორმოცდაერთი

- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებში ავიაკომპანიებისათვის სააეროპორტო მომსახურების გაწევის უზრუნველყოფა, უშუალოდ ან კონტრაქტორი კომპანიის მეშვეობით;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტების დაპროექტების, მშენებლობის, მოდერნიზებისა და განვითარების უზრუნველყოფა;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებში არსებული ადამიანური ანდა ტექნიკური რესურსის მართვა და ოპტიმიზაცია;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებისთვის ერთიანი სახელმძღვანელო დოკუმენტაციის შექმნა, სააეროპორტო მომსახურებისა და მოსაკრებლების შესახებ;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტების ქონების მართვა, პარტნიორთან და სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებით;
- სამოქალაქო აეროპორტებში მოქმედი საერთაშორისო სტანდარტებისა და ნორმების (ICAO, IATA და ა.შ.) დანერგვა და შენარჩუნება;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტების განვითარების სამოქმედო გეგმების შემუშავება.

კომპანიის მმართველობითი ორგანოები

კომპანიის მმართველობით ორგანოებს წარმოადგენს:

- პარტნიორთა საერთო კრება;
- სამეთვალყურეო საბჭო;
- დირექტორი.

პარტნიორთა საერთო კრება

კომპანიაში პარტნიორის უფლებამოსილებას ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი სსიპ „სახელმწიფო ქონების მართვის სააგენტო“.

ქონების მართვის სააგენტო ამტკიცებს „აეროპორტების გაერთიანების“ წლიურ ბიზნეს-გეგმას, ისმენს ბიზნეს-გეგმის შესრულების ანგარიშებს, ითანხმებს გადაწყვეტილებებს „აეროპორტების გაერთიანების“ კუთვნილებაში არსებული მსხვილი აქტივების განკარგვასთან დაკავშირებით და ახორციელებს კომპანიის წესდებით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

სამეთვალყურეო საბჭო

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო შექმნილია საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით. საბჭო შედგება 7 (შვიდი) წევრისგან, კერძოდ:

- საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს თავდაცვის მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს იუსტიციის მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მოადგილე.

სამეთვალყურეო საბჭო ითანხმებს „აეროპორტების გაერთიანების“ წლიურ ბიზნეს-გეგმას, ისმენს ბიზნეს-გეგმის შესრულების ანგარიშებს, ითანხმებს გადაწყვეტილებებს „აეროპორტების გაერთიანების“ კუთვნილებაში არსებული მსხვილი აქტივების განკარგვასთან დაკავშირებით, განიხილავს და ითანხმებს კომპანიის საქმიანობაში წამოჭრილ არასტანდარტულ ანდა განსაკუთრებული მნიშვნელობის საკითხებს და ახორციელებს კომპანიის წესდებით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

დირექტორი

„აეროპორტების გაერთიანების“ დირექტორის დანიშვნასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო პარტნიორთან შეთანხმებით. დირექტორი ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობით და კომპანიის წესდებით განსაზღვრული სტანდარტულ უფლება-მოვალეობებს.

კომპანიის სტრუქტურა

კომპანია აერთიანებს ზემოთ ჩამოთვლილ აეროპორტებს და სათაო ოფისს, რომელიც ახორციელებს მთლიანი კომპანიისათვის და ყველა აეროპორტისათვის საჭირო საერთო ადმინისტრაციულ საქმიანობას.

„აეროპორტების გაერთიანებაში“ სულ დასაქმებულია 382 თანამშრომელი, კერძოდ:

- შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ (ცენტრალური ოფისი) – 91 თანამშრომელი;
- ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი -246 თანამშრომელი;
- მესტიის თამარ მეფის სახელობის აეროპორტი -18 თანამშრომელი;
- ამბროლაურის აეროპორტი- 19 თანამშრომელი;
- ბათუმის აეროპორტი -8 თანამშრომელი.

კომპანიის განვითარების გეგმები

კომპანია პერმანენტულად ახორციელებს ღონისძიებებს კომპანიის მმართველობითი სისტემის გაუმჯობესებისა და სრულყოფისათვის. ამ მხრივ, აღსანიშნავია რამდენიმე ღონისძიება, რომელიც ბოლო წლებში განხორციელდა და შესაბამის გაგრძელებას ჰპოვებს სამომავლო გეგმების კუთხითაც. ეს ღონისძიებები შემდეგია:

- საბუღალტრო საქმიანობას და ფინანსურ აღრიცხვას კომპანია ახორციელებდა ძირითადად მხოლოდ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად. 2016 წლიდან კომპანიამ დაიწყო პროექტი, რომელიც მიზნად ისახავდა კომპანიაში ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) დანერგვას და ფინანსური აღრიცხვის წარმოებას და ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ამ სტანდარტების შესაბამისად. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული პროექტის ინიცირების და დაწყების დროისათვის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება IFRS-ის მიხედვით ჯერ კიდევ არ იყო სავალდებულო და ეს გადაწყვეტილება წარმოადგენდა კომპანიის ნებას, ახალ დონეზე აეყვანა მმართველობითი საქმიანობის მნიშვნელოვანი ასპექტი - ფინანსური აღრიცხვისა და ანგარიშგების წარმოება კომპანიაში.

აღნიშნული პროექტი სრულდება 2018 წელს. სამომავლოდ იგეგმება კომპანიის სხვა ბიზნეს-პროცესების, რეგულაციების და კონტროლების სისტემატიზაცია და

ჰარმონიზაცია ფინანსური აღრიცხვის და ანგარიშგების IFRS - ის მიხედვით წარმოების საჭიროებების შესაბამისად.

- „აეროპორტების გაერთიანებაში“ დაინერგა საბუღალტრო-მმართველობითი პროგრამული უზრუნველყოფა „SAP Business One“. პროექტის ძირითადი ნაწილი განხორციელდა 2017 – 2018 წლებში. ამ დროისათვის დანერგილია საბუღალტრო მოდული და მასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო ხასიათის მოდულები. სამომავლოდ, ეტაპობრივად იგეგმება მმართველობითი მოდულების დანერგვა, რაც გრძელვადიან პერსპექტივაში მიზნად ისახავს პროცესების მეტად ავტომატიზაციას და მეტნაკლებად სრულ ERP სისტემაზე გადასვლას.
- „აეროპორტების გაერთიანება“ კანონმდებლობის თანახმად წარმოადგენს კრიტიკული ინფორმაციული სისტემის სუბიექტს. აქედან გამომდინარე, მიმდინარეობს ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის (იუმს) დანერგვა. მითითებული სისტემის დანერგვა ხელს შეუწყობს კომპანიაში მიმდინარე ბიზნეს-პროცესების სისტემატიზაციას და არსებული ინფორმაციული აქტივების დაცვას და მათი უსაფრთხოების ამაღლებას.

გარდა ამისა, კომპანია პერმანენტულად გეგმავს თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებებს, მათი პროფესიული ტრენინგების ორგანიზების და სათანადო კონფერენციებსა თუ სხვა ღონისძიებებში მონაწილეობის უზრუნველყოფის გზით.

ინფრასტრუქტურული კუთხით, მიმდინარეობს კომპანიის ახალი ცენტრალური ოფისის მშენებლობა, რომელიც მოწყობილი და აღჭურვილი იქნება თანამედროვე სტანდარტების და საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და უზრუნველყოფს სათანადო სამუშაო გარემოს შექმნას თანამშრომლებისათვის.

ამასთანავე, განვითარების კონკრეტულ ღონისძიებებთან დაკავშირებული გეგმები უმეტესწილად შეეხება ამა თუ იმ კონკრეტულ აეროპორტს, რის გამოც შესაბამისი ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ, თითოეული აეროპორტისათვის, შესაბამისი აეროპორტის ქვეთავში.

ფინანსური მაჩვენებლის ანალიზი

2017 წლისათვის, 2016 წელთან შედარებით, კომპანიის შემოსავლები გაიზარდა 43%-ით, 38 257 ათასი ლარიდან 54 848 ათას ლარამდე. ზრდის ერთერთი მიზეზი იყო ვიზა-ლიბერალიზაცია, რაც 2017 წლის მარტიდან ამოქმედდა და გულისხმობს საქართველოს მოქალაქეთათვის ვიზის გარეშე მოგზაურობის შესაძლებლობას შენგენის ზონის ქვეყნებში. ასევე გაიზარდა შემოსავალი უფლების გადაცემიდან (თბილისის აეროპორტის ოპერატორი - იხ. ქვემოთ შესაბამის ქვეთავში), რადგან 2017 წლის ივლისიდან დაიწყო თბილისის აეროპორტის ახალი ჩამოფრენის ტერმინალის ოპერირება.

ოქმ-ბი-ნი

უფრო კონკრეტულად, ზრდის პროცენტული მონაცემები იხილეთ ქვემოთ:

შემოსავლები	2017	2016	ზრდა
საავიაციო შემოსავლები	28,518	19,739	44%
თბილისი	22,651	15,477	46%
ქუთაისი	3,255	2,740	19%
ბათუმი	2,546	1,489	71%
მესტია	53	33	61%
ამბროლაური	13	-	0%
არასაავიაციო შემოსავლები	12,465	9,925	26%
თბილისი	9,323	7,812	19%
ქუთაისი	1,340	872	54%
ბათუმი	1,800	1,241	45%
მესტია	-	-	0%
ამბროლაური	2	-	0%
შემოსავლები უფლების გადაცემიდან	13,865	8,593	61%
თბილისი	13,865	8,593	61%
მთლიანი შემოსავლები	54,848	38,257	43%

კომპანიის მთლიანი ზარალი 2017 წელს 1,050 ათას ლარს შეადგენდა, მაშინ როცა 2016 წლისათვის - 11,463 ათას ლარს. უარყოფითი რიცხვების ძირითადი მიზეზი გაუფასურება, ცვეთა და ამორტიზაციაა. შემოსავლები საოპერაციო საქმიანობიდან, არაფულადი შემოსავლების და ხარჯების გაუთვალისწინებლად, ასე გამოიყურება:

	2017	2016
მთლიანი ზარალი	(1,050)	(11,463)
კორექტირება:	14,418	19,723
ცვეთა და ამორტიზაცია	11,274	8,566
გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურება	18,042	12,720
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია	(13,865)	(8,593)
მოგება/ზარალი აქტივების გავლიდან	107	8
საექვო მოთხოვნების ჩამოწერა	3	49
მოგების გადასახადის ხარჯი		7,925
ფინანსური შემოსავალი	(1,143)	(952)
შედეგები საოპერაციო საქმიანობიდან:	13,368	8,259

ამგვარად, 2016 წლიდან 2017 წლისათვის, კომპანიის შედეგები საოპერაციო საქმიანობიდან გაუმჯობესდა 8 259 ათასი ლარიდან 13 368 ლარამდე, რაც 62%-იან ზრდას გულისხმობს.

Handwritten signature: N. K. K.

სხვა ინფორმაცია საქმიანობის, განვითარების შედეგებისა და მდგომარეობის შესახებ

- დეტალური ინფორმაცია კომპანიის ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ მოცემულია ფინანსურ ანგარიშში, რომელიც გამოქვეყნებულია წინამდებარე მმართველობით ანგარიშთან ერთად.
- ფინანსურ ანგარიშგებასთან და ფინანსურ მაჩვენებლებთან დაკავშირებით დამატებითი განმარტებების მოყვანა წინამდებარე მმართველობით ანგარიშგებაში საჭირო არ არის, ვინაიდან ყველა ასეთი განმარტება თუ ინფორმაცია მოცემულია თავად ფინანსურ ანგარიშგებაში.
- არსებითი ხასიათის კვლევები განვითარების სფეროში 2017 წლის განმავლობაში არ ჩატარებულა.
- კომპანიაში არ განხორციელებულა საკუთარი აქციების შეძენა.
- განვითარების გეგმები და არა-ფინანსური მაჩვენებლები განხილულია ქვემოთ, თითოეული აეროპორტის მიხედვით.

II. ინფორმაცია აეროპორტების შესახებ

როგორც აღინიშნა, აეროპორტების გაერთიანების ფარგლებში 5 სამოქალაქო აეროპორტი ფუნქციონირებს. მათგან სამის - ქუთაისის, ამბროლაურის და მესტიის აეროპორტების მართვას და ოპერირებას სრულად ახორციელებს თავად აეროპორტების გაერთიანება.

რაც შეეხება თბილისის და ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტებს, ისინი სამართავად გადაცემული აქვს კერძო კომპანიებს - შპს „ტავ ურბან საქართველოსა“ და შპს „ტავ ბათუმ ოფერეიშენს“. თუმცა ამ აეროპორტების ქონება აეროპორტების გაერთიანების საკუთრებაა და ასევე საავიაციო უშიშროებას ამ აეროპორტებშიც „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ უზრუნველყოფს. აეროპორტების გაერთიანება ახორციელებს ასევე მმართველი კომპანიების მიერ აეროპორტების მართვის მონიტორინგს.

აღსანიშნავია, რომ საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფის სფეროში, უშუალოდ საავიაციო უშიშროების ღონისძიებათა განსახორციელებლად აეროპორტების გაერთიანებას ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ „დაცვის პოლიციის დეპარტამენტთან“, რომელიც გარკვეული საზღაურის სანაცვლოდ უშუალოდ ახორციელებს საავიაციო უშიშროების ღონისძიებებს.

შოთა რუსთაველის სახელობის თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი

თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი ქვეყნის ყველაზე დიდი აეროპორტია. დღეისათვის იგი ყოველდღიურად ათეულობით ავიარების იღებს და უშვებს და მსოფლიოს არაერთ ცნობილ ავიაკომპანიას ემსახურება.

თბილისის აეროპორტი მე-20 საუკუნის 50-იანი წლებიდან ითვლის არსებობას. ამ დროის განმავლობაში იგი პერიოდულად იცვლიდა სახეს და მასშტაბს. 90-იანი წლების ბოლოს, უფრო და უფრო აქტუალური ხდებოდა ძველი ინფრასტრუქტურის განახლების და მისი თანამედროვე აეროპორტად ჩამოყალიბების საჭიროება, რაც მსხვილ ინვესტიციებს და

იალურ გამოცდილებას საჭიროებდა. ამ მიზნით, აეროპორტი 2005 წელს დროებით
რთავად გადაეცა აეროპორტების ოპერირების სფეროში ერთ-ერთ მსხვილი კომპანიას -
„ჰოლდინგს“, უფრო კონკრეტულად - ამ მიზნით შექმნილ შპს „ტავ ურბან
რთველოს“.

შეკრულების ძირითადი პრინციპი მდგომარეობს იმაში, რომ მმართველ კომპანიას
სრება გარკვეული საინვესტიციო ვალდებულებები აეროპორტის ინფრასტრუქტურის
განვითარებისათვის, რის სანაცვლოდაც იღებს უფლებას, მართოს აეროპორტი გარკვეული
დროით და მიიღოს შემოსავალი, რის შემდეგაც აეროპორტი უნდა დაუბრუნოს მესაკუთრეს
ახლებული სახით. თუმცა აღსანიშნავია, რომ ინვესტორი მის მიერ აეროპორტის მართვის
პროცესში უხდის თავისი შემოსავლის გარკვეულ ნაწილს აეროპორტების გაერთიანებას.
რთვაში გადაცემის სრული პერიოდის განმავლობაში, ინვესტორი სრულად ექვემდებარება
მმართველოს საავიაციო კანონმდებლობას და სტანდარტებს და ვალდებულია,
აეროპორტის ოპერირება მათი და საერთაშორისო ნორმების დაცვით განახორციელოს. ასევე,
რთვაში გადაცემის ხელშეკრულებით განსაზღვრულია მთელი რიგი მოთხოვნები და
ტექნიკური მოთხოვნები, რომლებითაც უზრუნველყოფილი უნდა იქნას, რომ აეროპორტის მართვა
ინვესტორის მიერ განხორციელდეს ორმხრივი ინტერესების გათვალისწინებით და ამავე
პროცესის მაქსიმალურად ეფექტიანად.

დანიშნულ ხელშეკრულებაში რამდენჯერმე შევიდა ცვლილებები მისი სრულყოფის და
რთველს გარემოებებთან მისადაგების მიზნით. ამათგან ყველაზე მასშტაბურ ცვლილებებად
იხსენიება მიჩნეული იქნას 2013-2015 წლებში წარმოებული მოლაპარაკებების შედეგად
ტრანზიტული ცვლილებები, რომელთა შედეგად განახლებული რედაქციის
ხელშეკრულება გაფორმდა 2015 წლის მაისში. ცვლილებები ითვალისწინებდა მთელი რიგი
დამატებითი ინფრასტრუქტურის მოწყობას და ინვესტიციების განხორციელებას
აეროპორტის კომპანიის მიერ, ასევე ეფექტიანი მართვისა და მონიტორინგის ახალი
ტექნიკური მოთხოვნების ჩადებას ხელშეკრულებაში და ა.შ. აღსანიშნავია, რომ აეროპორტის მართვაში
გადაცემის ვადა ამ ცვლილებების დროს არ შეცვლილა და მანამდე რედაქციაში არსებული
ვადა 2027 წლამდე გადაცემის შესახებ უცვლელი დარჩა.

თბილისის აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლები ავიაკომპანიების,
მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა
აეროპორტისათვის.

რაც შეეხება აეროპორტის განვითარების სამომავლო გეგმებს, აღსანიშნავია, რომ შესაბამისი
დონისძიებები დეტალურად იყო გაწერილი შპს „აეროპორტების გაერთიანებასა“ და შპს „ტავ
ურბან საქართველოს“ შორის გაფორმებულ, მართვაში გადაცემის შესახებ ხელშეკრულების
ბოლო რედაქციაში. აღნიშნული გეგმის ფარგლებში არაერთი მნიშვნელოვანი პროექტი
განხორციელდა - აშენდა ჩამოფრენის ახალი ტერმინალი, განხორციელდა ასაფრენი ზოლის
მიწნელოვნად განახლება, გარემონტდა და გაფართოვდა საჰაერო ხომალდების სადგომები
და სამიმოსვლო ბილიკები, მოეწყო ახალი ავტოპარკინგი და სხვ.

სამომავლო მიზნებისათვის, აეროპორტების გაერთიანება მუდმივად აწარმოებს
კონსულტაციებს არსებულ ინვესტორთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთანაც
აეროპორტის შემდგომი განვითარების პერსპექტივების თაობაზე.

გარდა ინფრასტრუქტურის განვითარებისა, აეროპორტის განვითარება ავიაკომპანიების,
მიმართულებების და მგზავრთნაკადის ზრდასაც გულისხმობს. ამ მიმართულებით ორივე

მხარის წარმომადგენლები მუშაობენ - როგორც ინვესტორი, აეროპორტის მმართველი კომპანია, ისე საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება.

ალექსანდრე ქართველის სახელობის ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტი

ბათუმის აეროპორტი, უფრო სწორად კომპანია შპს „ბათუმის აეროპორტის“ (რომელიც ასევე ძველი სახელმწიფო კომპანიაა) წილის 100% სამართავად აქვს გადაცემული „ტავ ბათუმი ოფერეიშენს“. აღნიშნული გადაცემა მოხდა თბილისის აეროპორტის გადაცემიდან რამდენიმე ხნის შემდეგ, როცა მხარეთა შორის შედგა მოლაპარაკება, რომ ინვესტორი მზად იყო ბათუმის აეროპორტშიც განეხორციელებინა ინვესტიცია, თუ თბილისის აეროპორტის მართვის პერიოდი რამდენიმე წლით გაუგრძელდებოდა.

აეროპორტის მიწის ნაკვეთი და სხვა მსხვილი ქონება „აეროპორტების გაერთიანების“ საკუთრებაა და იჯარით არის გადაცემული ბათუმის აეროპორტის კომპანიისათვის.

ბათუმის აეროპორტში ავიარეისების და მგზავრთნაკადის დატვირთულობა ძირითადად სეზონურია, თუმცა ბოლო წლებში მგზავრთნაკადის მნიშვნელოვანი ზრდა ფიქსირდება, რის გამოც დადგა ინფრასტრუქტურის შემდგომი განვითარების საკითხი. აეროპორტის მომავალ ინფრასტრუქტურულ განვითარებაზე პერმანენტულად მიმდინარეობს მოლაპარაკებები ინვესტორ კომპანიასთან. ხოლო, რაც შეეხება აეროპორტის განვითარებას ახალი ავიაკომპანიების მოზიდვისა და ახალი მიმართულებების დამატების კუთხით, ამ მხრივ მუშაობენ როგორც ოპერატორი კომპანია, ისე „აეროპორტების გაერთიანება“.

ბათუმის აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლებიც (ავიაკომპანიების, მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ) მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა აეროპორტისათვის.

დავით აღმაშენებლის სახელობის ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი

დავით აღმაშენებლის სახელობის ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი 2011 – 2013 წლებში აშენდა, ყოფილი საბჭოთა აეროპორტის ადგილას. აეროპორტის ტერმინალი და სანავიგაციო კომპლურა სრულად ახლიდან აშენდა, ხოლო ასაფრენ ზოლს და სხვა სააეროდრომო ინფრასტრუქტურას მნიშვნელოვანი სარეაბილიტაციო სამუშაოები ჩაუტარდა.

ქუთაისის აეროპორტი ძირითადად ორიენტირებულია დაბალბიუჯეტის ავიაკომპანიების მოზიდვაზე, რათა ხელი შეუწყოს მგზავრთნაკადის ზრდას და როგორც შემომყვანი, ისე გამყვანი ტურიზმის ზრდას და განვითარებას, რითაც მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს როგორც რეგიონის, ისე მთლიანად ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისათვის.

აეროპორტმა ოპერირება დაიწყო 2012 წლის ბოლოს და დღემდე მზარდი დინამიკით ხასიათდება როგორც ავიარეისების, ისე მგზავრთნაკადის მიმართულებით და ასევე არასავიაციო დამატებითი შემოსავლების გენერირების კუთხითაც.

ოპერირების ზრდის კვალდაკვალ, პერიოდულად ხორციელდებოდა აეროპორტის ინფრასტრუქტურის დამატებითი განვითარების ღონისძიებები - ახალი ავტოპარკინგების დამატება, გასასვლელის (ე.წ. Gate) და სარეგისტრაციო დახლების დამატება, სხვადასხვა დამხმარე შენობების და ნაგებობების მშენებლობა, დამატებით სპეცტექნიკის შეძენა და სხვ.

თუმცა ყველაზე მსხვილ პროექტად შეიძლება მივიჩნიოთ 2016-2017 წლებში განხორციელებული სამუშაოები, როცა აშენდა მეორე სამიმოსვლო ბილიკი, გაფართოვდა აეროდრომის ბაქანი რითაც საჰაერო ხომალდების სადგომების ოდენობა გაიზარდა 3-დან 9-მდე, სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდა მთელი აეროდრომის (300 ჰა) სანიაღვრე სისტემას, სრულად შეიცვალა აეროდრომის ბაქნის განათების სისტემა და სხვ.

რაც შეეხება სამომავლო განვითარების გეგმებს, 2017 წელს დაიწყო და დღეისათვის მიმდინარეობს ასევე მსხვილი ინფრასტრუქტურული პროექტი - ახალი სამგზავრო ტერმინალის მშენებლობა, რომელიც დასრულების შემდეგ არსებულ ტერმინალს შეუერთდება და ერთობლიობაში არსებულზე 3-ჯერ დიდი ფართობის ტერმინალს მივიღებთ. ეს ცვლილება რამდენჯერმე გაზრდის ტერმინალის გამტარუნარიანობას და გაფართოებულ სააეროდრომო ინფრასტრუქტურასთან ერთობლიობაში, რომელზეც ზემოთ აღვნიშნეთ, უფრო მიმზიდველს გახდის აეროპორტს მთლიანობაში ახალი ავიაკომპანიებისათვის.

აღნიშნულს ხელს შეუწყობს კიდევ ერთი პროექტი, რომელსაც აეროპორტების გაერთიანებასთან კოორდინაციით საქართველოს რკინიგზა ახორციელებს - ეს არის აეროპორტის მიმდებარედ სარკინიგზო სადგურის მოწყობა, რაც ამავე დროს დამატებით კომფორტს შექმნის მგზავრებისათვის.

გარდა ამისა, მიმდინარეობს მსჯელობა აეროპორტის ასაფრენი ზოლის კაპიტალური რეკონსტრუქციის ანდა ახალი ზოლის მშენებლობის შესახებ, რაც ასევე დადებითად იმოქმედებს აეროპორტის გამტარუნარიანობაზე.

რაც შეეხება ავიაკომპანიებს და მიმართულებებს, ამ ეტაპზე, ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტში ყველაზე მსხვილი გადამყვანი არის ცნობილი ევროპული დაბალბიუჯეტიანი ავიაკომპანია WIZZ AIR, რომელიც ქუთაისიდან ევროპის 21 ქალაქის მიმართულებით ასრულებს პირდაპირ ავიარეისებს. აღსანიშნავია, რომ ავიაკომპანიას თავად ქუთაისის აეროპორტშიც ჰყავს ბაზირებული 2 საჰაერო ხომალდი.

სამომავლო თვალსაზრისით, აეროპორტების გაერთიანება აქტიურად მუშაობს როგორც არსებულ ავიაკომპანიებთან მათი ოპერირების მასშტაბის გაზრდის მიზნით, ისე ახალი, მათ შორის დაბალბიუჯეტიანი ავიაკომპანიების შემოყვანასთან დაკავშირებით.

აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლებიც (ავიაკომპანიების, მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ) მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა აეროპორტისათვის.

თამარ მეფის სახელობის მესტიის აეროპორტი

მესტიის აეროპორტი ადგილობრივი დანიშნულების აეროპორტია, რომელიც 2010 წლის ბოლოს აშენდა. მისი ძირითადი მიზანია სვანეთის რეგიონში ტურიზმის განვითარების მხარდაჭერა და ასევე ადგილობრივი მოსახლეობისთვის სწრაფი და ეფექტური ტრანსპორტირების ალტერნატივის შექმნა, რაც რეგიონში ადგილობრივი მოსახლეობის შენარჩუნებასაც უწყობს ხელს. მთავრობის დავალების საფუძველზე, საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება აკეთებს ასევე შიდა ფრენების ორგანიზებას, რისთვისაც გარკვეული თანხების გამოყოფა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ხდება.

აეროპორტი, ამ ეტაპზე არსებითად აკმაყოფილებს არსებულ საჭიროებებს, თუმცა არსებული ოპერირების ხარისხისა და მგზავრთა კომფორტის გაზრდის მიზნით, იგეგმება გარკვეული დამხმარე შენობების მშენებლობა და განიხილება ასევე ახალი, შედარებით დიდი ზომის ტერმინალის მშენებლობის შესაძლებლობები.

აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლებიც (ავიაკომპანიების, მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ) მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა აეროპორტისათვის.

ამბროლაურის აეროპორტი

ამბროლაურის აეროპორტი, მესტიის აეროპორტის მსგავსად, ადგილობრივი დანიშნულების აეროპორტია, რომელიც 2016 წლის ბოლოს აშენდა. მისი ძირითადი მიზანია რაჭის რეგიონში ტურიზმის განვითარების მხარდაჭერა და ასევე ადგილობრივი მოსახლეობისთვის სწრაფი და ეფექტური ტრანსპორტირების ალტერნატივის შექმნა, რაც რეგიონში ადგილობრივი მოსახლეობის შენარჩუნებასაც უწყობს ხელს. მთავრობის დავალების საფუძველზე, საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება აკეთებს ასევე შიდა ფრენების ორგანიზებას ამბროლაურის მიმართულებითაც, რისთვისაც გარკვეული თანხების გამოყოფა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ხდება.

აეროპორტი, ამ ეტაპზე აკმაყოფილებს არსებულ საჭიროებებს, თუმცა აღსანიშნავია, რომ აეროპორტის ტერმინალი და სააეროპორტო ინფრასტრუქტურაც დაპროექტებული და მოწყობილია იმგვარად, რომ ითვალისწინებს მომავალში გაფართოების შესაძლებლობას. აღნიშნული აეროპორტის შემდგომი განვითარების საკითხი განხილულ იქნება ბაზარზე არსებული მოთხოვნის და საჭიროებების ზრდის კვალდაკვალ.

აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლებიც (ავიაკომპანიების, მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ) მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა აეროპორტისათვის.

ინფორმაცია საერთაშორისო აეროპორტებში ოპერირებადი ავიაკომპანიების შესახებ

აეროპორტი	ავიაკომპანია	მიმართულება
თბილისი	45	53
ბათუმი	23	23
ქუთაისი	3	21

შენიშვნა: ავიაკომპანიებისა და მიმართულებების რაოდენობა ცვალებადია, სეზონის მიხედვით.

თქმ- 1-59-63

აპორტებში მგზავრთნაკადის ზრდის სტატისტიკა 2012-2017 წლებში

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ბილისი	1 220 832	1 436 629	1 575 707	1 847 534	2 252 543	3 164 275
ბილისი ზრდა %		17,7%	9,7%	17,3%	21,9%	40,5%
ათუმი	168 362	208 935	213 820	226 477	312 379	495 704
ათუმი ზრდა %		24,1%	2,3%	5,9%	37,9%	58,7%
ქუთაისი	12 916	188 682	218 003	182 954	271 363	405 698
ქუთაისი ზრდა %		1360,8%	15,5%	-16,1%	48,3%	49,5%
მესტია	2 922	881	1 131	4 458	4 214	7 152
მესტია ზრდა %	-	-69,8%	28,4%	294,2%	-5,5%	69,7%
ამბროლაური	-	-	-	-	-	1 609

III. რისკები

კომპანიის საქმიანობისათვის ძირითადად რისკებისა და გამოწვევების განმსაზღვრელ ფაქტორებს შესაძლოა წარმოადგენდეს ქვეყანაში და რეგიონში არსებული ზოგადი პოლიტიკური და ეკონომიკური გარემო და მოვლენები, მათ შორის, სავალუტო კურსის მერყეობა. ასევე რეგიონის და გარკვეულწილად - ევროპის საავიაციო ბაზარზე არსებული ეკონომიკური ვითარება და აგრეთვე ზოგადად სამოქალაქო ავიაციისათვის საერთო უსაფრთხოების და საავიაციო უშიშროების გამოწვევები.

კომპანია შეძლებისდაგვარად ითვალისწინებს აღნიშნულ რისკებს თავის საქმიანობაში. კერძოდ, ფულადი სახსრების აკუმულირებას კომპანია ახდენს სხვადასხვა ვალუტაში, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სხვადასხვა ვალუტაში ვალდებულებების შესრულებისას კურსის ცვალებადობით მოსალოდნელი ზარალის თავიდან აცილება.

რაც შეეხება ზოგად ეკონომიკური ხასიათის რისკებს, თავისი ძირითადი საქმიანობის დაგეგმვისა და განხორციელებისას (ავიაკომპანიებთან მოლაპარაკებები, მათთვის სააეროპორტო ავიაკომპანიებისთვის სერვისების გაწევა, უძრავი ქონების მართვა და სხვ.) კომპანია ითვალისწინებს არსებულ ეკონომიკურ გარემოს პოტენციური გარიგებების თუ თავისი სერვისების კომერციულ პირობებზე ჩამოყალიბების პროცესში.

რაც შეეხება უსაფრთხოების და საავიაციო უშიშროების რისკებს, კომპანიის შესაბამისი სამსახურები სისტემატურ რეჟიმში უზრუნველყოფენ კომპანიის საქმიანობის შესაბამისობას სათანადო სტანდარტებთან და რეგულაციებთან, კონკრეტული ვითარების მიხედვით ახდენენ შესაბამისი რისკების შეფასებას და ახორციელებენ მათი აღმოფხვრისა თუ შემცირების ღონისძიებებს.

Handwritten signature

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N181556253

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი
სანოტარო მოქმედების
დასახელება

25.12.2018 წ

ნოტარიუსი

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული
მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ნინო ხოფერია

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

ქ. თბილისი, რუსთაველის გამზ. 28/2

სანოტარო მოქმედების

+995 32 2 98 70 24

ინდივიდუალური ნომერი

27188793288418

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი
შევცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქ
ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ
ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

მე, ნოტარიუსი, ნინო ხოფერია, რომლის სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: საქართველო, ქ.თბილისი, რუსთაველის ქ. №28/2, ვადასტურებ მთარგმნელის (სომხური ენის სერიფიკატის მქონე N 534), ოლღა სააკიანის, დაბადებული 05.09.1980 წელს, პ/ნ 01011014650, მცხოვრები: ქ. თბილისი, ჯ.ჯირიშვილის ქ. №1, ხელმოწერის სინამდვილეს. მთარგმნელი გაფრთხილებულია, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სისწორეზე და იგი იძლევა თარგმანის სისწორის გარანტიას.

დოკუმენტი შედგენილია ერთ ეგზემპლარად.

დოკუმენტზე დასმულია (55) ორმოცადთხუთმეტი ხელმოწერა.

სანოტარო საზღაური - 110.00 (ას ათი) ლარი, თანახმად სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ 2011წ. 29.12. №507 მთავრობის დადგენილების მუხლი 31-სა, აგრეთვე დღგ (18%) საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლის საფუძველზე და 2 (ორი) ლარი დღგ-ს ჩათვლით, სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურის შესახებ 39-ე პ.1 მუხლის შესაბამისად. სულ გადახდილია - 131.80 (ას ოცადთერთმეტი) ლარი და 80 (ოთხმოცი) თეთრი.

ნოტარიუსის შემცვლელი პირი

თეა ანთაძე

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ფინანსური
ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

2017 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
მოგებისა და ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები:

1 „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ და მისი საქმიანობა	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	6
3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	7
4 ინფორმაცია შეფასების, განუსაზღვრელობისა და განსჯის ძირითადი წყაროების შესახებ	20
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	21
6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები	22
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	27
8 ძირითადი საშუალებები	28
9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	29
10 სხვა გრძელვადიანი აქტივები	30
11 ფული და ფულის ეკვივალენტები	30
12 საწესდებო კაპიტალი	30
13 გადავადებული შემოსავალი	31
14 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	31
15 შემოსავალი	31
16 სხვა შემოსავალი	32
17 სხვა საოპერაციო ხარჯები	32
18 მიმართულებების მარკეტინგისა და განვითარების ხარჯები	32
19 მოგების გადასახადი	33
20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და პირობითი ვალდებულებები	34
21 ფინანსური რისკის მართვა	34
22 რეალური ღირებულების გამჟღავნება	38
23 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით	40
24 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ	40

სხვა ინფორმაცია - მმართველობითი ანგარიშგება - კომპანიის საქმიანობის მიმოხილვა 2017

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების“ მფლობელს და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება („ფინანსური ანგარიშგება“) სამართლიანად წარადგენს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების“ (შემდეგში კომპანია) ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

რისი აუდიტი ჩავატარეთ

ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის;
- მოგებისა და ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები, რომელიც მოიცავს მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის რეზიუმეს.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ „აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების“ (ასს-ები) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობები დამატებით აღწერილია წინამდებარე ანგარიშის შემდეგ ნაწილში: აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე.

მიგვაჩნია, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები ჩვენი მოსაზრებისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს წარმოადგენს.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ კომპანიისგან დამოუკიდებლობები ვართ, როგორც ამას ითვალისწინებს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული კოდექსი პროფესიონალი ბუღალტრებისათვის (IESBA-ის კოდექსი). შევასრულეთ IESBA-ს კოდექსით გათვალისწინებულ სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციის მომზადებაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებას და მასთან დაკავშირებულ ჩვენი აუდიტორის ანგარიშს).

ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“.

ჩვენს მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ვალდებული ვართ წავიკითხოთ „მმართველობის ანგარიშგება“ და განვსაზღვროთ, „მმართველობის ანგარიშგება“ ხომ არ არის არსებითად შეუსაბამო ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის მიმდინარეობისას მიღებული ჩვენი ცოდნისა, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობას.

ამასთან, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოგვეთხოვება მოსაზრების გამოთქმა იმის თაობაზე, „მმართველობის ანგარიშგების“ გარკვეული ნაწილები შეესაბამება თუ არა შესაბამის მარეგულირებელ-ნორმატიულ აქტებს და აგრეთვე იმის დადგენა, „მმართველობის ანგარიშგება“ შეიცავს თუ არა ინფორმაციას, რომელიც მოითხოვება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

თუ ჩვენს მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ „მმართველობის ანგარიშგება“ არსებით უზუსტობას შეიცავს, მოგვეთხოვება ამ ფაქტის ასახვა ანგარიშში. არ აღმოგვიჩენია რაიმე საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ანგარიშში ასახვა.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- „მმართველობის ანგარიშგებაში“ იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლის ფინანსური ანგარიშგებაც წარმოდგენილია, მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად; და
- „მმართველობის ანგარიშგება“ მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას და შესაბამისობაშია შესაფერის მარეგულირებელ ნორმებთან.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებით

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ვალდებულია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას შეაფასოს, შეუძლია თუ არა კომპანიას, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და საჭიროების შემთხვევაში, პასუხისმგებელია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და აღრიცხვის საფუძველად ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხების გამჟღავნებაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან ოპერაციების შეწყვეტა, ან მას არა აქვს აღნიშნულის განხორციელების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ას-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან

ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას დაეყრდნობიან.

ას-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტის ფარგლებში ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, განვსაზღვრავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისათვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისათვის საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორ ინტერპრეტირებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლეთ აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის მექანიზმები, რათა დავვეგმოთ გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას და სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობას, ასევე შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- დასკვნას ვაკეთებთ ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე - არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა, კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენ გვევალება აუდიტორის ანგარიშში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის ანგარიშის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მოვლენების ან პირობების გავლენით კომპანიამ შეიძლება შეწყვიტოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე იმას, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს დაგეგმილი აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტორული შემოწმებით გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ფაქტების შესახებ, მათ შორის აუდიტორის მიერ გამოვლენილი შიდა კონტროლის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანების შესახებ.

მომზადებულია შპს ფრაისვოთერჰაუსკუპერს საქართველოსათვის და მისი სახელით (Reg.# SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (Reg.#SARAS-A-562091)

2018 წლის 24 დეკემბერი
საქართველო, თბილისი

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	377,620	348,725
საინვესტიციო ქონება		471	484
არამატერიალური აქტივები		143	88
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10	8,426	1,430
სულ გრძელვადიანი აქტივები		386,660	350,727
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		1,198	781
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	6,500	3,328
გადახდილი ავანსები		1,633	196
წინასწარ გადახდილი გადასახადი		2,683	2,059
ფული და ფულის ეკვივალენტები	11	59,006	6,826
სულ მოკლევადიანი აქტივები		71,020	13,190
სულ აქტივები		457,680	363,917
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	12	394,816	323,035
დაგროვილი ზარალი		(100,040)	(98,990)
სულ საკუთარი კაპიტალი		294,776	224,045
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები		248	299
გადავადებული შემოსავალი	13	156,582	133,279
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		156,830	133,578
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	14	3,812	4,400
მიღებული ავანსები		2,262	1,894
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		6,074	6,294
სულ ვალდებულებები		162,904	139,872
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		457,680	363,917

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელმძღვანელობის სახელით ხელი მოეწერა 2018 წლის 24 დეკემბერს:

ივანე ლევიშვილი
დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

ქეთევან ელოშვილი
ფინანსური მენეჯერი

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5-40, ამ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელი ნაწილია.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“
მოგებისა და ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ამონაგები	15	54,848	38,257
სხვა შემოსავალი	16	839	991
ხელფასები და ბენეფიტები		(5,753)	(4,824)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	(11,274)	(8,566)
უსაფრთხოების ხარჯები		(8,060)	(7,126)
მიმართულებების მარკეტინგის და განვითარების ხარჯები	18	(7,187)	(3,157)
გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურება	8	(18,042)	(12,720)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(8,535)	(7,930)
საოპერაციო ზარალი		(3,164)	(5,075)
ფინანსური მოგება		1,143	952
ნეტო მოგება უცხოური ვალუტის გა დაფასებიდან		971	585
ზარალი, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(1,050)	(3,538)
მოგების გადასახადის ხარჯი	19	-	(7,925)
წლის ზარალი		(1,050)	(11,463)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული ზარალი		(1,050)	(11,463)

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5-40, ამ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელი ნაწილია.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	დაგროვილი ზარალი	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვარს	286,689	(79,989)	206,700
შენატანი კაპიტალში (მე-12 შენიშვნა)	36,485	(7,538)	28,947
კაპიტალის გატანა	(139)	-	(139)
წლის ზარალი	-	(11,463)	(11,463)
სულ წლის სრული ზარალი	-	(11,463)	(11,463)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	323,035	(98,990)	224,045
შენატანი კაპიტალში (მე-12 შენიშვნა)	71,847	-	71,847
კაპიტალის გატანა	(66)	-	(66)
წლის ზარალი	-	(1,050)	(1,050)
სულ წლის სრული ზარალი	-	(1,050)	(1,050)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	394,816	(100,040)	294,776

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5-40, ამ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელი ნაწილია.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე კორექტირებები:		(1,050)	(3,538)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8	11,274	8,566
გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურება	8	18,042	12,720
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია	13	(13,865)	(8,593)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	17	107	8
სავაჭრო მოთხოვნების ჩამოწერა	17	3	49
ფინანსური შემოსავალი		(1,143)	(952)
მოგება უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(971)	(585)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		12,397	7,675
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილება			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზრდა		(4,311)	(753)
მარაგების ზრდა		(359)	(486)
გადახდილი ავანსების ზრდა		(1,444)	(107)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების (შემცირება) /ზრდა		(1,247)	2,383
მიღებული ავანსების ზრდა		696	493
წინასწარ გადახდილი გადასახადების ზრდა		(624)	(2,478)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		5,108	6,727
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,143	952
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		6,251	7,679
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8	(26,422)	(19,298)
მოგება ძირითადი საშუალებების გასვლიდან		24	3
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(75)	(45)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(26,473)	(19,340)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
კაპიტალში შენატანი მფლობელის მიერ	12	71,700	-
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		71,700	-
სავალუტო კურსის ცვლილებების გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		702	744
ფულისა და ფულის ეკვივალენტების წმიდა ზრდა/(შემცირება)		52,180	(10,916)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	11	6,826	17,742
ფული და ფულის ეკვივალენტები, წლის დასასრულს	11	59,006	6,826

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5-40, ამ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელი ნაწილია.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

1 „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ და მისი საქმიანობა

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების“ (შემდეგში „კომპანია“) ეს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად 2017 წლის 31 დეკემბრით დარსულებული წლისათვის.

კომპანია დაფუძნდა 2010 წლის 1 ნოემბერს. 2011 წლის 19 აპრილს კომპანია შეერწყა სს „თბილისის საერთაშორისო აეროპორტს“ და მისი სამართალმემკვიდრე გახდა ყველა არსებულ სახელმწიფო ურთიერთობაში. კომპანია შეზღუდული პასუხისმგებლობის საწარმოა და შექმნილია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, მდებარეობს საქართველოში და რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 404389693.

კომპანიის უშუალო და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა („მესაკუთრე“), წარმოდგენილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროთი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის საქმიანობა მოიცავს საქართველოში სამოქალაქო აეროპორტების განვითარებას, ოპერირებასა და ზედამხედველობას. კომპანია თბილისში, ბათუმსა და ქუთაისში მდებარე საერთაშორისო აეროპორტების მფლობელია, ისევე როგორც მესტიისა და ამბროლაურის (2017 წლიდან) ადგილობრივი დანიშნულების აეროპორტებისა. ქუთაისის, მესტიისა და ამბროლაურის აეროპორტების ოპერირებას კომპანია ახორციელებს, ხოლო თბილისისა და ბათუმის აეროპორტების ოპერირება კონცესიური შეთანხმებების ფარგლებში ხორციელდება.

2005 წლის 6 სექტემბერს სს „თბილისის საერთაშორისო აეროპორტმა“ „თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის ტერმინალის შენობისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის მშენებლობის, ოპერირებისა და გადაცემის შეთანხმებით“ („თავდაპირველი შეთანხმება“) თბილისის აეროპორტის მიწა, ყველა შენობით, მოწყობილობებით, ავტომატური სისტემებით, მანქანა-დანადგარებითა და მარაგით, გამოყენების უფლებით გადასცა შპს „ტავ ურბან ჯორჯიას“ („ტავ“ „ოპერატორი“). აღნიშნული თავდაპირველი შეთანხმებით (რომელშიც ცვლილებები შევიდა 2006 და 2010 წლებში), თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის ოპერირების უფლების სანაცვლოდ „ტავმა“ იკისრა ვალდებულება ახალი აეროპორტისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის მშენებლობასთან დაკავშირებით, ასევე კარგი საოპერაციო მდგომარეობის შენარჩუნებათან დაკავშირებით. კონცესიის პერიოდი განისაზღვრა 10,5 წლით ახალ ტერმინალში ოპერაციების დაწყებიდან. ახალ ტერმინალში ოპერაციების შესრულება 2007 წლის 7 თებერვალს დაიწყო.

2006 წლის 4 აგვისტოს ცვლილება შევიდა მშენებლობის, ოპერირებისა და გადაცემის თავდაპირველ შეთანხმებაში, „ტავი“ დათანხმდა მინიმუმ USD 28.5 მილიონის დახარჯვას ბათუმის აეროპორტში, თბილისის აეროპორტის კონცესიის პერიოდის 9.5 წლით გაგრძელების სანაცვლოდ.

2015 წლის მაისში კომპანიის მფლობელმა ბათუმის აეროპორტის მიწა და შენობები შეიტანა კომპანიის კაპიტალში. 2015 წლის 28 მაისს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანებამ“ შეთანხმება გააფორმა შპს „ბათუმის აეროპორტებთან“, რომელიც არის 100%-ით საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრებაში, რომლის მართვას ახორციელებდა შპს „ტავ ბათუმი ოპერეიშნს“, ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტის გადაცემას და ოპერირებაზე 2027 წლის 10 აგვისტომდე.

2015 წლის 28 მაისს „ტავმა“ და „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანებამ“ ხელი მოაწერეს შეცვლილ და გადასინჯულ „მშენებლობის, ოპერირებისა და გადაცემის შეთანხმებას თბილისის საერთაშორისო აეროპორტთან დაკავშირებით“ („გადასინჯული შეთანხმება“), რომლის შესაბამისად „ტავმა“ აიღო დამატებითი მოფრენის ტერმინალისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის მშენებლობის ვალდებულება. კონცესიის პერიოდის დასრულების ვადა განისაზღვრა 2027 წლის 21 იანვრამდე. აღნიშნული დამატებითი მოფრენის ტერმინალის ოპერირება 2017 წლის ივლისში დაიწყო.

1 „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ და მისი საქმიანობა (გაგრძელება)

ზემოაღწერილი შეთანხმებების შესაბამისად კომპანია დებულობს პროექტის საზღაურს თბილისისა და ბათუმის აეროპორტების ოპერატორებისგან, რაც წარმოადგენს წილს მოფრენისა და მიწაზე მომსახურების საზღაურიდან, რომელსაც ოპერატორები თავიანთ მომხმარებლებს აკისრებენ. ამასთან, კომპანიის ამონაგები წარმოიქმნება უსაფრთხოების მომსახურებიდან, ავიაკომპანიების თვითმფრინავებისა და მგზავრების უსაფრთხოების მომსახურებისთვის, რაც შესაბამის აეროპორტებში გაიწევა.

ქუთაისის აეროპორტი საერთაშორისო აეროპორტია, რომელიც ფოკუსირებულია იაფი საერთაშორისო რეისების განვითარებაზე, დაბალბიუჯეტური ავიახაზების მოზიდვისა და კონკურენციის გასაზრდაზე, ქართული მაკროეკონომიკური, პოლიტიკური და ბიზნეს-გარემოს პოპულარიზაციაზე, და შედეგად ხელს უწყობს თვითმფრინავის ბილეთების დაბალ ფასებს, რათა გაიზარდოს მგზავრთა ნაკადი, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოში ტურიზმის განვითარებას.

ბათუმის, მესტიისა და ამბროლაურის აეროპორტებში რეგულარული რეისების შენარჩუნებისათვის კომპანია ფინანსურ დახმარებას იღება საქართველოს მთავრობისგან, რომ დასუბსიდირდეს ამ რეისების ორგანიზების დანახარჯების ნაწილი.

რეგისტრაციის მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრაციის მისამართია საქართველო, თბილისი, ისანი-სამგორის რაიონი, აეროპორტის დასახლება, 0109. კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო, თბილისის, ქუთაისის, ბათუმის, მესტიისა და ამბროლაურის აეროპორტები.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ქართულ ლარში (GEL).

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია ძირითად სამეურნეო საქმიანობას საქართველოში ახორციელებს. საქართველოს აქვს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლები, მათ შორის შედარებით მაღალი საპროცენტო განაკვეთები. ქართული საგადასახადო კანონმდებლობას ახასიათებს განსცავებული ინტერპრეტაციები და ხშირი ცვლილებები.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვანწილადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ გატარებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ, ფულად-საკრედიტო ღონისძიებებზე, საგადასახადო, სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ ცვლილებებთან ერთად.

ხელმძღვანელობას არ შეუძლია ყველა ცვლილების, რომელსაც შეუძლია გავლენის მოხდენა ქართულ ეკონომიკაზე, წინასწარ განჭვრეტა და იმ გავლენის განსაზღვრა, რაც აღნიშნულმა ცვლილებებმა შეიძლება მოახდინონ, თუ იქნება ასეთი, კომპანიის სამომავლო ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის ყველა აუცილებელ ზომას იღებს კომპანიის საქმიანობის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძვლები.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა“ (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის მიხედვით. ქვემოთ მოცემულია ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები, რომელიც გამოყენებულ იქნა ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. აღნიშნული პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად მითითებული არ არის (კომპანიის მიერ მიღებული ახალი და გადასინჯული სტანდარტები მოცემულია მე-5 შენიშვნაში).

შეფასების საფუძვლები. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ შესაბამისად. ის მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ის შესაბამისად მომზადებისათვის საჭიროა გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენება. მოითხოვება ასევე ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. სფეროები, სადაც მაღალი ხარისხით იქნა გამოყენებული განსჯა და სირთულით ხასიათდება, ასევე სფეროები, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისათვის, გამჟღავნებულია მე-4 განმარტებით შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები:

უცხოური ვალუტის გადაყვანა. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც კომპანია ეწევა საქმიანობას. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ქართული ლარი (“GEL”).

ოპერაციები და ნაშთები. მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაყვანილია შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლის კურსით. უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან მოგება და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსით გადაყვანიდან, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, ფინანსური შემოსავლის ან დანახარჯის სახით. წლის ბოლოს არსებული კურსით გადაყვანა არ ვრცელდება არამონეტარულ მუხლებზე, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებითაა შეფასებული.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური ვალუტის კურსები: აშშ დოლარი (“USD”) 1 = GEL 2.5922 და ევრო (“EUR”) 1 = GEL 3.1044. (2016 წ. 31 დეკემბერი: USD 1 = GEL 2.6468 და 1 EUR = GEL 2.7940). დღეისათვის ქართული ლარი თავისუფლად კონვერტირებადი არ არის საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის თანხით ან გაუფასურების ანარიცხებით, საჭიროებისამებრ. შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოსვლა და შესაძლებელია დანახარჯების საიმედოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტისა და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. თუ მსგავსი ნიშნები არსებობს, ხელმძღვანელობა შეაფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის რეალურ ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. გასულ წლებში აღიარებული აქტივის გაუფასურების ზარალი ანულირდება როდესაც შესაფერისია, თუ ადგილი ჰქონდა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასებების ცვლილებებს.

გასვლიდან წარმოქმნილი შემოსავალი ან ზარალი განისაზღვრება ამონაგების შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება.

კონცესიური მომსახურების გარიგებებში გამოყენებული აქტივები და გადავადებული შემოსავალი. კომპანია კონცესიის აქტივის სახით აღიარებს კონცესიური მომსახურების ოპერატორის მიერ შექმნილ აქტივს და/ან არსებული აქტივის გაუმჯობესებას მის მიერ, თუ:

ა) კომპანია აკონტროლებს ან არეგულირებს, რა სახის მომსახურება უნდა გასწიოს ოპერატორმა ამ აქტივის მეშვეობით, ვის უნდა გაუწიოს და რა ფასად; და

ბ) კომპანია აკონტროლებს - საკუთრებისა და ბენეფიციარის უფლებამოსილების მეშვეობით, ან სხვა გზით - მნიშვნელოვან დარჩენილ წილს აქტივში, შეთანხმებით გათვალისწინებული ვადის ბოლოს.

კომპანია მსგავსი კონცესიური აქტივის თავდაპირველ შეფასებას ახორციელებს მისი რეალური ღირებულებით. როდესაც კომპანიის არსებული აქტივი აკმაყოფილებს ზემოთ მოცემულ (ა) და (ბ) ქვეპუნქტებში მითითებულ პირობებს, კომპანია ამ აქტივის რეკლასიფიკაციას ახდენს კონცესიური მომსახურების აქტივად, მაგრამ მის საბალანსო ღირებულებით შეფასებას აგრძელებს. კონცესიური მომსახურების აქტივები კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში აისახება „ძირითად საშუალებებში“. თავდაპირველი აღიარების ან რეკლასიფიკაციის შემდეგ კონცესიური მომსახურების აქტივები აღირიცხება, როგორც აქტივების ცალკე ჯგუფი, ბასს 16-ის შესაბამისად, თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურებით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

როდესაც კომპანია კონცესიური მომსახურების აქტივს აღიარებს, ის აღიარებს ასევე ვალდებულებას და მის თავდაპირველ შეფასებას ახორციელებს იმავე თანხით, რომლითაც კონცესიური მომსახურების აქტივია შეფასებული. კომპანია ვალდებულებას არ აღიარებს, როდესაც კომპანიის არსებული აქტივი რეკლასიფიცირდება კონცესიური მომსახურების აქტივად. როდესაც კომპანიას არა აქვს ოპერატორისთვის ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადახდის უპირობო მოვალეობა კონცესიური მომსახურების აქტივის მშენებლობის, განვითარების, შეძენის ან გაუმჯობესებისთვის და ოპერატორს აძლევს მესამე მხარის მომხმარებლებისგან შემოსავლის მიღების უფლებას, კომპანია ამ ვალდებულებას აღრიცხავს, როგორც კომპანიასა და ოპერატორს შორის აქტივების გაცვლიდან წარმოშობილი შემოსავლის გამოუმუშავებელ ნაწილს. ეს ვალდებულება ფინანსურ ანგარიშგებაში აისახება „გადავადებული შემოსავლის“ სახით.

კომპანია შემოსავალს აღიარებს და ვალდებულებას ამცირებს კონცესიური მომსახურების შეთანხმების ეკონომიკური შინაარსის შესაბამისად, რაც გულისხმობს, რომ კომპანია კონცესიური მომსახურების შეთანხმების ფარგლებში ოპერატორისთვის შეთანხმების ვადის განმავლობაში გადაცემული უფლების სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებულ სარგებელს გამოიმუშავებს. შემოსავალი აღიარდება და ვალდებულება შემცირდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, რადგან ლონცესიური მომსახურების აქტივის გამოყენების უფლება ოპერატორს გადაცემული აქვს ამ კონცესიური მომსახურების შეთანხმების ვადის განმავლობაში.

უფლების გადამცემის მიერ შეღავათიანი შეთანხმებების სააღრიცხვო მიდგომისთვის IPSAS 32-ის - „შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი“ - გამოყენებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი განსჯის გამოყენების შესახებ ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-4 შენიშვნა.

ცვეთა. მიწასა და დაუმთავრებელ მშენებლობასა ცვეთა არ ერიცხება. სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე ღირებულების გასანაწილებლად:

• შენობები	10 - 50 წელი
• მანქანები და მოწყობილობები	5 - 20 წელი
• ავტომობილები	8 - 10 წელი
• სხვა	5 - 10 წელი

აქტივის სალიკვიდაციო ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასვლიდან, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით, აქტივი უკვე იმ ხნის და იმ მდგომარეობაში რომ იყოს, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ ადგილი ექნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების სალიკვიდაციო ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება და შესწორდება, საჭიროების შემთხვევაში.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის ყველა არამატერიალურ აქტივს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს და ძირითადად მოიცავს კაპიტალიზებულ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზდება მათი შეძენისა და გამოსაყენებლად მომზადებისთვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

კომპანიის მიერ კონტროლირებულ იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან პირდაპირ დაკავშირებული შექმნის დანახარჯები არამატერიალური აქტივების სახით აღირიცხება, თუ მოსალოდნელია ზრდადი ეკონომიკური სარგებლის, რაც დანახარჯებს აღემატება, შემოსვლა. კაპიტალიზებული დანახარჯები მოიცავს იმ თანამშრომლების გასამრჯელოების ხარჯს, რომლებიც მის შექმნაზე მუშაობდნენ და ასევე შესაბამისი ზედნადები ხარჯების სათანადო ნაწილს. კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ყველა სხვა დანახარჯი, მაგ., მისი საექსპლუატაციო ხარჯი, გაწევისთანავე ხარჯებში აისახება.

არამატერიალურ აქტივებს ამორტიზაცია ერიცხება წრფივი მეთოდით, მათი მომსახურების ვადის განმავლობაში. კომპანიის პროგრამული უზრუნველყოფისა და ლიცენზიების სასარგებლო მომსახურების ვადა 5-დან 25 წლამდეა.

გაუფასურების შემთხვევაში არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება მათი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდესამდე.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის კომპანიის მიერ ფლობილი უძრავი ქონება, საიჯარო შემოსავლის ან კაპიტალის ფასის გაზრდისთვის, ან ორივე მიზეზით, და რომელიც არ არის კომპანიის მიერ დაკავებული. საინვესტიციო ქონება მოიცავს ასევე მომავალში საინვესტიციო ქონების სახით გამოსაყენებლად გამიზნულ მშენებარე აქტივებს.

საინვესტიციო ქონება აისახება თვითღირებულებით, გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ანარიცხი, საჭიროებისამებრ. საინვესტიციო ქონების შესაძლო გაუფასურების რაიმე ნიშნის არსებობს შემთხვევაში კომპანია ანაზღაურებად ღირებულებას აფასებს გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდესით. საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე წლის მოგება ზარალზე დარიცხვის მეშვეობით. გასულ წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ანუღირდება, თუ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასებები შეიცვლება.

შემდგომი დანახარჯი მხოლოდ მაშინ კაპიტალიზდება, როდესაც მოსალოდნელია, რომ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა და შესაძლებელია დანახარჯის საიმედოდ შეფასება. შეკეთებისა და მოვლა-შენახვის ყველა სხვა დანახარჯი გაწევისთანავე ხარჯებში აისახება. თუ საინვესტიციო ქონებას მფლობელი დაიკავებს, მაშინ ის ძირითად საშუალებებში რეკლასიფიცირდება.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არამატერიალურ აქტივებს, რომლებსაც განუსაზღვრელი მომსახურების ვადა აქვს ან არამატერიალურ აქტივებს, რომლებიც გამოყენებისთვის მზად არ არის, ცვეთა არ ერიცხება და ყოველწლიურად ხდება მათი გაუფასურებაზე ტესტირება. აქტივებს, რომლებსაც ცვეთა და ამორტიზაცია ერიცხებათ, მიმოიხილავენ გაუფასურების თვალსაზრისით, როდესაც მოვლენები ან ვითარების ცვლილება მიუთითებს, რომ შეიძლება საბალანსო ღირებულება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხით, რომლითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი თანხა არის აქტივის რეალურ ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივებს აჯგუფებენ რაც შეიძლება უმცირეს დონეზე, რომელზეც არსებობს დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების ადრინდელი გაუფასურება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით გადაისინჯება გაუფასურების შესაძლო ანუღირების თვალსაზრისით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება რეალური ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით, რაც დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე და აღწერილია ქვემოთ.

რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად შეფასების თარიღით ბაზრის მონაწილეებს შორის გარიგებისას. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიური ბაზარი გახლავთ ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, ფასდება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონე გახლავთ იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება, (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან ირიბად (მაგ. წარმოებულია ფასებიდან), და (iii) მესამე დონის შეფასებები გახლავთ შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არა-დაკვირვებადი ინფორმაცია). რეალური ღირებულების დონეების იერარქიაში ცვლილებები ხორციელდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ 22-ე შენიშვნა.

გარიგების დანახარჯები გახლავთ ზრდადი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. ზრდადი დანახარჯი არის დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავენ სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ, როგორც გაყიდვების აგენტები) გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, და აგრეთვე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობის დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარდა საწყისი აღიარებისას, შემცირებული ძირითადი თანხის ნებისმიერი გადახდით, მიმატებული დაგროვილი პროცენტი, და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული ჩამოწერილი გაუფასურების ზარალით. დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საზღაურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს), ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების დაკავშირებული მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით შეფასებული სამომავლო ფულადი გადახდები ან ფულის მიღება (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გარდა) ზუსტად დისკონტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროებისამებრ, ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები, პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მერყევ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებისა, რომელთა საბაზრო განაკვეთების მიხედვით ხელახლა განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) სესხები და მოთხოვნები; (ბ) გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები; (გ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებს თავის მხრივ ორი ქვეკატეგორია გააჩნიათ: (i) აქტივები, რომელთაც ეს კლასიფიკაცია ენიჭებათ საწყისი შეფასებისას, და (ii) გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული.

სესხები და დებიტორული დავალიანებები არის არაკოტირებული, არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, გარდა იმ აქტივებისა, რომელთა ახლო მომავალში გაყიდვა აქვს განზრახული კომპანიას. კომპანიის სესხები და დებიტორული დავალიანებები მოიცავს „სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას“ და „ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს“ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია. ფინანსურ ვალდებულებებს შემდეგი შეფასების კატეგორიები გააჩნიათ: (ა) სავაჭროდ გამიზნული, რომელიც მოიცავს აგრეთვე ფინანსურ წარმოებულებს და (ბ) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. სავაჭროდ გამიზნული ვალდებულებები აღირიცხება რეალური ღირებულებით, როდესაც ღირებულების ცვლილება წლის მოგებაში ან ზარალში აღიარდება (როგორცაა მაგალითად ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური დანახარჯები) მათი წარმოქმნის პერიოდში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. კომპანიის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს „სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას“ და „ნასესხებ თანხებს“ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება. გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები, წარმოებულები და მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით, მიმატებული გარიგების დანახარჯები. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იგივე ინსტრუმენტის სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას.

ფინანსური აქტივების (რომელთა მიწოდება მოითხოვება რეგულირებით ან ბაზრის კონვენციით („ჩვეულებრივი“ შესყიდვები და გაყიდვები)) გარკვეულ ვადებში შეძენა და გაყიდვა აისახება ვაჭრობის თარიღით, რაც გახლავთ თარიღი, როდესაც კომპანიამ აიღო ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულება. ყველა სხვა შეძენა აღიარდება მაშინ, როდესაც საწარმო გახდება მოცემული ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მონაწილე მხარე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება სხვაგვარად შეწყდება ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) გადაცემულია აგრეთვე აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთაშობილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, (ii) დეფოლტი და (iii) გადახდისუუნარობა ან გაკოტრება.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამი თვე ან უფრო ნაკლებია. ფული და ფულის ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისაგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. ნაშთები, რომელთა გადაცვლაზე ან რომელთა მეშვეობით ვალდებულების ანგარიშსწორებაზე მინიმუმ თორმეტ თვიანი შეზღუდვა მაინც არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ, აისახება სხვა გრძელვადიან აქტივებში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღიარდება და შემდგომში აღრიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, როდესაც იგი წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენის („ზარალის გამომწვევი მოვლენები“) შედეგად, რომლებიც მოხდა ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდეგ და რასაც გავლენა აქვს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის, საიმედოდ შეფასებად სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობასა და ვადებზე. თუ კომპანია განსაზღვრავს, რომ არ არსებობს ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, მიუხედავად იმისა მნიშვნელოვანია იგი თუ არა, იგი მოცემულ აქტივს ასახავს მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფში და მათ კოლექტიურად შეაფასებს გაუფასურებაზე. ძირითადი ფაქტორები, რომლებსაც კომპანია ითვალისწინებს იმისათვის, რომ განსაზღვროს გაუფასურებულია თუ არა ფინანსური აქტივი, გახლავთ ვადაგადაცილების მდგომარეობა და დაკავშირებული უზრუნველყოფის რეალიზებადობა, თუ ასეთი არსებობს. იმის დასადგენად, არსებობს თუ არა გაუფასურების ზარალის ობიექტური მტკიცებულება, გამოიყენება აგრეთვე შემდეგი კრიტერიუმები:

- პარტნიორს მნიშვნელოვანი ფინანსური პრობლემები აქვს, რასაც ადასტურებს კომპანიის მიერ მოპოვებული მისი ფინანსური ინფორმაცია;

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

- პარტნიორი განიხილავს გაკოტრების ან ფინანსური რეორგანიზაციის ალტერნატივას;
- ქვეყნის მასშტაბის ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გამო, რაც გავლენას ახდენს პარტნიორზე, უარყოფითად იცვლება გადახდის სტატუსი; ან
- უზრუნველყოფის ღირებულება, თუ ასეთი არსებობს, მნიშვნელოვნად მცირდება გაუარესებული საბაზრო პირობების გამო.

გაუფასურებაზე კოლექტიურად შეფასების მიზნებისათვის ფინანსურ აქტივებს აჯგუფებენ მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების საფუძველზე. აღნიშნული მახასიათებლები შესაფერისია მსგავსი აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებისათვის, რადგან ისინი გვიჩვენებენ მოვალის უნარს, განახორციელოს შესაფასებელი აქტივების სახელშეკრულებო პირობებით გათვალისწინებული ყველა გადახდა.

გაუფასურებაზე კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების ჯგუფის ფულადი ნაკადები ფასდება ამ აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადებისა და ხელმძღვანელობის გამოცდილების საფუძველზე იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად გადავადდება თანხების დაფარვა წარსულში მომხდარი ზარალის გამომწვევუ მოვლენების გამო და ასევე ვადაგადაცილებული თანხების ამოღების ისტორიის საფუძველზე. წარსული გამოცდილება კორექტირდება მიმდინარე დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რათა გათვალისწინებული იქნეს იმ არსებული პირობების გავლენა, რომლებიც წარსულ პერიოდებში არ ახდენდნენ გავლენას და რათა არ იქნეს გათვალისწინებული წარსულში არსებული იმ პირობების გავლენა, რომლებიც დღეს აღარ არსებობს.

თუ ამორტიზებული ღირებულებით ასახული გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობები გადაისინჯება ან სხვაგვარად მოდიფიცირდება მსესხებლის ან გამცემის ფინანსური სირთულეების გამო, მაშინ გაუფასურების შეფასება ხდება თავდაპირველი, მოდიფიცირებამდე არსებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. შემდეგ გადასინჯული აქტივის აღიარება შეწყდება და ახალი აქტივი აღიარდება რეალური ღირებულებით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის რისკები და სარგებელი არსებითად არის შეცვლილი. როგორც წესი, აღნიშნულის მტკიცებულება გახლავთ არსებითი განსხვავება თავდაპირველი ფულადი ნაკადების და ახალი, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებებს შორის.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ყოველთვის ანარიცხების ანგარიშის მეშვეობით ხდება, აქტივის საბალანსო ღირებულების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებამდე (რაც არ შეიცავს სამომავლო საკრედიტო ზარალს, რომელიც ჯერ არ არის მიღებული). უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშებაში გათვალისწინებულია ფულადი ნაკადები, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას დაგირავებული ქონების მეგირავნის საკუთრებაში გადასვლიდან, შემცირებული გირაოს მიღების და გაყიდვის ხარჯებით, მიუხედავად იმისა, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების მეგირავნის საკუთრებაში გადასვლა.

თუ შემდეგ პერიოდში გაუფასურების ზარალის ოდენობა შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად იქნეს დაკავშირებული გაუფასურების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენასთან (მაგალითად, მოვალის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესება), ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალი ანულირდება წლის მოგება-ზარალის მეშვეობით ანარიცხის ანგარიშის შესწორებით.

ამოუღებელი აქტივები ჩამოიწერება დაკავშირებული გაუფასურების ზარალის ანარიცხის საპირისპიროდ, აქტივის ამოსაღებად ყველა აუცილებელი პროცედურის განხორციელებისა და ზარალის ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდეგში ამოღება დაკრედიტდება გაუფასურების ზარალის ანგარიშზე მოცემული წლის მოგება-ზარალში.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაგენტი ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღიარდება, შემდეგ კი აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც კომპანია მოიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაეცემა კომპანიას მეიჯარის მიერ, მაშინ იჯარის მთლიანი გადახდები იჯარის მომსახურების ვადის განმავლობაში წრფივი მეთოდით აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. იჯარის ვადა არის შეუწყვეტადი პერიოდი, რომლისთვისაც მოიჯარემ ხელშეკრულება გააფორმა მოცემული აქტივის იჯარით გაცემაზე, იმ დამატებით ვადასთან ერთად, რომლის განმავლობაშიც მეიჯარეს ამ აქტივის იჯარით ფლობის გაგრძელების ოფციონი აქვს, შემდგომი გადახდებით თუ გადახდების გარეშე, როდესაც საიჯარო ურთიერთობის დაწყებისას გონივრულად სარწმუნოა, რომ მეიჯარე გამოიყენებს ამ ოფციონს.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია არსებული საანგარიშგებო პერიოდისთვის ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2017 წლის 1 იანვრამდე მოგების გადასახადის ხარჯი / (კრედიტი) მოიცავდა მოგების მიმდინარე გადასახადსა და გადავადებულ გადასახადს, რაც აღიარებოდა წლის მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი აღიარებოდა სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, რადგან დაკავშირებული იყო იმ ოპერაციებთან, რომლებიც ასევე სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში აღიარდა იმავე ან სხვა პერიოდში.

მიმდინარე მოგების გადასახადი იყო თანხა, რომელიც მოსალოდნელი იყო, რომ გადაიხდებოდა საგადასახადო ორგანოებისათვის ან მათგან მიიღებოდა მიმდინარე და გასული პერიოდების დასაბეგრ მოგებასთან ან ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეფუძნებოდა შეფასებებს, როდესაც ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცდებოდა საგადასახადო დეკლარაციის ჩაბარებამდე.

გადავადებული მოგების გადასახადი აისახებოდა ბალანსის მეთოდით, გადასახადის მომავალ პერიოდში გადატანისათვის და აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი განსხვავებებისათვის. საწყისი აღიარებისგან გათავისუფლების გამო გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხებოდა აქტივის ან ვალდებულების საწყისი აღიარებისას წარმოქმნილ დროებით სხვაობებზე, გარდა იმ ოპერაციებისა, რომლებიც არ მოიცავს საწარმოთა გაერთიანებას, თუ ეს ოპერაციები საწყისი აღიარებისას გავლენას არ ახდენდა არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ნაშთების შეფასება ხდებოდა გადასახადის იმ განაკვეთებით, რომლებიც ძალაში იყო ან შემდეგში შევიდოდა ძალაში საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ გავრცელდებოდა იმ პერიოდზე, როდესაც დროებითი განსხვავებები ანუღირდებოდა ან გამოყენებული იქნებოდა შემდეგ პერიოდებში გადატანილი საგადასახადო ზარალი.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გამოქვითვადი დროებითი სხვაობებისათვის და გადატანილი საგადასახადო ზარალისათვის აღირიცხებოდა მხოლოდ იმ დაშვებით, რომ მოსალოდნელი იყო, რომ დროებითი სხვაობები მომავალში ანუღირდებოდა და საკმარისი სამომავლო დასაბეგრი მოგება წარმოიქმნებოდა იმისათვის, რომ შესაძლებელი ყოფილიყო მის საპირისპიროდ აღნიშნული გამოქვითვების გამოყენება.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები გადაიფარებოდა, როდესაც არსებობდა მიმდინარე საგადასახადო აქტივებით მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებების გადაფარვის იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები დაკავშირებული იყო მოგების გადასახადთან, რომელიც დაკისრებული იყო იმავე საგადასახადო ორგანოს მიერ იმავე დასაბეგრ საწარმოზე ან სხვა დასაბეგრ საწარმოებზე, როდესაც არსებობდა ამ ნაშთების ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების განზრახვა.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვით კომპანიები (გარდა ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო კომპანიების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) ვალდებული არ არიან გადაიხადონ მოგების გადასახადი 2017 წლის 1 იანვრიდან გამომუშავებულ მოგებაზე მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება ან ჩაითვლება განაწილებად დივიდენდის სახით.

მოგების გადასახადის განაკვეთია 15% მთლიან თანხაზე (ანუ წმინდა დივიდენდები იბეგრება 5%-იანი განაკვეთით, საჭიროების შემთხვევაში, და მთლიანი თანხის მისაღებად უნდა გაიყოს 0.85-ზე) ფიზიკური პირების ან არარეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის დივიდენდის გადახდის მომენტში. 2017 წლის 1 იანვრიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე მოგებიდან გადახდილი დივიდენდები არ იბეგრება.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში აკუმულირებულ მოგებაზე დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იგივე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილების შედეგად წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც მოგების გადასახადის ხარჯი იმ პერიოდში, როდესაც გამოცხადდა დივიდენდები, მიუხედავად ფაქტიურად გადახდის თარიღისა, ან იმ პერიოდში, როდესაც განხორციელდა დივიდენდების გადახდა. შედეგად, კომპანიამ შეწყვიტა ყველა გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და ვალდებულების აღიარება 2016 წლის 31 დეკემბერს და შესაბამისი გავლენა ასახა 2016 წლის მოგება-ზარალში. პირობითი მოგების საგადასახადო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდების გადახდისას, არ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

დივიდენდების განაწილების გარდა მოგების გადასახადი გადასახდელია იმ ხარჯებსა და სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებულნი ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უფასო მიწოდება და წარმომადგენლობითი დანახარჯები, რაც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა გადახდილი ავანსი საწარმოებზე, რომლებიც რეგისტრირებულნი არიან პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში და სხვა გარკვეული ოპერაციები მსგავს საწარმოებთან, ისევე როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, გადასდის თანავე დაბეგვრადია. მსგავსი გადასახადები, სხვა გადასახადებთან ერთად, პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული საწარმოებისაგან აღნიშნული გადახდილი ავანსის სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო კრედიტის გამოკლებით, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების ამოღების გამოკლებით, აღირიცხება საოპერაციო ხარჯებში ასახულ 'გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა'.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

გაურკვეველი საგადასახადო პოზიცია. ხელმძღვანელობა კომპანიის გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის პოზიციებისთვის, როდესაც ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს, რომ უფრო მეტად სავარაუდოა, რომ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას საგადასახადო ორგანოების მხრიდან კითხვები რომ დაისვას. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ძალაშია ამჟამად ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და მოგების გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებითი ღირებულების გადასახადი. წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი, დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) დებიტორული დავალიანებების ამოღება კლიენტებისაგან ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღე იქვითება ჩასათვლელ დღე-სთან, დღე-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღე-ის ანაზღაურება ნეტო საფუძველზე.

მარაგი. მარაგი აღირიცხება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგის თვითღირებულება მოიცავს შესყიდვის ფასს, საბაჟო გადასახადსა და სხვა აუნაზღაურებელ გადასახადებს, ტრანსპორტირებისა და დატვირთვის დანახარჯებსა და ნებისმიერ სხვა პირდაპირ მიკუთვნებად დანახარჯებს. ნეტო სარეალიზაციო ფასი არის შეფასებული, ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობისას გასაყიდი ფასი, შემცირებული დასრულებისა და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსი. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი. კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის მფლობელის მიერ. კომპანიის წესდებაში ცვლილებების (მათ შორის საწესდებო კაპიტალის, საკუთრებისა და სხვა) შეტანა შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე. მფლობელის მიერ კომპანიაში არაფულადი შენატანები ფასდება შეტანილი აქტივების რეალური ღირებულებით. რეალურ ღირებულებასა და მფლობელის გადაწყვეტილებით განსაზღვრულ საწესდებო კაპიტალში შენატანს შორის სხვაობა პირდაპირ კომპანიის საკუთარ კაპიტალში, გაუნაწილებელ მოგებაში / დაგროვილ ზარალში აისახება.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

დივიდენდები. დივიდენდები კაპიტალში აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გამოცხადება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები გამჟღავნდება საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენების შესახებ განმარტებითი შენიშვნებში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადისა და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ მოვალეობის შესასრულებლად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება ვალდებულების ანგარიშსწორებისათვის საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორცაა მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საზღაური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც მოხდება მავალდებულებელი მოვლენა, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის, რაც განისაზღვრება კანონმდებლობით, რომელიც განაპირობებს მოცემული გადასახადის გადახდის ვალდებულებას. თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსის სახით.

როდესაც კომპანია მოელის ანარიცხის ანაზღაურებას, მაგალითად, სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში, მაშინ ეს ანაზღაურება ცალკე აქტივად აღიარდება, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურების მიღება ფაქტობრივად ეჭვს არ იწვევს.

შემოსავლის აღიარება. შემოსავლის შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულებით და წარმოადგენს ჩვეულებრივი საქმიანობისას გაწეული მომსახურებისთვის მისაღებ თანხებს, ფასდაკლებების, უკან დაბრუნებებისა და გაყიდვებთან დაკავშირებული გადასახადების გარეშე. შემოსავალი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია, რომ სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი შემოვა საწარმოში და შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ შეფასება. როდესაც შეუძლებელია ბარტერული გაცვლისას მიღებული საქონლის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი ფასდება გადაცემული საქონლის ან მომსახურების რეალური ღირებულებით.

მომსახურების გაყიდვა. მომსახურების გაყიდვა აღიარდება იმ სააღრიცხვო პერიოდში, როდესაც მომსახურება გაიწევა, კონკრეტული ოპერაციის დასრულების ეტაპის გათვალისწინებით. დასრულების ეტაპი განისაზღვრება, როგორც ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების ხვედრითი წილი მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში.

საავიაციო შემოსავალი მოიცავს სხვადასხვა სააეროპორტო მომსახურებიდან წარმოქმნილ შემოსავალს, მათ შორის შემოსავალს უსაფრთხოების მომსახურებიდან, პარკირებიდან და სხვა მომსახურებებიდან. ამონაგები აღიარდება მგზავრთა რაოდენობის, ასაფრენი ბილიკის გამოყენების (აფრენისა და მოფრენისთვის), პარკირებისა და სხვა მომსახურებების შესახებ თანამშრომლებისა და ავიაკომპანიების ყოველდღიური ანგარიშების საფუძველზე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

არასაავიაციო შემოსავალი მოიცავს პროექტის საზღაურს, რომელიც თბილისისა და ბათუმის აეროპორტების ოპერატორებისგან მიიღება. პროექტის საზღაურიდან ამონაგები მოიცავს თბილისისა და ბათუმის აეროპორტების ოპერატორების მიერ დარიცხული მოფრენისა და მიწაზე მომსახურების საზღაურის წილს. მიწაზე მომსახურებიდან შემოსავალი აღიარდება მომსახურების გაწევისას, ოპერატორებისგან მიღებული ყოველთვიური ანგარიშების საფუძველზე. ოპერატორების მოფრენის საზღაურის განაკვეთები განისაზღვრება მშენებლობის, ოპერირებისა და გადაცემის შეთანხმებით და აღიარდება მომსახურების გაწევისას, ოპერატორებისგან მიღებული ყოველთვიური ანგარიშების საფუძველზე.

არასაავიაციო შემოსავალი მოიცავს კონტრაგენტებისათვის მგზავთა ტრანსპორტირების, რეკლამის, საწვავის და სხვა სერვისების ექსკლუზიური უფლების გადაცემიდან შემოსავალს დარიცხვის მეთოდით, რომელიც ეფუძნება საიჯარო პერიოდს(თვე) და/ან აეროპორტში გამოყენებულ ფართს. გაცემული უფლებებისთვის კომპენსაცია ფიქსირებულია და დაკავშირებულია გაწეული მომსახურების მოცულობასთან.

კონცესიური უფლებების გაცემიდან შემოსავალი აღიარდება იმ თარიღიდან, როდესაც ამ უფლების გამოყენება შესაძლებელი გახდა, კონცესიის პერიოდის განმავლობაში, რათა აისახოს ეკონომიკური სარგებელი, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ ოპერატორი მოიხმარს.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება დროის პროპორციულად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის მეშვეობით.

სახელმწიფო გრანტები. სახელმწიფოსგან მიღებული გრანტები რეალური ღირებულებით აღიარდება, როდესაც დასაბუთებული რწმუნება არსებობს, რომ კომპანია გრანტს მიიღებს და შეასრულებს დაკავშირებულ პირობებს. დანახარჯების ანაზღაურებასთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები (სუბსიდიები) მოგება-ზარალში გაინეტება შესაბამის დანახარჯთან.

მომუშავეთა გასამრჯელოები. კომპანიის თანამშრომლებისთვის გადახდილი ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი დაირიცხება თანამშრომლების მიერ დაკავშირებული მომსახურების გაწევის წელს. კომპანია არ ეწევა რაიმე ხარჯებს თავისი თანამშრომლების საპენსიო ანარიცხებთან ან დაქირავების შემდგომ გასამრჯელოებთან დაკავშირებით.

ცვლილებების შეტანა ფინანსურ ანგარიშგებაში, მისი გამოცემის შემდეგ. ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოცემის შემდეგ ცვლილებების შეტანა უნდა დაამტკიცოს კომპანიის ხელმძღვანელობამ, ვინც გამოსაცემად დაამტკიცა ეს ფინანსური ანგარიშგება.

4 ინფორმაცია შეფასების, განუსაზღვრელობისა და განსჯის ძირითადი წყაროების შესახებ

კომპანია აკეთებს შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებებისა და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიიჩნევა, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას შეფასებებთან ერთად იყენებს ასევე განსჯას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

კონცესიური მომსახურების შეთანხმებების სააღრიცხვო მიდგომა. ფასს-ში პირდაპირ არ არის მოცემული სახელმძღვანელო მითითებები უფლების გამცემის მიერ კონცესიური მომსახურების აქტივების აღრიცხვის შესახებ. უფლების გამცემის მიერ აღნიშნულის აღრიცხვის შესახებ პირდაპირი სახელმძღვანელო მითითებების არარსებობის გამო კომპანიამ გადაწყვიტა სააღრიცხვო პოლიტიკის შემუშავება „სახელმწიფო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს“ (IPSASB) მიერ გამოცემული IPSAS 32-ში - კონცესიური მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი - მოცემული სახელმძღვანელო მითითებების საფუძველზე, რაც თანმიმდევრულია ოპერატორის მიერ გამოყენებული IFRIC 12-ის - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები - და არ ეწინააღმდეგება ფასს-ებს. IPSAS 32-ის შესაბამისად კომპანია ინფრასტრუქტურულ აქტივებს თავის ბალანსზე აღიარებს, გადავადებული შემოსავლის ნაშთთან ერთად.

ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულების შეფასება. ოპერატორის მიერ კონცესიური მომსახურების აქტივის სახით შექმნილი ძირითადი საშუალების აქტივი და/ან არსებული აქტივის გაუმჯობესება და მფლობელის მიერ მიწისა და შენობების კაპიტალში შენატანი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რასაც დამოუკიდებელი შემფასებელი განსაზღვრავს. საბაზრო მიდგომა იქნა გამოყენებული იმ შემთხვევებში, როდესაც აქტივების კოტირებული ფასები პირდაპირ ან ირიბად იყო ხელმისაწვდომი. როდესაც ძირითადი საშუალების ერთეული სპეციალიზებულია და ძალიან იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე, სამეურნეო საქმიანობის შემადგენლობაში გაყიდვის გარდა, მაშინ ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება ძირითადად განისაზღვრება ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულების მეთოდის გამოყენებით, რადგან საქართველოში არ არსებობს მსგავსი ძირითადი საშუალებების აქტიური ბაზარი და რეალური ღირებულების განსაზღვრისთვის საბაზრო მიდგომის გამოყენებისათვის საჭირო მტკიცებულება ხელმისაწვდომი არ არის. ამ მეთოდით განისაზღვრება ძირითადი საშუალების ხელახლა შექმნის ან ჩანაცვლების დანახარჯები, შესწორებული ფიზიკური, ფუნქციური ან ეკონომიკური ცვეთისა და მოძველების გასათვალისწინებლად. ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრასთან ერთად შემოსავლის მიდგომა იქნა გამოყენებული აღნიშნული ღირებულებების დასაბუთებულობის შესაფასებლად. ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება შემოსავლის მიდგომით განსაზღვრული ღირებულებებით შესწორდა იმ შემთხვევაში, როდესაც შემოსავლის მიდგომის საფუძველზე განსაზღვრული ღირებულება ნაკლები იყო ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულებაზე.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებასა და ცვეთაზე გავლენას ახდენს საბაზრო ღირებულებებთან, ჩანაცვლების ღირებულებასთან, ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულებასთან, სამომავლო წმინდა შემოსავლის შეფასებასთან, კაპიტალის შეწონილ ღირებულებასთან აქტივების მოსალოდნელ ეკონომიკურ გამოყენებასთან და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით გაკეთებული შეფასებები და დაშვებები. ამ დაშვებების ცვლილებამ შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს ძირითადი საშუალების რეალურ ღირებულებაზე.

4 ინფორმაცია შეფასების, განისაზღვრელობისა და განსჯის ძირითადი წყაროების შესახებ (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა ხელმძღვანელობის განსჯის საკითხია და ემყარება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა მოსალოდნელი მოხმარება, შეფასებული ტექნიკური მოძველება, ფიზიკური ცვეთა და ფიზიკური გარემო, სადაც გამოიყენება აქტივი. ზემოაღნიშნული პირობებიდან ნებისმიერმა ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს სამომავლო ცვეთის განაკვეთების შესწორება.

ფუნქციონირებადი საწარმო. ხელმძღვანელობამ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე მოამზადა. აღნიშნული გადაწყვეტილების მიღებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული განზრახვები, ოპერაციების მოგებიანობა და ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობა. 2017 წელს კომპანიის წმინდა ზარალმა 1,050 ათასი ლარი შეადგინა (2016: 11,463 ათასი ლარი). 2017 წელს კომპანიის საოპერაციო ფულადი ნაკადები და შემოსავალი პროცენტის დარიცხვამდე, დაბეგვრამდე, ცვეთისა და ამორტიზაციის გამოქვითვამდე (EBITDA) პოზიტიური იყო, 6,251 ათასი ლარი და GEL 28,266 ათასი ლარი, შესაბამისად. (2016: 7,679 ათასი ლარი და 17,748 ათასი ლარი). კომპანიის ლიკვიდობა და ზოგიერთი მსხვილი კაპიტალური პროექტის განხორციელება დამოკიდებული იქნება სახელმწიფო დახმარებაზე. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მსგავსი დახმარება ხელმისაწვდომი იქნება, რაც კომპანიას საპროგნოზო მომავალში თავისი საქმიანობის შეკვეცის გარეშე შესრულების საშუალებას მისცემს. შესაბამისად, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს აღრიცხული აქტივის თანხების ანაზღაურებადობისა და კლასიფიკაციასთან და ვალდებულებების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებულ შესწორებებს, რაც ალბათ აუცილებელი იქნებოდა, თუ კომპანია ვერ შეძლებდა საქმიანობის გაგრძელებას, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმო.

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

2017 წლის 1 იანვარს ძალაში შევიდა შემდეგი შეცვლილი სტანდარტები, მაგრამ მათ მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიაზე.

- გამჟღავნების ინიციატივა – ცვლილებები ბასს 7-ში (გამოცემულია 2016 წლის 29 იანვარს, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება არარეალიზებული ზარალისთვის – ცვლილებები ბასს 12-ში (გამოცემულია 2016 წლის 19 იანვარს, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ცვლილებები ფასს 12-ში, რაც ასახულია ფასს-ების წლიური გაუმჯობესების 2014-2016 წწ. ციკლში (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები

გამოცემული იქნა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, და რომელთა ვადაზე ადრე გამოყენება კომპანიას ჯერ არ განუხორციელებია.

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ (ცვლილებები შევიდა 2014 წლის ივლისში და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ახალი სტანდარტის ძირითადი საკითხებია:

- მოითხოვება ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია შეფასების სამ კატეგორიად: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI) და მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVPL).
- სავალო ინსტრუმენტების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს საწარმოს ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელი და აგრეთვე ის, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხის გადახდებს (SPPI) წარმოადგენენ თუ არა. თუ სავალო ინსტრუმენტი ფლობილია ამოღებისათვის, შესაძლებელია მისი ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხვა, თუ იგი იმავდროულად აკმაყოფილებს SPPI-ს მოთხოვნას. სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ SPPI მოთხოვნას და ფლობილია პორტფელის შემადგენლობაში, რომელსაც საწარმო ფლობს როგორც აქტივების ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით, ისე აქტივების გასაყიდად, მაშინ შეიძლება კლასიფიცირდეს, როგორც FVOCI. ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ შეიცავენ ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენენ SPPI-ს, უნდა შეფასდეს FVPL-ით (მაგალითად, წარმოებულები). ჩართული წარმოებულების ფინანსური აქტივებისაგან განცალკევება აღარ ხდება, მაგრამ გათვალისწინებული იქნება SPPI პირობის შეფასებისას.
- წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები ყოველთვის რეალური ღირებულებით ფასდება. თუმცა, ხელმძღვანელობას შეუძლია გააკეთოს შეუქცევადი არჩევანი, რათა რეალური ღირებულების ცვლილებები წარადგინოს სხვა სრულ შემოსავალში, თუკი მოცემული ინსტრუმენტი გასაყიდად არ არის გამიზნული. როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტი ფლობილია გასაყიდად, რეალური ღირებულებების ცვლილებების წარდგენა ხდება მოგება-ზარალში.
- ბასს 39-ში მოცემული ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების უმეტესობა უცვლელად იქნა გადატანილი ფასს 9-ში. ძირითადი ცვლილება გახლავთ ის, რომ საწარმოს მოეთხოვება მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით კლასიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებების საკუთარი საკრედიტო რისკის ცვლილებების გავლენის წარდგენა სხვა სრულ შემოსავალში.
- ფასს 9-ით შემოღებულია გაუფასურების ზარალის აღიარების ახალი მოდელი - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელი. ეს გახლავთ 'სამეტაპიანი' მიდგომა, რომელიც ეფუძნება საწყისი აღიარებიდან დაწყებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას. პრაქტიკაში ახალი წესები ნიშნავს, რომ საწარმოებმა 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ოდენობით უნდა აღრიცხონ ზარალი იმ ფინანსური აქტივების საწყისი აღიარებისას, რომელთა საკრედიტო მდგომარეობა არ არის გაუფასურებული (ან მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ოდენობით სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისათვის). როდესაც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად იზრდება, გაუფასურების შეფასება ხდება მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ოდენობით და არა 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ოდენობით. აღნიშნული მოდელი მოიცავს საოპერაციო დონეზე გამარტივებებს საიჯარო და სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისათვის.

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

- ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნები შეიცვალა, აღრიცხვის რისკის მართვასთან უფრო მეტად დასაკავშირებლად. სტანდარტი საწარმოებს უზრუნველყოფს სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანით ფასს 9-ში მოცემული ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებასა და ბასს 39-ის მოთხოვნების გამოყენებას შორის, ყველა ჰეჯირებისათვის, ვინაიდან ამ ეტაპზე ეს სტანდარტი მაკრო ჰეჯირების აღრიცხვას არ ეხება.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ანალიზის საფუძველზე და აგრეთვე აღნიშნული თარიღით არსებული ფაქტებისა და გარემოებების საფუძველზე, კომპანიის ხელმძღვანელობა არ მოელის მნიშვნელოვან გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახალი სტანდარტის 2018 წლის 1 იანვარს მიღებიდან.

ახალი სტანდარტით შემოღებულია ასევე განვრცობილი გამჟღავნების მოთხოვნები და ცვლილებები წარდგენაში. მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული განაპირობებს კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების ხასიათისა და მოცულობის ცვლილებას, განსაკუთრებით ახალი სტანდარტის შემოღების წელს.

ფასს 15 - მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგები (გამოიცა 2014 წლის 28 მაისს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული პერიოდებისათვის). ახალი სტანდარტით შემოღებულია ძირითადი პრინციპი, რაც გულისხმობს, რომ შემოსავალი უნდა აღიარდეს საქონლის ან მომსახურების კლიენტისათვის მიწოდებისას, გარიგების ფასით. საქონლის ან მომსახურების პაკეტი, რომელიც გამორჩეულია, ცალკე უნდა აღიარდეს, ხოლო საკონტრაქტო ფასის ნებისმიერი ფასდაკლება ან ფასდათმობა ზოგადად უნდა გადანაწილდეს ცალკეულ ელემენტებზე. როდესაც ანაზღაურება ცვალებადია რაიმე მიზეზის გამო, უნდა აღიარდეს მინიმალური თანხები, თუ მათი ანულორების მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს. კლიენტებთან კონტრაქტების გაფორმებასთან დაკავშირებული ხარჯების კაპიტალიზება უნდა განხორციელდეს და იმ პერიოდის განმავლობაში უნდა მოხდეს მათი ამორტიზება, როდესაც მიიღება კონტრაქტებიდან წარმოქმნილი სარგებელი. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახალი სტანდარტის გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ფასს 15-ში - მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგები (გამოცემულია 2016 წლის 12 აპრილს, ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ამ ცვლილებებით არ იცვლება სტანდარტის საბაზისო პრინციპები, მაგრამ ახსნილია, თუ როგორ უნდა იქნეს ეს პრინციპები გამოყენებული. ცვლილებებით ახსნილია, თუ როგორ უნდა მოხდეს საქმიანობის შედეგის (საქონლის ან მომსახურების კლიენტისათვის გადაცემის დაპირება) მოვალეობის იდენტიფიცირება კონტრაქტში; როგორ უნდა განისაზღვროს კომპანია ძირითად საწარმოს წარმოადგენს (საქონლის ან მომსახურების მიმწოდებელი) თუ აგენტს (პასუხისმგებელი საქონლის ან მომსახურების მიწოდების ორგანიზებაზე); და როგორ უნდა განისაზღვროს ლიცენზიის მინიჭებიდან ამონაგები დროის მომენტში უნდა აღიარდეს, თუ დროის განმავლობაში. გარდა აღნიშნული ახსნისა, ცვლილებები მოიცავს აგრეთვე ორ დამატებით გათავისუფლებას, რათა შემცირდეს დანახარჯები და სირთულე კომპანიისათვის, რომელიც პირველად იყენებს ახალ სტანდარტს. კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილების გავლენის შეფასებას

ფასს 15-ში მოცემული გადასვლის დებულებების შესაბამისად კომპანიამ არჩია გადასვლის გამარტივებული მეთოდი, გადასვლის ეფექტის 2018 წლის 1 იანვარს აღიარებით ფინანსურ ანგარიშგებაში 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, რომელიც იქნება პირველი წელი, როდესაც კომპანია გამოიყენებს ფასს 15-ს.

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

კომპანია გეგმავს ნებადართული გამარტივებული გარდამავალი პერიოდის პრაქტიკული მეთოდის გამოყენებას. კომპანია ფასს 15-ს რეტროსპექტულად გამოიყენებს მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებისათვის, რომლებიც არ არის დასრულებული მისი თავდაპირველი გამოყენებისას (2018 წლის 1 იანვარი).

ფასს 15-ის მიღება გამოიწვევს ცვლილებებს სააღრიცხვო პოლიტიკაში. 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული კომპანიის შემოსავლის ანალიზის საფუძველზე ინდივიდუალური კონტრაქტების პირობებისა და იმ ფაქტების და გარემოებების საფუძველზე, რომლებიც არსებობდა ამ თარიღით, გადასვლის გამარტივებული მეთოდის გამოყენების თვალსაზრისით, კომპანიის ხელმძღვანელობა არ მოელის მნიშვნელოვან გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 1 იანვარს ახალი სტანდარტის მიღების შედეგად.

ფასს 15-ის მიღების შედეგად მოსალოდნელი ძირითადი ცვლილებები აღწერილია ქვემოთ:

- ხელშეკრულებების ცვლილებების აღრიცხვა,
- დამატებითი სახელშეკრულებო ვალდებულებების იდენტიფიცირება,
- ცვალებადი ანაზღაურების აღრიცხვა,
- მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის აღრიცხვა,
- მომხმარებელთა ერთგულების პროგრამების აღრიცხვა,
- შემოსავლის აღიარების ვადების ცვლილება (დროთა განმავლობაში აღიარებიდან დროის მომენტში აღიარებაზე გადასვლა და პირიქით),
- თანხის დაბრუნებების აღრიცხვა,
- ლიცენზიების აღრიცხვა,
- კონტრაქტის დადებისთვის გაწეული დანახარჯების აღრიცხვა,
- კონტრაქტის შესრულებისათვის გაწეული დანახარჯების აღრიცხვა,
- სახელშეკრულებო აქტივების და კონტრაქტის ვალდებულებების წარდგენა,
- სხვა.

საერთო ჯანში ხელმძღვანელობა არ მოელის იმ თანხების შესწორებებს, რომლებიც აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2018 წლის 1 იანვარს, რაც წარმოადგენს კომპანიის მიერ ფასს 15-ის საწყისი გამოყენების თარიღს 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში. ეს კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ წინასწარი ხედვაა და შეიძლება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული საბოლოო გავლენა განსხვავდებოდეს ამ წინასწარი შეხედულებისგან.

ფასს 16, იჯარა (გამოცემულია 2016 წლის 13 იანვარს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ახალი სტანდარტით დადგენილია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენის და გამჟღავნების პრინციპები. ყველა იჯარის შედეგია მოიჯარის მიერ აქტივის გამოყენების უფლების მიღება საიჯარო ურთიერთობის დასაწყისში და როდესაც საიჯარო გადახდები დროთა განმავლობაში ხორციელდება, დაფინანსების მიღებაც. შესაბამისად, ფასს 16-ით გამორიცხულია იჯარის კლასიფიკაცია საოპერაციო იჯარად და ფინანსურ იჯარად, როგორც ეს მოითხოვებოდა ბასს 17-ით და სანაცვლოდ შემოღებულია იჯარის აღრიცხვის ერთი მოდელი. მოიჯარეს მოეთხოვება აღიაროს: (ა) აქტივები და ვალდებულებები ყველა იჯარისათვის, რომელთა ხანგრძლივობა აღემატება 12 თვეს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბაზისო აქტივის ღირებულება დაბალია; და (ბ) საიჯარო აქტივების ცვეთა მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა სრულ შემოსავალში განაცალკევოს საიჯარო ვალდებულებების პროცენტისაგან. ფასს 16-ით არსებითად გადატანილია ბასს 17-ში მოცემული მეიჯარის აღრიცხვის მოთხოვნები. შესაბამისად, მეიჯარე განაგრძობს თავისი იჯარის კლასიფიკაციას საოპერაციო იჯარად და ფინანსურ იჯარად, და ამ ორი ტიპის იჯარის განსხვავებულად აღრიცხვას. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახალი სტანდარტის გავლენის შეფასებას.

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ფასს 17 "სადაზღვევო ხელშეკრულებები" (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებას) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ხელშეკრულებების ამ ჯგუფში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული ჯგუფი ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია არ მოელის თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახალი სტანდარტის რაიმე გავლენას.

ფასს 23 „განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით“ (გამოცემულია 2017 წლის 7 ივნისს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს). ბასს 12-ში მითითებულია, თუ როგორ უნდა აღირიცხოს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადი, მაგრამ არ არის განსაზღვრული თუ როგორ უნდა აისახოს გაურკვევლობის გავლენა. ამ ინტერპრეტაციაში განმარტებულია, თუ როგორ უნდა იქნეს გამოყენებული ბასს 12-ში მოცემული აღიარების და შეფასების მოთხოვნები, როდესაც გაურკვევლობა არსებობს მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით. საწარმომ უნდა განსაზღვროს თითოეული გაურკვეველი საგადასახადო მიდგომა განიხილოს ცალ-ცალკე თუ ერთ ან მეტ გაურკვეველ საგადასახადო მიდგომასთან ერთად, იმის მიხედვით, თუ რომელი მიდგომა უზრუნველყოფს გაურკვევლობის გადაჭრის უკეთესად პროგნოზირებას. საწარმომ უნდა გააკეთოს დაშვება, რომ საგადასახადო ორგანო შეისწავლის იმ თანხებს, რომელთა შემოწმების უფლებაც გააჩნია მას და შემოწმებისას მას შესწავლილი ექნება ყველა დაკავშირებული ინფორმაცია. თუ საწარმო დაასკვნის, რომ არ არის მოსალოდნელი საგადასახადო ორგანოს მიერ გაურკვეველი გადასახადის მოცემული მიდგომის მიღება, გაურკვევლობის ეფექტი აისახება დაკავშირებული დასაბეგრი მოგების ან ზარალის, საგადასახადო ბაზის, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო კრედიტის ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრაში ყველაზე მეტად სავარაუდო თანხის ან მოსალოდნელი ღირებულების გამოყენებით, რაც დამოკიდებულია საწარმოს მოლოდინზე იმასთან დაკავშირებით, თუ რომელი მეთოდით იქნება უზრუნველყოფილი გაურკვევლობის აღმოფხვრის უკეთესად განჭვრეტა. საწარმო სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების სახით ასახავს ფაქტების ან გარემოებების ცვლილების ან ახალი ინფორმაციის გავლენას, რაც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ განსჯაზე ან შეფასებებზე. ფაქტების და გარემოებების ცვლილებების ან ახალი ინფორმაციის, რასაც შეუძლია გამოიწვიოს განსჯის ან შეფასების ხელახლა განხორციელება, მაგალითები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემოწმებებით ან სხვა ზომებით საგადასახადო ორგანოს მიერ, საგადასახადო ორგანოს მიერ დადგენილი წესების ცვლილებები ან საგადასახადოს მიერ საგადასახადო მიდგომის შემოწმების ან ხელახლა შემოწმების უფლების ვადის გასვლა. საგადასახადო მიდგომასთან დაკავშირებით საგადასახადო ორგანოსთან შეთანხმება ან უთანხმოება თავისთავად, არ არის სავარაუდო, რომ წარმოადგენდეს ფაქტების და გარემოებების ცვლილებას ან ახალ ინფორმაციას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ განსჯაზე და შეფასებებზე. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ინტერპრეტაციის გავლენის შეფასებას.

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი არ არის, რომ ქვემოთ მოცემულმა ბუღალტრული აღრიცხვის ახალმა ოფიციალურმა დოკუმენტებმა არსებითი გავლენას იქონის კომპანიაზე:

- აქტივების გაყიდვა ან შენატანები ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის იმ თარიღით ან მას შემდეგ დაწყებულ წლიური პერიოდებისათვის, რომელსაც განსაზღვრავს ბასსი).
- ცვლილებები ფასს 2-ში - წილობრივი გადახდა (გამოცემულია 2016 წლის 20 ივნისს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ფასს 9-ის - ფინანსური ინსტრუმენტები, გამოყენება ფასს 4-თან - სადაზღვევო ხელშეკრულებები - ცვლილებები ფასს 4-ში (გამოცემულია 2016 წლის 12 სექტემბერს და ძალაში შედის, გამოყენებული მიდგომის მიხედვით, 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის იმ საწარმოებისათვის, ვინც აირჩევს დროებითი გათავისუფლების გამოყენების ალტერნატივას, ან როდესაც საწარმო პირველად გამოიყენებს ფასს 9-ს იმ საწარმოებისათვის, ვინც გადაფარვის ალტერნატივას აირჩევს).
- საინვესტიციო ქონების გადაცემა – ცვლილებები ბასს 40-ში (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ფაისკ 22 - სავალუტო ოპერაციებისა და ავანსის გათვალისწინება (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- გადახდილი ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები ფასს 9-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- გრძელვადიანი წილი მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობაში - ცვლილებები ბასს 28-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები 2015-2017 ციკლში - ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ბასს 12-ში და ბასს 23 (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის)).

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, არ არის მოსალოდნელი, რომ აღნიშნული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

საზოგადოდ, მხარეები დაკავშირებულ მხარეებთან მიიჩნევიან, თუ ეს მხარეები საერთო კონტროლს ექვემდებარებიან ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის კონტროლი ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა ან ისინი ერთობლივ კონტროლს ახორციელებენ სხვა მხარის ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებაზე. თითოეული შესაძლო დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთკავშირის შინაარსზე და არა მხოლოდ ფორმაზე.

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ დაკავშირებულ მხარეებთან დასაფარი ნაშთები:

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	272	345
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(908)	(709)

კრედიტორულ დავალიანებას პროცენტი არ ერიცხება.

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები:

	2017	2016
არასავაჭრო და სავაჭრო მომსახურებებთან დაკავშირებული შემოსავალი	357	326
სახელმწიფო სუბსიდიები	2,666	2,668
უსაფრთხოების ხარჯები	(8,060)	(7,126)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(224)	(129)

დაკავშირებულ მხარეებთან მიმართებით სხვა უფლებები და ვალდებულებები არ არსებობს.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება. მთავარი ხელმძღვანელი პირია კომპანიის დირექტორი. ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია მთავარი ხელმძღვანელი პირის ანაზღაურების შესახებ:

	2017	2016
მოკლევადიანი გასამრჯელოები:		
- ხელფასი	72	72
სულ მთავარი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	72	72

მოკლევადიანი ბონუსები გადაიხდება თორმეტ თვეში, იმ პერიოდის შემდეგ, როდესაც ხელმძღვანელობამ გასწია დაკავშირებული მომსახურება.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების წინაშე რაიმე ვალდებულება ან პირობითი ვალდებულება არ არსებობს.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებების ცვლილებები:

	აქტივები, რომელთა ოპერირებას კომპანია ახორციელებს						აქტივები, რომელთა ოპერირებას კონცესიის ოპერატორი ახორციელებს						
	მიწა	შენობები	მანქანები და მოწყობილობები	ავტომანქანები	დაუმთავრებელი მშენებლობა და სხვა*	სულ ოპერირებული აქტივები	მიწა	შენობები	მანქანები და მოწყობილობები	ავტომანქანები	დაუმთავრებელი მშენებლობა და სხვა*	სულ კონცესიის აქტივები	სულ
თვითღირებულება													
2016 წ. 1 იანვარს	25,091	5,897	3,011	4,575	618	39,192	114,914	117,897	1,211	220	3,044	237,286	276,478
დამატებები	29,619	618	681	-	16,363	47,281	-	34,669	-	-	20,037	54,706	101,987
გადაცემები	69	875	1,900	1,274	(4,049)	69	(69)	-	-	-	-	(69)	-
გასვლები	(131)	(7)	(11)	-	-	(149)	-	-	-	-	-	-	(149)
2016 წ. 31 დეკემბერს	54,648	7,383	5,581	5,849	12,932	86,393	114,845	152,566	1,211	220	23,081	291,923	378,316
დამატებები	224	3	125	72	20,796	21,220	47	60,249	-	-	(23,081)	37,215	58,435
გადაცემები	35	2,166	2,526	967	(5,659)	35	(35)	-	-	-	-	(35)	-
გასვლები	(66)	(191)	(2)	(49)	-	(308)	-	(7)	-	-	-	(7)	(315)
2017 წ. 31 დეკემბერს	54,841	9,361	8,230	6,839	28,069	107,340	114,857	212,808	1,211	220	-	329,096	436,436
ცვეთა და გაუფასურება													
2016 წ. 1 იანვარს	-	(298)	(810)	(724)	(459)	(2,291)	-	(5,944)	(99)	(44)	-	(6,087)	(8,378)
ცვეთის ხარჯი	-	(354)	(547)	(749)	-	(1,650)	-	(6,695)	(150)	(44)	-	(6,889)	(8,539)
გასვლა	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
გაუფასურების ხარჯი	-	(744)	(1,527)	-	(10,404)	(12,675)	-	-	-	-	-	-	(12,675)
2016 წ. 31 დეკემბერს	-	(1,396)	(2,883)	(1,473)	(10,863)	(16,615)	-	(12,639)	(249)	(88)	-	(12,976)	(29,591)
ცვეთის ხარჯი	-	(416)	(722)	(978)	-	(2,116)	-	(8,932)	(150)	(44)	-	(9,126)	(11,242)
გასვლა	-	30	1	28	-	59	-	-	-	-	-	-	59
გაუფასურების ხარჯი	-	(18)	(1,182)	-	(16,842)	(18,042)	-	-	-	-	-	-	(18,042)
2017 წ. 31 დეკემბერს	-	(1,800)	(4,786)	(2,423)	(27,705)	(36,714)	-	(21,571)	(399)	(132)	-	(22,102)	(58,816)
საბალანსო ღირებულება													
2016 წ. 1 იანვარს	25,091	5,599	2,201	3,851	159	36,901	114,914	111,953	1,112	176	3,044	231,199	268,100
2016 წ. 31 დეკემბერს	54,648	5,987	2,698	4,376	2,069	69,778	114,845	139,927	962	132	23,081	278,947	348,725
2017 წ. 31 დეკემბერს	54,841	7,561	3,444	4,416	364	70,626	114,857	191,237	812	88	-	306,994	377,620

დაუმთავრებელი მშენებლობა და სხვა* - დასამონტაჟებელი მოწყობილობები და დაუმთავრებელი მშენებლობა

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

9 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	6,470	3,318
შემცირებული: მოთხოვნების გაუფასურების ზარალის ანარიცხით	-	-
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ფარგლებში	6,470	3,318
სხვა მოთხოვნები	30	10
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6,500	3,328

სავაჭრო მოთხოვნების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით:

	2017 წ. 31 დეკემბერი		2016 წ. 31 დეკემბერი	
	სავაჭრო მოთხოვნები	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური მოთხოვნები	სავაჭრო მოთხოვნები	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური მოთხოვნები
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული –				
-ავიაკომპანიები	1,805	-	768	-
-ოპერატორები	1,825	1,518	1,340	415
-სხვა	374	-	528	-
სულ არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	4,004	1,518	2,636	415
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული				
- 30 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	430	-	366	-
- 30 - 90 დღით ვადაგადაცილებული	1,163	-	114	-
- 91 - 180 დღით ვადაგადაცილებული	826	-	165	-
- 181 - 360 დღით ვადაგადაცილებული	18	-	-	-
- 360-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული	29	-	37	-
სულ ვადაგადაცილებული და მაგრამ არა გაუფასურებული	2,466	-	682	-
გამოკლებული გაუფასურების ანარიცხი	-	-	-	-
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6,470	1,518	3,318	415

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

10 სხვა გრძელვადიანი აქტივები

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი მოთხოვნები	1,518	415
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები	6,908	1,015
სულ სხვა გრძელვადიანი აქტივები	8,426	1,430

მოძრაობა ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილ ავანსებში:

	2017	2016
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	1,015	-
დამატება	6,908	1,015
შემცირება დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას ან დაუმთავრებელ მშენებლობაზე გადატანისას	(1,015)	-
სულ გადახდილი ავანსები 31 დეკემბერს	6,908	1,015

11 ფული და ფულის ეკვივალენტები

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
ფული სალაროში	2	2
მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	59,004	6,824
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	59,006	6,826

მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთების საკრედიტო ხარისხი, Fitch-ის რეიტინგის მიხედვით:

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული		
BB-	58,586	6,701
B	288	4
B+	130	119
სულ	59,004	6,824

12 საწესდებო კაპიტალი

2016 წელს საქართველოს მთავრობამ გადაწყვიტა კომპანიის საწესდებო კაპიტალის გაზრდა 36,485 ათასი ლარით და ფოთში, მესტიაში და ამბროლაურში რამდენიმე მიწის ნაკვეთისა და თბილისში წყალარინების მილსადენისა და ელექტრონული ქსელის შენატანი განახორციელა კაპიტალში. მფლობელის გადაწყვეტილებასა და არაფულადი შენატანების რეალურ ღირებულებას - 29,001 ათასი ლარი, შორის განსხვავება, აღიარდა პირდაპირ კომპანიის კაპიტალში, დაგროვილ ზარალში.

2017 წელს საქართველოს მთავრობამ გადაწყვიტა კომპანიის საწესდებო კაპიტალის გაზრდა 71,847 ათასით ლარით, რომელიც მოიცავდა 71,700 ათასი ლარის ფულად შენატანს.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

13 გადავადებული შემოსავალი

	2017	2016
გადავადებული შემოსავალი 1 იანვარს	133,279	87,166
გადავადებული შემოსავლის გაზრდა	37,168	54,706
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია	(13,865)	(8,593)
გადავადებული შემოსავალი 31 დეკემბერს	156,582	133,279

14 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	3,082	4,246
ვალდებულებები შეძენილი ძირითადი საშუალებებისთვის	728	139
სულ ფინანსური გადასახდელები სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების ფარგლებში	3,810	4,385
სხვა კრედიტორული დავალიანება	2	15
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	3,812	4,400

15 შემოსავალი

შემოსავალი კატეგორიების მიხედვით:

	2017	2016
საავიაციო შემოსავალი		
თბილისი	22,651	15,477
ქუთაისი	3,255	2,740
ბათუმი	2,546	1,489
მესტია	53	33
ამბროლაური	13	-
არასავიაციო შემოსავალი		
თბილისი	9,323	7,812
ქუთაისი	1,340	872
ბათუმი	1,800	1,241
ამბროლაური	2	-
შემოსავალი გაცემული საკონცესიო უფლებებიდან (მე-8 და მე-13 შენიშვნა)		
თბილისი	13,865	8,593
სულ შემოსავალი	54,848	38,257

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

16 სხვა შემოსავალი

	2017	2016
შიდა ფრენების პროექტიდან შემოსავალი	307	407
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	535	584
სულ სხვა შემოსავალი	839	991

17 სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2017	2016
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა	4,106	3,151
მარკეტინგის ხარჯები	680	124
კომუნალური ხარჯები	425	301
მივლინებები	412	321
საკონსულტაციო ხარჯები	375	1,578
წარმომადგენლობითი ხარჯები	329	192
დაზღვევა	326	282
საწვავ-საცხები მასალები	236	128
დასუფთავების მომსახურება	184	152
შეკეთება და ექსპლუატაცია	182	424
საკომუნიკაციო ხარჯები	158	76
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა	107	8
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	46	139
მოთხოვნების ჩამოწერა	3	49
სხვა ხარჯები	966	1,005
სულ საოპერაციო ხარჯები	8,535	7,930

(*) საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს 79 ათასს ლარს - აუდიტის და სხვა პროფესიული მომსახურებისათვის აუდიტორისთვის/აუდიტორული ფირმისთვის მიცემულ ანაზღაურებას, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ კანონის შესაბამისად.

18 მიმართულებების მარკეტინგისა და განვითარების ხარჯები

მიმართულებების მარკეტინგისა და განვითარების დანახარჯები მოიცავს ავიაკომპანიებისათვის გადახდილ წამახალისებელ ანაზღაურებას, შეთანხმებული კომპანიის მიერ განსაზღვრული სხვადასხვა წამახალისებელი პაკეტებით, რაც ორიენტირებულია ქუთაისისა და თბილისის აეროპორტების მიმართულებების რაოდენობის, სიხშირისა და/ან მგზავრთა ნაკადების გაზრდისთვის. მიმართულებების მარკეტინგისა და განვითარების აქტივობების კომპენსირებისათვის კომპანია იხდის ყოველთვიურ წამახალისებელ ანაზღაურებას ავიაკომპანიების შედეგებიდან გამომდინარე (მაგ., ახალი მიმართულებები, მგზავრთა რაოდენობა პერიოდის განმავლობაში, სიხშირე პერიოდის განმავლობაში და .შ.), რომელიც არსებითად დაკავშირებულია წამახალისებელი პაკეტების მოთხოვნებთან.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

19 მოგების გადასახადი

	2017	2016
მიმდინარე მოგების გადასახადი	-	-
გადავადებული გადასახადის ხელახლა შეფასება საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების გამო	-	7,925
მოგების გადასახადის ხარჯი	-	7,925

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში ცვლილებების შეტანამდე, როგორც ეს ახსნილია მე-3 შენიშვნაში, კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარებულ თანხებსა ამ აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ორგანოების მიერ აღიარებას შორის სხვაობა და ამჟამად გამოუყენებელი, გადატანილი საგადასახადო ზარალი და საგადასახადო კრედიტი წარმოქმნის დროებით სხვაობებს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და მათ საგადასახადო ბაზას შორის.

ინფორმაცია საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად აღნიშნული ხელახლა გადაფასების გავლენის შესახებ:

	2016 წ. 1 იანვარი	ხელახლა შეფასება საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების გამო	2016 წ. 31 დეკემბერი
გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების საგადასახადო გავლენა			
არამატერიალური აქტივები	133	(133)	-
მარაგი	77	(77)	-
გადავადებული შემოსავალი	13,075	(13,075)	-
მთლიანი გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	13,285	(13,285)	-
დაბეგვრადი დროებითი სხვაობების საგადასახადო გავლენა			
ძირითადი საშუალებები	(5,286)	5,286	-
საინვესტიციო ქონება	(74)	74	-
მთლიანი გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	(5,360)	5,360	-
ნეტო გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	7,925	(7,925)	-

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირად გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოების მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას რამოდენიმე სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავების, ჯარიმისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ ინსპექტირებისთვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც რჩება ღია. აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნან არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები. კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

21 ფინანსური რისკის მართვა

საკრედიტო რისკი. კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ საქონლის კრედიტით გაყიდვით და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციებით, რაც ფინანსურ აქტივებს წარმოქმნის.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების ჯგუფების მიხედვით:

	2017 წ. 31 დეკემბერი	2016 წ. 31 დეკემბერი
სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები (შენიშვნა 10)		
- სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები	1,518	415
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (შენიშვნა 9)		
- სავაჭრო მოთხოვნები	6,470	3,318
ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 11)		
- საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე ანგარიშზე	59,006	6,826
სულ საბალანსო რისკი	66,994	10,559
მაქსიმალური საკრედიტო რისკი	66,994	10,559

კომპანია საკრედიტო რისკის დონეებს ადგენს კონტრაგენტებთან ან კონტრაგენტთა ჯგუფებთან მიმართებით რისკის ზღვრების განსაზღვრით. საკრედიტო რისკის ზღვრებს პერიოდულად ამტკიცებს ხელმძღვანელობა. მსგავსი რისკების მონიტორინგი პერიოდულად ხორციელდება და წლიურად ან უფრო ხშირად გადაისინჯება.

კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს ვადაგადაცილებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ხანდაზმულობის ანალიზს. შესაბამისად ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ შესაფერისია რომ წარმოადგინოს საკრედიტო რისკის შესახებ ხანდაზმულობისა და სხვა ინფორმაციის ასახვა, როგორც ეს მე-9 განმარტებით შენიშვნაშია.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) აქტივებსა და ვალდებულებებთან, რომელთაც პროცენტი ერიცხებათ (რომელთაგან ყველას აქვს საბაზრო ცვლილებების საერთო და სპეციფიკური რისკები), მიმართებით. ხელმძღვანელობა ადგენს მისაღები რისკის ზღვრებს, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას ამ ზღვრების მიღმა, უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკებისადმი სენსიტიურობა ემყარება ერთი რომელიმე ფაქტორის ცვლილებას, ყველა დანარჩენი ფაქტორის უცვლელად დატოვებით. პრაქტიკაში ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ეს მოხდეს და გარკვეული ფაქტორების ცვლილებები შეიძლება ურთიერთდაკავშირებული იყოს - მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები და სავალუტო კურსების ცვლილებები.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებით ხელმძღვანელობა რისკის ზღვრებს ადგენს, როგორც ვალუტების მიხედვით, ისე მთლიანობაში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის სავალუტო რისკი საანგარიშგებო პერიოდების ბოლოს:

	2017 წ. 31 დეკემბერი			2016 წ. 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	54,703	(1,704)	52,999	4,193	(2,084)	2,109
აშშ დოლარი	2,924	(67)	2,857	1,104	(981)	123
ევრო	9,367	(2,289)	7,078	5,262	(1,634)	3,628
სულ	66,994	(4,060)	62,934	10,559	(4,699)	5,860

ზემოთ მოცემული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. მიჩნეულია, რომ კაპიტალში და არაფულად აქტივებში ინვესტიციები არ წარმოქმნის არსებით სავალუტო რისკს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მოგება-ზარალისა და კაპიტალის სენსიტიურობა კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით გაცვლითი კურსების გონივრულად შესაძლო ცვლილებებისადმი, სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების პირობებში:

	2017	2016
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით	3,143	135
აშშ დოლარის გაუფასურება 10%-ით	(3,143)	(135)
ევროს გამყარება 10%-ით	7,786	3,991
ევროს გაუფასურება 10%-ით	(7,786)	(3,991)

რისკი გამოთვლილ იქნა კომპანიის სამუშაო ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში გამოსახული მონეტარული აქტივებისათვის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას აქვს მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების არსებული დონეების მერყეობის გავლენის რისკი. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები, საბალანსო ღირებულებებით, დაჯგუფებული სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა დადგენისა და დაფარვის თარიღებს შორის ადრინდელი ვადით.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები			1 წელზე მეტი	5 წელზე მეტი	პროცენტის გარეშე
	1-6 თვე	6-12 თვე				
2017 წ. 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	65,109	367	-	1,518		66,994
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(3,656)	(8)	(148)	(248)	-	(4,060)
საპროცენტო განაკვეთისადმი ნეტო სენსიტიურობა 2017 წ. 31 დეკემბერს	61,453	359	(148)	1,270	-	62,934
2016 წ. 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	9,659	485	-	415	-	10,559
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(4,166)	(174)	(60)	(252)	(47)	(4,699)
საპროცენტო განაკვეთისადმი ნეტო სენსიტიურობა 2016 წ. 31 დეკემბერს	5,493	311	(60)	163	(47)	5,860

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას პრობლემები ექნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებაში. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების ყოველთვიური გარდამავალი პროგნოზის მონიტორინგს. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის, რომელიც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებებს, შენარჩუნებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბერს, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს, ფინანსური იჯარის მთლიანი ვალდებულებების ჩათვლით (სამომავლო ფინანსური დანახარჯების გამოქვითვამდე). მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება ოფიციალური გაცვლითი კურსით, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბერს:

	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-3 თვე	3-12 თვე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება						
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(3,656)	(8)	(148)	(248)	-	(4,060)
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები	(3,656)	(8)	(148)	(248)	-	(4,060)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2016 წლის 31 დეკემბერს:

	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-3 თვე	3-12 თვე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(4,166)	(174)	(60)	(252)	(47)	(4,699)
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები	(4,166)	(174)	(60)	(252)	(47)	(4,699)

22 რეალური ღირებულების გამჟღავნება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონე არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება, (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი მონაცემები დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან ირიბად (მაგ. წარმოებულია ფასებიდან), და (iii) მესამე დონის შეფასებები გახლავთ შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არა-დაკვირვებადი ინფორმაცია).

ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება არის მე-3 დონის შეფასება. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2017 წლის 31 დეკემბერი

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

22 რეალური ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით შეფასებული არ არის, მაგრამ მათი რეალური ღირებულება გამჟღავნებულია. რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით გაანალიზებული რეალური ღირებულებები და იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით შეფასებული არ არის, მოცემულია ქვემოთ:

	2017 წ. 31 დეკემბერი			საბალანსო ღირებულებ ა
	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	
აქტივები				
ფინანსური აქტივები				
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	59,006	-	-	59,006
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	6,470	-	6,470
- სხვა გრძელვადიანი აქტივები	-	1,518	-	1,518
სულ აქტივები	59,006	7,988	-	66,994
ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური კრედიტორული დავალიანებები	-	3,810	-	3,810
- სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	248	-	248
სულ ვალდებულებები	-	4,058	-	4,058

	2016 წ. 31 დეკემბერი			საბალანსო ღირებულებ ა
	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	
აქტივები				
ფინანსური აქტივები				
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	6,826	-	-	6,826
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	3,318	-	3,318
- სხვა გრძელვადიანი აქტივები	-	415	-	415
სულ აქტივები	6,826	3,733	-	10,559
ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური კრედიტორული დავალიანებები	-	4,385	-	4,385
- სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	299	-	299
სულ ვალდებულებები	-	4,684	-	4,684

რეალური ღირებულების იერარქიაში მე-2 და მე-3 დონის რეალური ღირებულებები შეფასებული იქნა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. შეფასდა, რომ ცვალებადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე კოტირებული არ არის, რეალური ღირებულება მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია. არაკოტირებული ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება შეფასებულ იქნა სამომავლო ფულადი ნაკადების, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისათვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ.

22 რეალური ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, დისკონტირებულს მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია პარტნიორის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტები შეფასებული იქნა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე, მსგავსი საკრედიტო რისკებისა და დარჩენილი დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისათვის.

23 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნებისათვის ბასს-ით 39 - ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება - ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ოთხ კატეგორიად: (ა) სესხები და მოთხოვნები ; (ბ) გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები; (გ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებს თავის მხრივ ორი ქვეკატეგორია გააჩნიათ: (i) აქტივები, რომელთაც ეს კლასიფიკაცია ენიჭებათ საწყისი შეფასებისას, და (ii) დაფარვის ვადამდე ფლობილად კლასიფიცირებული. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ქმნის ცალკე კატეგორიას. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი ხვდება სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაში. კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით.

24 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არ მომხდარა რაიმე მოვლენა, რამაც შეიძლება განაპირობოს ფინანსური ანგარიშგების შესწორება ან ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნაში ასახვა.

შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“

მმართველობითი ანგარიშგება

კომპანიის საქმიანობის მომხილვა

I. კომპანიის შესახებ

შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ (შემდეგში - „აეროპორტების გაერთიანება“ / „კომპანია“) წარმოადგენს სახელმწიფოს 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოს, რომელიც სახელმწიფოს მიერ დელეგირების საფუძველზე ახორციელებს საქართველოში არსებული, ადგილობრივი და საერთაშორისო, სამოქალაქო აეროპორტების მართვას. „აეროპორტების გაერთიანება“ სახელმწიფოს მიერ დაფუძნდა 2010 წლის 01 ნოემბერს. მისი შექმნის მისია იყო საქართველოში სხვადასხვა სახით და ფორმით არსებული სამოქალაქო აეროპორტების გაერთიანება ერთიანი ქოლგის ქვეშ, მათი ჰარმონიულად და სისტემურად განვითარების უზრუნველსაყოფად.

კომპანია აერთიანებს 3 საერთაშორისო და 3 ადგილობრივ სამოქალაქო აეროპორტს, კერძოდ:

- შოთა რუსთაველის სახელობის თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი;
- ალექსანდრე ქართველის სახელობის ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტი;
- დავით აღმაშენებლის სახელობის ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი;
- თამარ მეფის სახელობის მესტიის ადგილობრივი აეროპორტი;
- ამბროლაურის ადგილობრივი აეროპორტი;

ასევე, „აეროპორტების გაერთიანების“ საკუთრებაშია ზუგდიდისა და ფოთის ყოფილი აეროპორტების მიწის ნაკვეთები და ინფრასტრუქტურა, თუმცა ეს აეროპორტები ამ ეტაპზე არ ფუნქციონირებს..

2011 წლის 19 აპრილს, „აეროპორტების გაერთიანებას“ შეერწყა თბილისის საერთაშორის აეროპორტის მფლობელი კომპანია სს „თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი, რომელიც ასევე 100% სახელმწიფო კომპანია იყო და „აეროპორტების გაერთიანება“ გახდა ამ კომპანიის უფლებამონაცვლე.

რაც შეეხება სხვა აეროპორტებს, იმავე პერიოდიდან დაიწყო და ეტაპობრივად ხდებოდა სხვადასხვა აეროპორტების ქონების შემოტანა „აეროპორტების გაერთიანების“ კაპიტალში სახელმწიფოს მიერ. აღნიშნული ხდებოდა მხოლოდ ქონების შემოტანის სახით და „აეროპორტების გაერთიანებას“ არ ჰქონია რაიმე უფლებამონაცვლეობითი სახის სამართლებრივი ურთიერთობა სხვა აეროპორტების მფლობელ სახელმწიფო კომპანიებთან, რომლებიც მანამდე არსებობდნენ.

კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები შემდეგია:

- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებზე ზედამხედველობა;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებში საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფა, უშუალოდ ან კონტრაქტორი კომპანიის მეშვეობით;

- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებში ავიაკომპანიებისათვის სააეროპორტო მომსახურების გაწევის უზრუნველყოფა, უშუალოდ ან კონტრაქტორი კომპანიის მეშვეობით;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტების დაპროექტების, მშენებლობის, მოდერნიზებისა და განვითარების უზრუნველყოფა;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებში არსებული ადამიანური ანდა ტექნიკური რესურსის მართვა და ოპტიმიზაცია;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტებისთვის ერთიანი სახელმძღვანელო დოკუმენტაციის შექნა, სააეროპორტო მომსახურებისა და მოსაკრებლების შესახებ;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტების ქონების მართვა, პარტნიორთან და სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებით;
- სამოქალაქო აეროპორტებში მოქმედი საერთაშორისო სტანდარტებისა და ნორმების (ICAO, IATA და ა.შ.) დანერგვა და შენარჩუნება;
- საქართველოს სამოქალაქო აეროპორტების განვითარების სამოქმედო გეგმების შემუშავება.

კომპანიის მმართველობითი ორგანოები

კომპანიის მმართველობით ორგანოებს წარმოადგენს:

- პარტნიორთა საერთო კრება;
- სამეთვალყურეო საბჭო;
- დირექტორი.

პარტნიორთა საერთო კრება

კომპანიაში პარტნიორის უფლებამოსილებას ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი სსიპ „სახელმწიფო ქონების მართვის სააგენტო“.

ქონების მართვის სააგენტო ამტკიცებს „აეროპორტების გაერთიანების“ წლიურ ბიზნეს-გეგმას, ისმენს ბიზნეს-გეგმის შესრულების ანგარიშებს, ითანხმებს გადაწყვეტილებებს „აეროპორტების გაერთიანების“ კუთვნილებაში არსებული მსხვილი აქტივების განკარგვასთან დაკავშირებით და ახორციელებს კომპანიის წესდებით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

სამეთვალყურეო საბჭო

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო შექმნილია საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით. საბჭო შედგება 7 (შვიდი) წევრისგან, კერძოდ:

- საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს თავდაცვის მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს იუსტიციის მინისტრის მოადგილე;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მოადგილე.

სამეთვალყურეო საბჭო ითანხმებს „აეროპორტების გაერთიანების“ წლიურ ბიზნეს-გეგმას, ისმენს ბიზნეს-გეგმის შესრულების ანგარიშებს, ითანხმებს გადაწყვეტილებებს „აეროპორტების გაერთიანების“ კუთვნილებაში არსებული მსხვილი აქტივების განკარგვასთან დაკავშირებით, განიხილავს და ითანხმებს კომპანიის საქმიანობაში წამოჭრილ არასტანდარტულ ანდა განსაკუთრებული მნიშვნელობის საკითხებს და ახორციელებს კომპანიის წესდებით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

დირექტორი

„აეროპორტების გაერთიანების“ დირექტორის დანიშვნასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო პარტნიორთან შეთანხმებით. დირექტორი ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობით და კომპანიის წესდებით განსაზღვრული სტანდარტულ უფლება-მოვალეობებს.

კომპანიის სტრუქტურა

კომპანია აერთიანებს ზემოთ ჩამოთვლილ აეროპორტებს და სათაო ოფისს, რომელიც ახორციელებს მთლიანი კომპანიისათვის და ყველა აეროპორტისათვის საჭირო საერთო ადმინისტრაციულ საქმიანობას.

„აეროპორტების გაერთიანებაში“ სულ დასაქმებულია 382 თანამშრომელი, კერძოდ:

- შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ (ცენტრალური ოფისი) – 91 თანამშრომელი;
- ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი -246 თანამშრომელი;
- მესტიის თამარ მეფის სახელობის აეროპორტი -18 თანამშრომელი;
- ამბროლაურის აეროპორტი- 19 თანამშრომელი;
- ბათუმის აეროპორტი -8 თანამშრომელი.

კომპანიის განვითარების გეგმები

კომპანია პერმანენტულად ახორციელებს ღონისძიებებს კომპანიის მმართველობითი სისტემის გაუმჯობესებისა და სრულყოფისათვის. ამ მხრივ, აღსანიშნავია რამდენიმე ღონისძიება, რომელიც ბოლო წლებში განხორციელდა და შესაბამის გაგრძელებას ჰპოვებს სამომავლო გეგმების კუთხითაც. ეს ღონისძიებები შემდეგია:

- საბუღალტრო საქმიანობას და ფინანსურ აღრიცხვას კომპანია ახორციელებდა ძირითადად მხოლოდ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად. 2016 წლიდან კომპანიამ დაიწყო პროექტი, რომელიც მიზნად ისახავდა კომპანიაში ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) დანერგვას და ფინანსური აღრიცხვის წარმოებას და ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ამ სტანდარტების შესაბამისად. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული პროექტის ინიცირების და დაწყების დროისათვის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება IFRS-ის მიხედვით ჯერ კიდევ არ იყო სავალდებულო და ეს გადაწყვეტილება წარმოადგენდა კომპანიის ნებას, ახალ დონეზე აეყვანა მმართველობითი საქმიანობის მნიშვნელოვანი ასპექტი - ფინანსური აღრიცხვისა და ანგარიშგების წარმოება კომპანიაში.

აღნიშნული პროექტი სრულდება 2018 წელს. სამომავლოდ იგეგმება კომპანიის სხვა ბიზნეს-პროცესების, რეგულაციების და კონტროლების სისტემატიზაცია და

ჰარმონიზაცია ფინანსური აღრიცხვის და ანგარიშგების IFRS – ის მიხედვით წარმოების საჭიროებების შესაბამისად.

- „აეროპორტების გაერთიანებაში“ დაინერგა საბუღალტრო-მმართველობითი პროგრამული უზრუნველყოფა „SAP Business One“. პროექტის ძირითადი ნაწილი განხორციელდა 2017 – 2018 წლებში. ამ დროისათვის დანერგილია საბუღალტრო მოდული და მასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო ხასიათის მოდულები. სამომავლოდ, ეტაპობრივად იგეგმება მმართველობითი მოდულების დანერგვაც, რაც გრძელვადიან პერსპექტივაში მიზნად ისახავს პროცესების მეტად ავტომატიზაციას და მეტნაკლებად სრულ ERP სისტემაზე გადასვლას.
- „აეროპორტების გაერთიანება“ კანონმდებლობის თანახმად წარმოადგენს კრიტიკული ინფორმაციული სისტემის სუბიექტს. აქედან გამომდინარე, მიმდინარეობს ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის (იუმს) დანერგვა. მითითებული სისტემის დანერგვა ხელს შეუწყობს კომპანიაში მიმდინარე ბიზნეს-პროცესების სისტემატიზაციას და არსებული ინფორმაციული აქტივების დაცვას და მათი უსაფრთხოების ამაღლებას.

გარდა ამისა, კომპანია პერმანენტულად გეგმავს თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებებს, მათი პროფესიული ტრენინგების ორგანიზების და სათანადო კონფერენციებსა თუ სხვა ღონისძიებებში მონაწილეობის უზრუნველყოფის გზით.

ინფრასტრუქტურული კუთხით, მიმდინარეობს კომპანიის ახალი ცენტრალური ოფისის მშენებლობა, რომელიც მოწყობილი და აღჭურვილი იქნება თანამედროვე სტანდარტების და საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და უზრუნველყოფს სათანადო სამუშაო გარემოს შექმნას თანამშრომლებისათვის.

ამასთანავე, განვითარების კონკრეტულ ღონისძიებებთან დაკავშირებული გეგმები უმეტესწილად შეეხება ამა თუ იმ კონკრეტულ აეროპორტს, რის გამოც შესაბამისი ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ, თითოეული აეროპორტისათვის, შესაბამისი აეროპორტის ქვეთავში.

ფინანსური მაჩვენებლის ანალიზი

2017 წლისათვის, 2016 წელთან შედარებით, კომპანიის შემოსავლები გაიზარდა 43%-ით, 38 257 ათასი ლარიდან 54 848 ათას ლარამდე. ზრდის ერთერთი მიზეზი იყო ვიზა-ლიბერალიზაცია, რაც 2017 წლის მარტიდან ამოქმედდა და გულისხმობს საქართველოს მოქალაქეთათვის ვიზის გარეშე მოგზაურობის შესაძლებლობას შენგენის ზონის ქვეყნებში. ასევე გაიზარდა შემოსავალი უფლების გადაცემიდან (თბილისის აეროპორტის ოპერატორი - იხ. ქვემოთ შესაბამის ქვეთავში), რადგან 2017 წლის ივლისიდან დაიწყო თბილისის აეროპორტის ახალი ჩამოფრენის ტერმინალის ოპერირება.

უფრო კონკრეტულად, ზრდის პროცენტული მონაცემები იხილეთ ქვემოთ:

შემოსავლები	2017	2016	ზრდა
საავიაციო შემოსავლები	28,518	19,739	44%
თბილისი	22,651	15,477	46%
ქუთაისი	3,255	2,740	19%
ბათუმი	2,546	1,489	71%
მესტია	53	33	61%
ამბროლაური	13	-	0%
არასაავიაციო შემოსავლები	12,465	9,925	26%
თბილისი	9,323	7,812	19%
ქუთაისი	1,340	872	54%
ბათუმი	1,800	1,241	45%
მესტია	-	-	0%
ამბროლაური	2	-	0%
შემოსავლები უფლების გადაცემიდან	13,865	8,593	61%
თბილისი	13,865	8,593	61%
მთლიანი შემოსავლები	54,848	38,257	43%

კომპანიის მთლიანი ზარალი 2017 წელს 1,050 ათას ლარს შეადგენდა, მაშინ როცა 2016 წლისათვის - 11,463 ათას ლარს. უარყოფითი რიცხვების ძირითადი მიზეზი გაუფასურება, ცვეთა და ამორტიზაციაა. შემოსავლები საოპერაციო საქმიანობიდან, არაუფასადი შემოსავლების და ხარჯების გაუთვალისწინებლად, ასე გამოიყურება:

	2017	2016
მთლიანი ზარალი	(1,050)	(11,463)
კორექტირება:	14,418	19,723
ცვეთა და ამორტიზაცია	11,274	8,566
გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურება	18,042	12,720
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია	(13,865)	(8,593)
მოგება/ზარალი აქტივების გასვლიდან	107	8
საექვო მოთხოვნების ჩამოწერა	3	49
მოგების გადასახადის ხარჯი		7,925
ფინანსური შემოსავალი	(1,143)	(952)
შედეგები საოპერაციო საქმიანობიდან:	13,368	8,259

ამგვარად, 2016 წლიდან 2017 წლისათვის, კომპანიის შედეგები საოპერაციო საქმიანობიდან გაუმჯობესდა 8 259 ათასი ლარიდან 13 368 ლარამდე, რაც 62%-იან ზრდას გულისხმობს.

სხვა ინფორმაცია საქმიანობის, განვითარების შედეგებისა და მდგომარეობის შესახებ

- დეტალური ინფორმაცია კომპანიის ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ მოცემულია ფინანსურ ანგარიშში, რომელიც გამოქვეყნებულია წინამდებარე მმართველობით ანგარიშთან ერთად.
- ფინანსურ ანგარიშგებასთან და ფინანსურ მაჩვენებლებთან დაკავშირებით დამატებითი განმარტებების მოყვანა წინამდებარე მმართველობით ანგარიშგებაში საჭირო არ არის, ვინაიდან ყველა ასეთი განმარტება თუ ინფორმაცია მოცემულია თავად ფინანსურ ანგარიშგებაში.
- არსებითი ხასიათის კვლევები განვითარების სფეროში 2017 წლის განმავლობაში არ ჩატარებულა.
- კომპანიაში არ განხორციელებულა საკუთარი აქციების შეძენა.
- განვითარების გეგმები და არა-ფინანსური მაჩვენებლები განხილულია ქვემოთ, თითოეული აეროპორტის მიხედვით.

II. ინფორმაცია აეროპორტების შესახებ

როგორც აღინიშნა, აეროპორტების გაერთიანების ფარგლებში 5 სამოქალაქო აეროპორტი ფუნქციონირებს. მათგან სამის - ქუთაისის, ამბროლაურის და მესტიის აეროპორტების მართვას და ოპერირებას სრულად ახორციელებს თავად აეროპორტების გაერთიანება.

რაც შეეხება თბილისის და ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტებს, ისინი სამართავად გადაცემული აქვს

კერძო კომპანიებს - შპს „ტავ ურბან საქართველოსა“ და შპს „ტავ ბათუმ ოფერეიშენს“. თუმცა ამ აეროპორტების ქონება აეროპორტების გაერთიანების საკუთრებაა და ასევე საავიაციო უშიშროებას ამ აეროპორტებშიც „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება“ უზრუნველყოფს. აეროპორტების გაერთიანება ახორციელებს ასევე მმართველი კომპანიების მიერ აეროპორტების მართვის მონიტორინგს.

აღსანიშნავია, რომ საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფის სფეროში, უშუალოდ საავიაციო უშიშროების ღონისძიებათა განსახორციელებლად აეროპორტების გაერთიანებას ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ „დაცვის პოლიციის დეპარტამენტთან“, რომელიც გარკვეული საზღაურის სანაცვლოდ უშუალოდ ახორციელებს საავიაციო უშიშროების ღონისძიებებს.

შოთა რუსთაველის სახელობის თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი

თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი ქვეყნის ყველაზე დიდი აეროპორტია. დღეისათვის იგი ყოველდღიურად ათეულობით ავიარების იღებს და უშვებს და მსოფლიოს არაერთ ცნობილ ავიაკომპანიას ემსახურება.

თბილისის აეროპორტი მე-20 საუკუნის 50-იანი წლებიდან ითვლის არსებობას. ამ დროის განმავლობაში იგი პერიოდულად იცვლიდა სახეს და მასშტაბს. 90-იანი წლების ბოლოს, უფრო და უფრო აქტუალური ხდებოდა ძველი ინფრასტრუქტურის განახლების და მისი თანამედროვე აეროპორტად ჩამოყალიბების საჭიროება, რაც მსხვილ ინვესტიციებს და

სპეციალურ გამოცდილებას საჭიროებდა. ამ მიზნით, აეროპორტი 2005 წელს დროებით სამართავად გადაეცა აეროპორტების ოპერირების სფეროში ერთ-ერთ მსხვილი კომპანიას - „ტავ ჰოლდინგს“, უფრო კონკრეტულად - ამ მიზნით შექმნილ შპს „ტავ ურბან საქართველოს“.

ხელშეკრულების ძირითადი პრინციპი მდგომარეობს იმაში, რომ მმართველ კომპანიას ეკისრება გარკვეული საინვესტიციო ვალდებულებები აეროპორტის ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის, რის სანაცვლოდაც იღებს უფლებას, მართოს აეროპორტი გარკვეული დროით და მიიღოს შემოსავალი, რის შემდეგაც აეროპორტი უნდა დაუბრუნოს მესაკუთრეს განახლებული სახით. თუმცა აღსანიშნავია, რომ ინვესტორი მის მიერ აეროპორტის მართვის პერიოდშიც უხდის თავისი შემოსავლის გარკვეულ ნაწილს აეროპორტების გაერთიანებას. მართვაში გადაცემის სრული პერიოდის განმავლობაში, ინვესტორი სრულად ექვემდებარება საქართველოს საავიაციო კანონმდებლობას და სტანდარტებს და ვალდებულია, აეროპორტის ოპერირება მათი და საერთაშორისო ნორმების დაცვით განახორციელოს. ასევე, მართვაში გადაცემის ხელშეკრულებით განსაზღვრულია მთელი რიგი მოთხოვნები და მექანიზმები, რომლებითაც უზრუნველყოფილი უნდა იქნას, რომ აეროპორტის მართვა ინვესტორის მიერ განხორციელდეს ორმხრივი ინტერესების გათვალისწინებით და ამავე დროს მაქსიმალურად ეფექტიანად.

აღნიშნულ ხელშეკრულებაში რამდენჯერმე შევიდა ცვლილებები მისი სრულყოფის და არსებულ გარემოებებთან მისადაგების მიზნით. ამათგან ყველაზე მასშტაბურ ცვლილებებად შეიძლება მიჩნეული იქნას 2013-2015 წლებში წარმოებული მოლაპარაკებების შედეგად შეთანხმებული ცვლილებები, რომელთა შედეგად განახლებული რედაქციის ხელშეკრულება გაფორმდა 2015 წლის მაისში. ცვლილებები ითვალისწინებდა მთელი რიგი დამატებითი ინფრასტრუქტურის მოწყობას და ინვესტიციების განხორციელებას ოპერატორი კომპანიის მიერ, ასევე ეფექტიანი მართვისა და მონიტორინგის ახალი მექანიზმების ჩადებას ხელშეკრულებაში და ა.შ. აღსანიშნავია, რომ აეროპორტის მართვაში გადაცემის ვადა ამ ცვლილებების დროს არ შეცვლილა და მანამდელ რედაქციაში არსებული ვადა 2027 წლამდე გადაცემის შესახებ უცვლელი დარჩა.

თბილისის აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლები ავიაკომპანიების, მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა აეროპორტისათვის.

რაც შეეხება აეროპორტის განვითარების სამომავლო გეგმებს, აღსანიშნავია, რომ შესაბამისი ღონისძიებები დეტალურად იყო გაწერილი შპს „აეროპორტების გაერთიანებასა“ და შპს „ტავ ურბან საქართველოს“ შორის გაფორმებულ, მართვაში გადაცემის შესახებ ხელშეკრულების ბოლო რედაქციაში. აღნიშნული გეგმის ფარგლებში არაერთი მნიშვნელოვანი პროექტი განხორციელდა - აშენდა ჩამოფრენის ახალი ტერმინალი, განხორციელდა ასაფრენი ზოლის მიწნელოვნად განახლება, გარემონტდა და გაფართოვდა საჰაერო ხომალდების სადგომები და სამიმოსვლო ბილიკები, მოეწყო ახალი ავტოპარკინგი და სხვ.

სამომავლო მიზნებისათვის, აეროპორტების გაერთიანება მუდმივად აწარმოებს კონსულტაციებს არსებულ ინვესტორთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთანაც აეროპორტის შემდგომი განვითარების პერსპექტივების თაობაზე.

გარდა ინფრასტრუქტურის განვითარებისა, აეროპორტის განვითარება ავიაკომპანიების, მიმართულებების და მგზავრთნაკადის ზრდასაც გულისხმობს. ამ მიმართულებით ორივე

მხარის წარმომადგენლები მუშაობენ - როგორც ინვესტორი, აეროპორტის მმართველი კომპანია, ისე საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება.

ალექსანდრე ქართველის სახელობის ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტი

ბათუმის აეროპორტი, უფრო სწორად კომპანია შპს „ბათუმის აეროპორტის“ (რომელიც ასევე ძველი სახელმწიფო კომპანიაა) წილის 100% სამართავად აქვს გადაცემული “ტავ ბათუმი ოფერენშენს“. აღნიშნული გადაცემა მოხდა თბილისის აეროპორტის გადაცემიდან რამდენიმე ხნის შემდეგ, როცა მხარეთა შორის შედგა მოლაპარაკება, რომ ინვესტორი მზად იყო ბათუმის აეროპორტში განეხორციელებინა ინვესტიცია, თუ თბილისის აეროპორტის მართვის პერიოდი რამდენიმე წლით გაუგრძელდებოდა.

აეროპორტის მიწის ნაკვეთი და სხვა მსხვილი ქონება „აეროპორტების გაერთიანების“ საკუთრებაა და იჯარით არის გადაცემული ბათუმის აეროპორტის კომპანიისათვის.

ბათუმის აეროპორტში ავიარების და მგზავრთნაკადის დატვირთულობა ძირითადად სეზონურია, თუმცა ბოლო წლებში მგზავრთნაკადის მნიშვნელოვანი ზრდა ფიქსირდება, რის გამოც დადგა ინფრასტრუქტურის შემდგომი განვითარების საკითხი. აეროპორტის მომავალ ინფრასტრუქტურულ განვითარებაზე პერმანენტულად მიმდინარეობს მოლაპარაკებები ინვესტორ კომპანიასთან. ხოლო, რაც შეეხება აეროპორტის განვითარებას ახალი ავიაკომპანიების მოზიდვისა და ახალი მიმართულებების დამატების კუთხით, ამ მხრივ მუშაობენ როგორც ოპერატორი კომპანია, ისე „აეროპორტების გაერთიანება“.

ბათუმის აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლებიც (ავიაკომპანიების, მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ) მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა აეროპორტისათვის.

დავით აღმაშენებლის სახელობის ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი

დავით აღმაშენებლის სახელობის ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი 2011 – 2013 წლებში აშენდა, ყოფილი საბჭოთა აეროპორტის ადგილას. აეროპორტის ტერმინალი და სანავიგაციო კოშკურა სრულად ახლიდან აშენდა, ხოლო ასაფრენ ზოლს და სხვა სააეროდრომო ინფრასტრუქტურას მნიშვნელოვანი სარეაბილიტაციო სამუშაოები ჩაუტარდა.

ქუთაისის აეროპორტი ძირითადად ორიენტირებულია დაბალბიუჯეტური ავიაკომპანიების მოზიდვაზე, რათა ხელი შეუწყოს მგზავრთნაკადის ზრდას და როგორც შემომყვანი, ისე გამყვანი ტურიზმის ზრდას და განვითარებას, რითაც მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს როგორც რეგიონის, ისე მთლიანად ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისათვის.

აეროპორტმა ოპერირება დაიწყო 2012 წლის ბოლოს და დღემდე მზარდი დინამიკით ხასიათდება როგორც ავიარების, ისე მგზავრთნაკადის მიმართულებით და ასევე არასავიაციო დამატებითი შემოსავლების გენერირების კუთხითაც.

ოპერირების ზრდის კვალდაკვალ, პერიოდულად ხორციელდებოდა აეროპორტის ინფრასტრუქტურის დამატებითი განვითარების ღონისძიებები - ახალი ავტოპარკინგების დამატება, გასასვლელის (ე.წ. Gate) და სარეგისტრაციო დახლების დამატება, სხვადასხვა დამხმარე შენობების და ნაგებობების მშენებლობა, დამატებითი სპეცტექნიკის შეძენა და სხვ.

თუმცა ყველაზე მსხვილ პროექტად შეიძლება მივიჩნიოთ 2016-2017 წლებში განხორციელებული სამუშაოები, როცა აშენდა მეორე სამიმოსვლო ბილიკი, გაფართოვდა აეროდრომის ბაქანი რითაც საჰაერო ხომალდების სადგომების ოდენობა გაიზარდა 3-დან 9-მდე, სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდა მთელი აეროდრომის (300 ჰა) სანიაღვრე სისტემას, სრულად შეიცვალა აეროდრომის ბაქნის განათების სისტემა და სხვ.

რაც შეეხება სამომავლო განვითარების გეგმებს, 2017 წელს დაიწყო და დღეისათვის მიმდინარეობს ასევე მსხვილი ინფრასტრუქტურული პროექტი - ახალი სამგზავრო ტერმინალის მშენებლობა, რომელიც დასრულების შემდეგ არსებულ ტერმინალს შეუერთდება და ერთობლიობაში არსებულზე 3-ჯერ დიდი ფართობის ტერმინალს მივიღებთ. ეს ცვლილება რამდენჯერმე გაზრდის ტერმინალის გამტარუნარიანობას და გაფართოებულ სააეროდრომო ინფრასტრუქტურასთან ერთობლიობაში, რომელზეც ზემოთ აღვნიშნეთ, უფრო მიმზიდველს გახდის აეროპორტს მთლიანობაში ახალი ავიაკომპანიებისათვის.

აღნიშნულს ხელს შეუწყობს კიდევ ერთი პროექტი, რომელსაც აეროპორტების გაერთიანებასთან კოორდინაციით საქართველოს რკინიგზა ახორციელებს - ეს არის აეროპორტის მიმდებარედ სარკინიგზო სადგურის მოწყობა, რაც ამავე დროს დამატებით კომფორტს შექმნის მგზავრებისათვის.

გარდა ამისა, მიმდინარეობს მსჯელობა აეროპორტის ასაფრენი ზოლის კაპიტალური რეკონსტრუქციის ანდა ახალი ზოლის მშენებლობის შესახებ, რაც ასევე დადებითად იმოქმედებს აეროპორტის გამტარუნარიანობაზე.

რაც შეეხება ავიაკომპანიებს და მიმართულებებს, ამ ეტაპზე, ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტში ყველაზე მსხვილი გადამყვანი არის ცნობილი ევროპული დაბალბიუჯეტიანი ავიაკომპანია WIZZ AIR, რომელიც ქუთაისიდან ევროპის 21 ქალაქის მიმართულებით ასრულებს პირდაპირ ავიარეისებს. აღსანიშნავია, რომ ავიაკომპანიას თავად ქუთაისის აეროპორტშიც ჰყავს ბაზირებული 2 საჰაერო ხომალდი.

სამომავლო თვალსაზრისით, აეროპორტების გაერთიანება აქტიურად მუშაობს როგორც არსებულ ავიაკომპანიებთან მათი ოპერირების მასშტაბის გაზრდის მიზნით, ისე ახალი, მათ შორის დაბალბიუჯეტიანი ავიაკომპანიების შემოყვანასთან დაკავშირებით.

აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლებიც (ავიაკომპანიების, მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ) მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა აეროპორტისათვის.

თამარ მეფის სახელობის მესტიის აეროპორტი

მესტიის აეროპორტი ადგილობრივი დანიშნულების აეროპორტია, რომელიც 2010 წლის ბოლოს აშენდა. მისი ძირითადი მიზანია სვანეთის რეგიონში ტურიზმის განვითარების მხარდაჭერა და ასევე ადგილობრივი მოსახლეობისთვის სწრაფი და ეფექტური ტრანსპორტირების ალტერნატივის შექმნა, რაც რეგიონში ადგილობრივი მოსახლეობის შენარჩუნებასაც უწყობს ხელს. მთავრობის დავალების საფუძველზე, საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება აკეთებს ასევე შიდა ფრენების ორგანიზებას, რისთვისაც გარკვეული თანხების გამოყოფა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ხდება.

აეროპორტი, ამ ეტაპზე არსებითად აკმაყოფილებს არსებულ საჭიროებებს, თუმცა არსებული ოპერირების ხარისხისა და მგზავრთა კომფორტის გაზრდის მიზნით, იგეგმება გარკვეული დამხმარე შენობების მშენებლობა და განიხილება ასევე ახალი, შედარებით დიდი ზომის ტერმინალის მშენებლობის შესაძლებლობები.

აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლებიც (ავიაკომპანიების, მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ) მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა აეროპორტისათვის.

ამბროლაურის აეროპორტი

ამბროლაურის აეროპორტი, მესტიის აეროპორტის მსგავსად, ადგილობრივი დანიშნულების აეროპორტია, რომელიც 2016 წლის ბოლოს აშენდა. მისი ძირითადი მიზანია რაჭის რეგიონში ტურიზმის განვითარების მხარდაჭერა და ასევე ადგილობრივი მოსახლეობისთვის სწრაფი და ეფექტური ტრანსპორტირების ალტერნატივის შექმნა, რაც რეგიონში ადგილობრივი მოსახლეობის შენარჩუნებასაც უწყობს ხელს. მთავრობის დავალების საფუძველზე, საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება აკეთებს ასევე შიდა ფრენების ორგანიზებას ამბროლაურის მიმართულებითაც, რისთვისაც გარკვეული თანხების გამოყოფა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ხდება.

აეროპორტი, ამ ეტაპზე აკმაყოფილებს არსებულ საჭიროებებს, თუმცა აღსანიშნავია, რომ აეროპორტის ტერმინალი და სააეროპორტო ინფრასტრუქტურაც დაპროექტებული და მოწყობილია იმგვარად, რომ ითვალისწინებს მომავალში გაფართოების შესაძლებლობას. აღნიშნული აეროპორტის შემდგომი განვითარების საკითხი განხილულ იქნება ბაზარზე არსებული მოთხოვნის და საჭიროებების ზრდის კვალდაკვალ.

აეროპორტის ძირითადი რაოდენობრივი მაჩვენებლებიც (ავიაკომპანიების, მიმართულებების, მგზავრთნაკადის შესახებ) მოცემულია ქვემოთ, ერთიან ცხრილში, ყველა აეროპორტისათვის.

ინფორმაცია საერთაშორისო აეროპორტებში ოპერირებადი ავიაკომპანიების შესახებ

აეროპორტი	ავიაკომპანია	მიმართულება
თბილისი	45	53
ბათუმი	23	23
ქუთაისი	3	21

შენიშვნა: ავიაკომპანიებისა და მიმართულებების რაოდენობა ცვალებადია, სეზონის მიხედვით.

აეროპორტებში მგზავრთნაკადის ზრდის სტატისტიკა 2012-2017 წლებში

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
თბილისი	1 220 832	1 436 629	1 575 707	1 847 534	2 252 543	3 164 275
თბილისი ზრდა %		17,7%	9,7%	17,3%	21,9%	40,5%
ბათუმი	168 362	208 935	213 820	226 477	312 379	495 704
ბათუმი ზრდა %		24,1%	2,3%	5,9%	37,9%	58,7%
ქუთაისი	12 916	188 682	218 003	182 954	271 363	405 698
ქუთაისი ზრდა %		1360,8%	15,5%	-16,1%	48,3%	49,5%
მესტია	2 922	881	1 131	4 458	4 214	7 152
მესტია ზრდა %	-	-69,8%	28,4%	294,2%	-5,5%	69,7%
ამბროლაური	-	-	-	-	-	1 609

III. რისკები

კომპანიის საქმიანობისათვის ძირითადად რისკებისა და გამოწვევების განმსაზღვრელ ფაქტორებს შესაძლოა წარმოადგენდეს ქვეყანაში და რეგიონში არსებული ზოგადი პოლიტიკური და ეკონომიკური გარემო და მოვლენები, მათ შორის, სავალუტო კურსის მერყეობა. ასევე რეგიონის და გარკვეულწილად - ევროპის საავიაციო ბაზარზე არსებული ეკონომიკური ვითარება და აგრეთვე ზოგადად სამოქალაქო ავიაციისათვის საერთო უსაფრთხოების და საავიაციო უშიშროების გამოწვევები.

კომპანია შეძლებისდაგვარად ითვალისწინებს აღნიშნულ რისკებს თავის საქმიანობაში. კერძოდ, ფულადი სახსრების აკუმულირებას კომპანია ახდენს სხვადასხვა ვალუტაში, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სხვადასხვა ვალუტაში ვალდებულებების შესრულებისას კურსის ცვალებადობით მოსალოდნელი ზარალის თავიდან აცილება.

რაც შეეხება ზოგად ეკონომიკური ხასიათის რისკებს, თავისი ძირითადი საქმიანობის დაგეგმვისა და განხორციელებისას (ავიაკომპანიებთან მოლაპარაკებები, მათთვის სააეროპორტო ავიაკომპანიებისთვის სერვისების გაწევა, უძრავი ქონების მართვა და სხვ.) კომპანია ითვალისწინებს არსებულ ეკონომიკურ გარემოს პოტენციური გარიგებების თუ თავისი სერვისების კომერციულ პირობებზე ჩამოყალიბების პროცესში.

რაც შეეხება უსაფრთხოების და საავიაციო უშიშროების რისკებს, კომპანიის შესაბამისი სამსახურები სისტემატურ რეჟიმში უზრუნველყოფენ კომპანიის საქმიანობის შესაბამისობას სათანადო სტანდარტებთან და რეგულაციებთან, კონკრეტული ვითარების მიხედვით ახდენენ შესაბამისი რისკების შეფასებას და ახორციელებენ მათი აღმოფხვრისა თუ შემცირების ღონისძიებებს.